

คู่มือวิชาการ

เวทีสุดยอดผู้นำชุมชนท้องถิ่น

วาระ: ทศวรรษร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่

(A Decade of Togetherness in Co-Creating Healthy Communities)

ประเด็นเศรษฐกิจชุมชน

ในวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๘.๓๐ - ๑๒.๑๕ น.

ณ ห้องจูปีเตอร์ ๑๑ - ๑๓

ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี

คำนำ

เวทีสุดยอดผู้นำชุมชนท้องถิ่น วาระ: ทศวรรษร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่ (A Decade of Togetherness in Co-Creating Healthy Communities) จัดขึ้นระหว่างวันที่ ๒๗-๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ณ ห้อง Royal Jubilee ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี ประกอบด้วย ๗ โซน โดยโซนที่ ๕ ประกอบด้วย ช่วงเช้า (๑) ชีทศทางอนาคต “เศรษฐกิจชุมชน” และช่วงบ่าย(๒) ชีทศทางอนาคต “การจัดการอาหารชุมชน มุ่งเน้นให้ผู้มาเรียนรู้ได้มีความรู้ความเข้าใจงานและกิจกรรมของสุดยอดผู้นำชุมชนท้องถิ่น สามารถวิเคราะห์และสังเคราะห์รูปธรรมการปรับตัวหรือตั้งรับ (resilience) ของชุมชนท้องถิ่นทั้งในสถานการณ์ทั่วไปและสถานการณ์วิกฤติ โดยเรียนรู้จากกิจกรรม การพูดสร้างแรงบันดาลใจ (Leader Talk) การแลกเปลี่ยนประสบการณ์ของผู้นำ และนิทรรศการที่แสดงเครื่องมือการทำงานสุขภาวะชุมชนและกาบริหารจัดการเครือข่ายจนเป็นผลงานของสุดยอดผู้นำชุมชนท้องถิ่น

กระบวนการดังกล่าวมีเป้าหมายเพื่อการสรุปบทเรียนและกำหนดทิศทางการพัฒนาและขับเคลื่อนงานต่อเนื่องของ “ผู้นำ” สู่ “สุดยอดผู้นำ” ให้เป็นกำลังสำคัญของชุมชนท้องถิ่นและการพัฒนาประเทศ

ธัญญา แสงอุบล และคณะ
ตุลาคม ๒๕๖๓

สารบัญ

	หน้า
กำหนดการ.....	๑
การจัดการเศรษฐกิจชุมชน.....	๔
ชี้ทิศทางอนาคต “การจัดการเศรษฐกิจชุมชน”.....	๕
ชวนคิด ชวนคุย สูดยอนนวัตกรรมการสร้างสุขภาวะชุมชน	
เรื่องที่ ๑ ระบบเศรษฐกิจชุมชน (การบริหารจัดการหนี้).....	๑๗
เรื่องที่ ๒ การจัดการเศรษฐกิจชุมชนตำบลมะเกลือใหม่.....	๑๙
เรื่องที่ ๓ ต้นแบบหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนสมบูรณ์หมู่ที่ ๘.....	๒๕
เรื่องที่ ๔ สถาบันการเงินชุมชนบ้านจอมมณีใต้ หมู่ ๗.....	๒๙
เรื่องที่ ๕ ภูมิปัญญาบนผืนผ้าไทยทรงดำ.....	๓๒
เรื่องที่ ๖ การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนเกษตรนาแปลงใหญ่.....	๓๗
เรื่องที่ ๗ เศรษฐกิจผลิตภัณฑ์ชุมชนเครื่องจักรสาน.....	๔๓
เอกสารประกอบหมายเลข ๑ คณะทำงานและบทบาทหน้าที่.....	๕๐
เอกสารประกอบหมายเลข ๒ บัตรคำถาม ประเด็นการจัดการอาหารในชุมชน.....	๕๔
เอกสารประกอบหมายเลข ๓ บันทึกการจับประเด็น.....	๕๖
เอกสารประกอบหมายเลข ๔ การบันทึกข้อมูลละเอียด.....	๕๗
เอกสารประกอบหมายเลข ๕ สคริปวิทยากร (Leadertalk).....	๕๘
เอกสารประกอบหมายเลข ๖ สคริปวิทยากร (Care กระตุ้น)	๕๙

(ร่าง) กำหนดการเวทีสุดยอดผู้นำชุมชนท้องถิ่น
วาระ: ทศวรรษร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่
(A Decade of Togetherness in Co-Creating Healthy Communities)

ระหว่างวันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓

ณ ห้องจูบิเตอร์ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี

เวลา	กิจกรรม
เวลา ๐๘.๓๐ - ๐๙.๐๐ น.	รวมพลคนสร้างสุข
เวลา ๐๙.๐๐ - ๐๙.๑๐ น.	ชี้แจงแนวทางการแลกเปลี่ยนเพื่อ “กำหนดทิศทางเศรษฐกิจชุมชน” โดย นางธัญญา แสงอุบล ผู้จัดการศูนย์สนับสนุนวิชาการเพื่อจัดการเครือข่ายพื้นที่ภาคตะวันออกเฉียงเหนือ
เวลา ๐๙.๑๐-๐๙.๓๐ น.	กิจกรรมที่ ๑ เรียนรูประสบการณ์ผู้นำ : Leader Talk Leader Talk ๑: นายณัฐวุฒิ ใจดี รองปลัดเทศบาลตำบลไทรน้อย อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก Leader Talk ๒: นายวิสิทธิ์พนม สุพร นายกเทศมนตรีตำบลฝั่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร Leader Talk ๓: นายชินวุฒิ อาศน์วิเชียร ผู้อำนวยการกองสวัสดิการและสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี
เวลา ๐๙.๓๐-๑๐.๐๐ น.	กิจกรรมที่ ๒ รวม(คิด)กำหนดทิศทาง “เศรษฐกิจชุมชน” กลุ่มที่ ๑ นางปิยนาง ะพระวงศ์ ประธานกลุ่มกองทุนหมู่บ้านไร่นา กองทุนหมู่บ้านหนองเสริมเศรษฐกิจชุมชน เทศบาลตำบลนาอาน อำเภอเมือง จังหวัดเลย กลุ่มที่ ๒ นางพิศมัย ชุคักดี สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล เรื่อง โรงเรียนแก้หนี้การแก้ไขปัญหาหนี้ องค์การบริหารส่วนตำบลประดู่ยืน อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี กลุ่มที่ ๓ นายณัฐวุฒิ คำอาณา ปราชญ์เกษตรธรรมชาติ เรื่อง การสร้างเครือข่ายอาชีพชุมชนตำบลสถาน เทศบาลตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย กลุ่มที่ ๔ นายประเสริฐ ไชยสุข ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเกลือใหม่ เรื่อง เศรษฐกิจชุมชนตำบลมะเกลือใหม่ องค์การบริหารส่วนตำบลเกลือใหม่ อำเภอมะสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา กลุ่มที่ ๕ นายสุเทพ จาบุญ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๘ เรื่อง หมู่บ้านต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนสมบูรณ์หมู่ที่ ๘ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

เวลา	กิจกรรม
	<p>กลุ่มที่ ๖ นายอุลัย สุพร ประธานสถาบันการเงินชุมชนบ้านจอมมณีใต้ เรื่อง สถาบันการเงินชุมชนเทศบาลตำบลฝึ้งแดด อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร</p> <p>กลุ่มที่ ๗ นางไกร มั่นเพชร ประชาญชาบ้าน เรื่อง ภูมิปัญญาบนผืนผ้าไทยทรงดำ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดอน อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี</p> <p>กลุ่มที่ ๘ นายกนกศักดิ์ บัวประสม กำนันตำบลบ้านไผ่ เรื่อง (KEYHOLE GARDEN) องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไผ่ อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี</p> <p>กลุ่มที่ ๙ นายดิอราเซะ ดือราเซะ รองประธานกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ เรื่อง เกษตรนาแปลงใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบล สะเอะ อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา</p> <p>กลุ่มที่ ๑๐ ดร.ประยงค์ หนูบุญคง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น เรื่อง เศรษฐกิจผลิตภัณฑ์ชุมชนเครื่องจักรสาน องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอชะอำ จังหวัดนครศรีธรรมราช</p>
เวลา ๑๐.๐๐-๑๐.๓๐ น.	<p>กิจกรรมที่ ๓ แลกเปลี่ยนคำถาม “ชีวิตทางอนาคตการจัดการเศรษฐกิจชุมชน”</p> <p>คำถามที่ ๑ ผู้นำต้องทำอะไรในการรับมือและจัดการกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจของชุมชน</p> <p>(๑) คำถามที่ ๑ ทำอย่างไรในการรับมือกับสถานการณ์วิกฤติ การสร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชน</p> <p>(๒) คำถามที่ ๒ ทำอย่างไรในการลดหนี้ สร้างเงินออม</p> <p>(๓) คำถามที่ ๓ ทำอย่างไรในการบริหารจัดการกองทุนสร้างอาชีพ ลดหนี้</p>
เวลา ๑๐.๓๐- ๑๑.๐๐ น.	<p>คำถามที่ ๒ คุณลักษณะของผู้นำใน ๑๐ ประการ ขอบไหนจำเป็นที่สุด ในการร่วมสร้างเศรษฐกิจชุมชน</p> <p>(๑) คำนี้ถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน</p> <p>(๒) ตั้งใจเอาใจใส่รับผิดชอบหน้าที่</p> <p>(๓) ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้</p> <p>(๔) รักษาไว้ซึ่งคุณธรรม มีจริยธรรม ไม่ขัดต่อศีลธรรม ประเพณี</p> <p>(๕) ประพฤติตนให้เป็นที่ยอมรับนับถือจากสังคม</p> <p>(๖) เรียนรู้และพัฒนางานด้วยข้อมูลและใช้ข้อมูลในการพัฒนางาน</p> <p>(๗) คิดริเริ่มสร้างสรรค์หาทางออกให้ชุมชน ท่องถิ่น และไม่หยุดนิ่ง</p> <p>(๘) ร่วมสร้างผู้นำชุมชนท้องถิ่นรุ่นใหม่</p> <p>(๙) สร้างและสานเครือข่ายในหลากหลายลักษณะ</p> <p>(๑๐) ทำงานร่วมกับทุกฝ่าย ทุกภาคส่วน</p>
เวลา ๑๑.๐๐-๑๑.๓๐ น.	<p>คำถามที่ ๓ การสานพลังชุมชนท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็ง ลดหนี้ มีเงินออม</p> <p>ประเด็นที่ ๑ สานพื้นที่ จะใช้ทุนและศักยภาพอย่างไรในการสร้างเศรษฐกิจชุมชนของพื้นที่ (คน กลุ่ม ชุมชน หน่วยงาน นโยบาย)</p>

เวลา	กิจกรรม
	<p>ประเด็นที่ ๒ <u>สถานผู้นำ</u> จะพัฒนาศักยภาพผู้นำในการดำเนินการอย่างไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การพัฒนาข้อมูล พัฒนางาน และ การพัฒนาศักยภาพ <p>ประเด็นที่ ๓ <u>สถานนวัตกรรม</u> ควรพัฒนาให้เกิดวิธีการทำงาน เครื่องมือใหม่ๆ ใหม่ๆ อย่างไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - เครื่องมือ วิธีการ <p>ประเด็นที่ ๔ <u>สถานองค์กร</u> แนวทางการบูรณาการกับภารกิจภายในขององค์กร และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าหนุนเสริมอย่างไร</p> <ul style="list-style-type: none"> - การบูรณาการกับแผนงาน โครงการของหน่วยงานและท้องถิ่นอย่างไร
เวลา ๑๑.๓๐-๑๒.๐๐ น.	<p>คำถามที่ ๔ ทิศทางการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเพื่อเกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพ มีเงินออม ลดหนี้สิน</p> <ul style="list-style-type: none"> - สิ่งที่ทำเองได้ - ที่ต้องทำร่วมกับหน่วยงานอื่น - ต้องมีการกำหนดนโยบาย
เวลา ๑๒.๐๐-๑๒.๑๕ น.	<p>ประมวลสรุปและเรียงลำดับความสำคัญข้อเสนอ</p>

แผนภาพที่ ๑ ชีบทิศทางอนาคต “เศรษฐกิจชุมชน”

โซน ๕ ชีตีสทางอนาคต “เศรษฐกิจชุมชน”

แผนภาพที่ ๒ สรุปประเด็นการจัดการเศรษฐกิจชุมชนชุมชนจากเวที ๔ ภาค

๑.ความเป็นมา

ปี ๒๕๖๓ เศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มจะชะลอตัว มาตามลำดับ และยิ่งแย่งลงอย่างเห็นได้ชัดเมื่อเจอสถานการณ์จากโรคไวรัสโคโรนาหรือโควิด-19 (COVID-19) และปัญหาภัยแล้งที่รุนแรงกว่าที่คาด ส่งผลกระทบต่อระบบหมุนเวียนเศรษฐกิจไทยและเศรษฐกิจชุมชนอย่างหลีกเลี่ยงไม่ได้ ภาวะการณจ้างงานต่ำ จำนวนผู้ว่างงานสูงขึ้น หนี้สินครัวเรือนสูง รายได้ไม่สมดุลกับรายรับ แม้รัฐบาลจะมีนโยบายกระตุ้น และช่วยเหลือทางเศรษฐกิจมาอย่างต่อเนื่อง ก็ดีขึ้นเป็นระยะสั้นๆ ชุมชนท้องถิ่นจะรับมือกับสถานการณ์นี้อย่างไร

การขับเคลื่อนงานให้ประสบความสำเร็จมีข้อสรุปจากเวทีสุดยอดผู้นำแต่ภาคดังนี้

(๑) ผู้นำต้องทำอย่างไรให้สามารถจัดการลดหนี้ มีเงินออม สร้างงาน สร้างอาชีพ

๑. จัดตั้งกองทุนเพื่อสนับสนุนการจัดการเศรษฐกิจชุมชนและระดมทุนสร้างอาชีพ เช่น การผลิตและการจำหน่ายสินค้า การออม การฝึกทักษะอาชีพ ร่วมกับส่งเสริมการทำบัญชีครัวเรือน การจัดสวัสดิการการกู้ จัดการลดการเป็นหนี้ซ้ำซ้อน ปรับโครงสร้างหนี้ให้สอดคล้องกับภาระหนี้ เป็นต้น

๒. ส่งเสริมการรวมกลุ่มอาชีพ และพัฒนาทักษะอาชีพตามบริบทท้องถิ่น สร้างการมีส่วนร่วมของสมาชิกเครือข่ายทั้งภายในและภายนอก มาร่วมกันพัฒนาเศรษฐกิจชุมชน เช่น กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

๓. สร้างตลาดในชุมชนโดยความร่วมมือจาก ๔ องค์กรหลักและภาคีเครือข่าย เพื่อหาตลาดรองรับ และกระจายสินค้า ทั้งรูปแบบตลาดออนไลน์ ตลาดท่องเที่ยวและตลาดชุมชน รวมทั้งขยายตลาดโดยการส่งออกสินค้าทั้งภายในประเทศและต่างประเทศ

๔. เป็นผู้นำในการแปรรูปปรับเปลี่ยนผลิตภัณฑ์ระหว่างภูมิปัญญาท้องถิ่นและสมัยใหม่ ส่งเสริมการต่อยอดผลิตภัณฑ์ในชุมชนเพื่อสร้างมูลค่าของสินค้า ผู้นำเป็นแบบอย่าง สร้างจิตสำนึกหรือให้ตัวเองมีระเบียบในการใช้จ่าย

๕. พัฒนาวิสาหกิจชุมชน ส่งเสริมสนับสนุนศักยภาพชุมชนในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของชุมชน สนับสนุนการปลูกพืชเลี้ยงสัตว์ในครัวเรือน

๖. สืบสวนข้อมูลและนำใช้ข้อมูล ความต้องการด้านเศรษฐกิจ ผู้เป็นหนี้ ผู้มีรายได้น้อย ผู้ว่างงาน ผู้ด้อยโอกาส ผู้ที่เดินทางกลับมาในท้องถิ่น เพื่อจัดการส่งเสริมการสร้างอาชีพโดยตรงกลุ่มเป้าหมายและสำรวจแหล่งเรียนรู้ แหล่งรายได้ในชุมชน

๗. พัฒนาศักยภาพกลุ่ม/คณะกรรมการและผู้ที่เกี่ยวข้อง มีการจัดอบรมให้ความรู้เกี่ยวกับอาชีพให้เหมาะสมกับบริบทพื้นที่ของตนเอง

๘. จัดระบบบริหารจัดการกลุ่มที่โปร่งใส ตรวจสอบได้

๙. กำหนดนโยบายเกี่ยวกับการพัฒนาเศรษฐกิจ เช่น แผนงาน แผนการบริหารจัดการแบบครบวงจร ตั้งแต่จัดหาวัตถุดิบ ผลิต พัฒนาบรรจุภัณฑ์ ตลาดและช่องทางการจัดจำหน่าย แผนงบประมาณ เตรียมการรองรับผู้เดินทางกลับมาในท้องถิ่นกรณีประสบภัยต่างๆ เป้าหมายในการดำเนินงาน แหล่งทุนสนับสนุน เป็นต้น

๑๐. สร้างแกนนำต้นแบบและปลูกฝังจิตสำนึกให้ประชาชนรักบ้านเกิด เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชน แหล่งเรียนรู้ ศูนย์เรียนรู้ ประชาชนชาวบ้าน หลักสูตรเรียนรู้ด้านเศรษฐกิจ เป็นต้น เพื่อใช้ในการส่งเสริมอาชีพและเศรษฐกิจที่ต่อเนื่องและยั่งยืน

๑๑. ใช้ทุนทรัพยากร ภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีอยู่ในชุมชนให้เกิดประโยชน์สูงสุด ร่วมกับเทคโนโลยีสมัยใหม่เพื่อพัฒนานวัตกรรม

๑๒. ประสานหน่วยงานทั้งภายในและภายนอกสร้างเครือข่าย การจัดการเศรษฐกิจชุมชน เช่น ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรค COVID-19 รวมกลุ่มแก้ไขปัญหาเศรษฐกิจที่เกิดขึ้น เช่น ผลิต จำหน่าย และบริโภคภายในชุมชน ปรับเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้าโดยใช้สื่อสังคมออนไลน์เพื่อกระจายสินค้า ปรับระบบการบริหารจัดการแบบครบวงจรตั้งแต่การหาวัตถุดิบ แปรรูปผลิตภัณฑ์ในชุมชน เป็นต้น

(๒) คุณลักษณะของผู้นำ ๑๐ ประการในการลดหนี้ มีเงินออม สร้างงาน สร้างอาชีพ ต้องมีคุณสมบัติ ๕ ข้อที่สำคัญดังนี้

ข้อ ๓ ชื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้

ข้อ ๑ คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

ข้อ ๗ คิดริเริ่มสร้างสรรค์หาทางออกให้ชุมชน ท้องถิ่น และไม่หยุดนิ่ง

ข้อ ๕ ประพฤติตนให้เป็นที่ยอมรับนับถือจากสังคม

ข้อ ๔ รักษาไว้ซึ่งคุณธรรม มีจริยธรรม ไม่ขัดต่อศีลธรรม ประเพณี

(๓) ทิศทางและเป้าหมายในการจัดการด้านเศรษฐกิจชุมชน มีดังนี้

๑. จัดตั้งเครือข่ายกลุ่มอาชีพ สร้างกลุ่มอาชีพต้นแบบ กลุ่มออมทรัพย์ในชุมชนและพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อยกระดับมาตรฐานอาชีพและผลิตภัณฑ์

๒. ให้มีตลาดเครือข่ายผลิตภัณฑ์สินค้า ขยายตลาดไปสู่ระดับที่สูงขึ้น เข้าถึงทุกกลุ่มเป้าหมาย เพื่อกระจายสินค้าสู่ภูมิภาคอื่นและตลาดต่างชาติ

๓. ให้มีการจัดการความรู้ของเครือข่าย แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากพื้นที่เด่นและประสบความสำเร็จในการดำเนินงานในการพัฒนาระบบการจัดการเศรษฐกิจในชุมชน

๔. สร้างความเข้มแข็งเครือข่ายในทุกภาค ทั้งระดับหมู่บ้าน ในทุกจังหวัด มีเครือข่ายสนับสนุนอย่างต่อเนื่อง เช่น งบประมาณด้านการสร้างอาชีพ เพิ่มเครือข่ายการเรียนรู้ด้านการเงิน เครือข่ายเพื่อนช่วยเพื่อน มีเครือข่ายให้หลากหลายครอบคลุมและทำ MOU แลกเปลี่ยนเรียนรู้ระยะยาวในการสร้างเศรษฐกิจชุมชน

๕. มีการนำใช้ข้อมูล TCNAP RECAP เชื่อมโยงข้อมูลของพื้นที่ในการหนุนเสริมเศรษฐกิจชุมชน แก้ปัญหาและพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนแบบต่อเนื่อง สร้างต้นแบบการเรียนรู้ไม่หยุดนิ่ง

๖. สร้างจิตสำนึกให้ประชาชนมีระเบียบในการใช้จ่าย ยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง

๗. พัฒนาระบบจัดการเศรษฐกิจชุมชนอย่างเป็นระบบ เช่น แผนโครงการ ข้อมูล เป็นต้น

๘. สนับสนุนทุนทางสังคมให้มีส่วนร่วมในการดำเนินงานและความรู้เพื่อพัฒนาเศรษฐกิจชุมชนได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ท้องที่ กำนัน ผู้ใหญ่บ้าน กองทุนหมู่บ้าน กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต สถาบันการเงิน กองทุนแม่ของแผ่นดิน กศน. พัฒนาชุมชน กลุ่มพ่อบ้านเกษตรกร กลุ่มยุวเกษตรกร กลุ่มผู้สูงอายุ ศูนย์ยุติธรรมหมู่บ้าน ศูนย์ยุติธรรมหมู่บ้าน ธนาคาร เช่น ธกส. ธนาคารออมสิน หอการค้าจังหวัด กองทุนหมู่บ้าน เป็นต้น

๙. ประชาสัมพันธ์การส่งเสริมอาชีพ ทำบัญชีครัวเรือน ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ หาแหล่งเงินทุนแหล่งเงินกู้ดอกเบี้ยต่ำและร่วมจัดการปัญหาหนี้สิน ระดมทุนจากชาวบ้านโดยมีผู้นำเป็นแกนนำ

๑๐. สนับสนุนกองทุนสวัสดิการชุมชนจัดระบบบริหารจัดการเกี่ยวกับหนี้สิน เช่น การปลดหนี้ พักชำระหนี้ ดอกเบี้ยเงินกู้คง การสร้างงาน สร้างเงิน สร้างอาชีพ การออม เป็นต้น

และจากเวทีที่เกิดขึ้นใน ๔ ภาค เกิดการเรียนรู้ประสบการณ์และบทเรียนของผู้นำ และนวัตกรรมซึ่งเป็นวิธีการใหม่ในการดำเนินงานเพื่อรับมือกับสถานการณ์ปัญหาด้านเศรษฐกิจ และเพื่อให้เกิดเป็นทิศทางกลางของเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่อันนำไปสู่การสนับสนุนของหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และเกิดเป็นแนวทางการขับเคลื่อนของชุมชนและหนุนเสริมการดำเนินงานของแผนสุขภาวะชุมชน

การร่วมคิด ร่วมกำหนดทิศทางเพื่อชี้ทิศทางอนาคต เศรษฐกิจชุมชน จึงมุ่งเน้นการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ของผู้นำที่ดำเนินงานในชุมชนในรูปแบบพูดคุยตามประเด็นคำถาม และเขียนคำตอบ พร้อมทั้งสรุปประมวลผลของการพูดคุยเพื่อแปลงให้เกิดการขับเคลื่อนทั้งที่ดำเนินการได้เองโดยพื้นที่ และดำเนินงานโดยต้องร่วมกับหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

๒. แนวทางการ ชี้ทิศทางอนาคต ประกอบด้วย ๓ ส่วน

๒.๑ กิจกรรมที่ ๑ Leader Talk: ประกอบด้วย

Leader Talk ๑: นายณัฐวุฒิ ใจดี รองปลัดเทศบาลตำบลไทรน้อย อำเภอเนินมะปราง จังหวัดพิษณุโลก เรื่องเด่นระบบเศรษฐกิจชุมชนผ่านรากฐานเศรษฐกิจชุมชน (เบอร์โทร ๐๙๙-๙๖๖๕๓๖๑)

Leader Talk ๒: นายวิไลพนม สุพร นายกเทศมนตรีตำบลฝั่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร เรื่องเด่นการจัดการเงินทุนชุมชนด้วยสถาบันการเงินการจัดการเงินทุนชุมชนด้วยสถาบันการเงิน (เบอร์โทร ๐๙๕-๑๗๒๒๓๒๕)

Leader Talk ๓: นายชินวุฒิ อาศน์วิเชียร ผู้อำนวยการกองสวัสดิการและสังคม องค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม อำเภออินทร์บุรี จังหวัดสิงห์บุรี เรื่องเด่นเศรษฐกิจสร้างได้ by ท่างาม ด้วยการสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ และใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างเศรษฐกิจชุมชน ผสานกับกลไกของการมีส่วนร่วมและหนุนเสริมของ ท้องถิ่น ท้องที่ ภาคีเครือข่าย และประชาชนด้วยการ พัฒนาศักยภาพกลุ่มและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การนำใช้เทคโนโลยี ดิจิตอลในระบบการสื่อสารในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างช่องทางจัดจำหน่ายสินค้าเพื่อการส่งออกจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง (เบอร์โทร ๐๘๖-๕๕๗๖๖๓๖)

● เนื้อหาการนำเสนอคนละ ๗ นาที ประกอบด้วย

๑. ผู้นำทำอะไรจึงสามารถ ลดหนี้ มีเงินออม สร้างงาน สร้างอาชีพ ให้ชุมชนได้
๒. คุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำในการดำเนินการ
๓. มีการใช้ทุนทางสังคม การประสานกับหน่วยงานภายในและภายนอกอย่างไรให้สามารถดำเนินการได้
๔. นวัตกรรมและรูปธรรมความสำเร็จที่เกิดขึ้น

๒.๒ กิจกรรมที่ ๒ ร่วม(คิด)กำหนดทิศทาง “เศรษฐกิจชุมชน”

ประกอบด้วย

๑. สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบล องค์การบริหารส่วนตำบลประดู่ยืน อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี

เรื่อง : โรงเรียนแก้หนี้การแก้ไขปัญหาหนี้

วิทยากรหลัก : นางพิศมัย ชูศักดิ์

๒. ประชาญ่เกษตรธรรมชาติ เทศบาลตำบลสถาน อำเภอเชียงของ จังหวัดเชียงราย

เรื่อง : การสร้างเครือข่ายอาชีพชุมชนตำบลสถาน

วิทยากรหลัก : นายณัฐวุฒิ คำอาณา

๓. ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเกลือใหม่ องค์การบริหารส่วนตำบลเกลือใหม่ อำเภอมะสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา

เรื่อง : เศรษฐกิจชุมชนตำบลมะเกลือใหม่

วิทยากรหลัก : นายประเสริฐ ไชยสุข

๔. ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๘ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์

เรื่อง : หมู่บ้านต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนสมบุญหมู่ที่ ๘

วิทยากรหลัก : ๕ นายสุเทพ จาบุญ

๕. ประธานสถาบันการเงินชุมชนบ้านจอมมณีใต้ เทศบาลตำบลผึ่งแดด อำเภอเมือง จังหวัด
มุกดาหาร

เรื่อง : สถาบันการเงินชุมชน

วิทยากรหลัก : นายอูลัย สุพร

๖. ประชาชนบ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดอน อำเภออุทุมพร จังหวัดสุพรรณบุรี

เรื่อง : ภูมิปัญญาบนผืนผ้าไทยทรงดำ

วิทยากรหลัก : นางไกร มั่นเพชร

๗. กำนันตำบลบ้านไผ่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไผ่ อำเภอท่ายาง จังหวัดเพชรบุรี

เรื่อง : โรงงานผลิตปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการใช้จ่าย

วิทยากรหลัก : นายกนกศักดิ์ บัวประสม

๘. รองประธานกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลสะเอะ อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา

เรื่อง : เกษตรนาแปลงใหญ่

วิทยากรหลัก : นายดีอราเซะ ดีอราเซะ

๙. นายกองกำกับการบริหารส่วนตำบลขอนแก่น องค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อำเภอชะอวด
จังหวัดนครศรีธรรมราช

เรื่อง : เศรษฐกิจผลิตภัณฑ์ชุมชนเครื่องจักรสาน

วิทยากรหลัก : ดร.ประยงค์ หนูบุญคง

เนื้อหานำเสนอประกอบด้วย

๑. ผู้นำทำอะไรจึงสามารถลดหนี้ มีเงินออม สร้างงาน สร้างอาชีพ ให้ชุมชนได้

๒. คุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำในการดำเนินการ

๓. มีการใช้ทุนทางสังคม การประสานกับหน่วยงานภายในและภายนอกอย่างไรให้สามารถดำเนินการได้

๔. นวัตกรรมและรูปธรรมความสำเร็จที่เกิดขึ้น

๒.๓ กิจกรรมที่ ๓ คำถาม “ชีวิตทางอนาคต: เศรษฐกิจชุมชน”

คำถามที่ ๑ ผู้นำต้องทำอะไรในการรับมือและจัดการกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจของชุมชน

ประเด็นที่ ๑ ทำอย่างไรในการรับมือกับสถานการณ์วิกฤติเศรษฐกิจ การสร้างงาน สร้างอาชีพใน
ชุมชน

ประเด็นที่ ๒ ทำอย่างไรในการลดหนี้ สร้างเงินออม

ประเด็นที่ ๓ ทำอย่างไรในการบริหารจัดการกองทุนสร้างอาชีพ ลดหนี้

คำถามที่ ๒ คุณลักษณะของผู้นำใน ๑๐ ประการ ข้อไหนจำเป็นที่สุด ในการรับมือกับสถานการณ์วิกฤติ
เศรษฐกิจ การสร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชน

(๑) คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน

(๒) ตั้งใจเอาใจใส่รับผิดชอบหน้าที่

(๓) ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้

(๔) รักษาไว้ซึ่งคุณธรรม มีจริยธรรม ไม่ขัดต่อศีลธรรม ประเพณี

(๕) ประพฤติตนให้เป็นที่ยอมรับนับถือจากสังคม

(๖) เรียนรู้และพัฒนางานด้วยข้อมูลและใช้ข้อมูลในการพัฒนางาน

(๗) คิดริเริ่มสร้างสรรค์หาทางออกให้ชุมชน ท่องถิ่น และไม่หยุดนิ่ง

(๘) ร่วมสร้างผู้นำชุมชนท้องถิ่นรุ่นใหม่

(๙) สร้างและสานเครือข่ายในหลากหลายลักษณะ

(๑๐) ทำงานร่วมกับทุกฝ่าย ทุกภาคส่วน

คำถามที่ ๓ การสานพลังชุมชนท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็ง ลดหนี้ มีเงินออม

ประเด็นที่ ๑ สานพื้นที่ จะใช้ทุนและศักยภาพอย่างไรในการสร้างเศรษฐกิจชุมชนของพื้นที่ (คน กลุ่ม
ชุมชน หน่วยงาน นโยบาย)

ประเด็นที่ ๒ สานผู้นำ จะพัฒนาศักยภาพผู้นำในการดำเนินการอย่างไร

- การพัฒนาข้อมูล พัฒนางาน และ การพัฒนาศักยภาพ

ประเด็นที่ ๓ สานนวัตกรรม ควรพัฒนาให้เกิดวิธีการทำงาน เครื่องมือ ใหม่ๆ อย่างไร

- เครื่องมือ วิธีการ

ประเด็นที่ ๔ **สานองค์กร** แนวทางการบูรณาการกับภารกิจภายในขององค์กร และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าหนุนเสริมอย่างไร

- การบูรณาการกับแผนงาน โครงการของหน่วยงานและท้องถิ่นอย่างไร

คำถามที่ ๔ ทิศทางการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเพื่อเกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพ มีเงินออม ลดหนี้สิน

- สิ่งที่ทำเองได้
- ที่ต้องทำร่วมกับหน่วยงานอื่น
- ต้องมีการกำหนดนโยบาย

๓. แนวทางการจัดห้องย่อย

๑) ผู้เข้าร่วมประชุมห้องละ ๓๕๐ คน โดยจะทราบการเข้าห้องตั้งแต่จุดลงทะเบียนโดยมี pass sport เวลาเข้าห้องที่บัตรคล้องคอ

๒) ในห้องจะแบ่งการนั่งเป็น ๑๐ กลุ่มย่อยกลุ่มละ ๓๕ คน ในกลุ่มจะมีผู้นำจากเรื่องเด่นที่ถอดบทเรียนเพื่อเล่าเรื่องและชวนคุย ๕ คำถาม

(๑) ผู้นำชวนคุยรอบที่ ๑ จำนวน ๗ นาที และแลกเปลี่ยนคำถามที่ ๑ แล้วตอบคำถามที่ ๑ ในใบคำตอบ โดยมีทีมวิชาการกลุ่มละ ๓ คนทำหน้าที่ (๑)ชวนคุย (๒)แจกใบคำถาม (๓)ประมวลสรุป โดยเนื้อหา มุ่งเน้นการเพิ่มความสามารถของผู้นำในการทำงานให้สำเร็จ

(๒) เมื่อเสร็จก็จะคุยไปและตอบคำถามที่ละข้อจนครบทั้ง ๔ คำถาม

๔. กระบวนการกลุ่มย่อย

๑) กระบวนการชวนคิด กำหนดทิศทาง แบ่งเป็น ๖ ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ ๑ ผู้ดำเนินรายการอธิบายแนว **คำถามข้อที่ ๑** ผู้นำต้องทำอะไรเรื่อง...จะสำเร็จ โดยให้วิทยากรประจำกลุ่มย่อย พูดชี้แนะช่วยกระตุ้นตามข้อคำถาม และยกตัวอย่างรูปธรรมงานและวิธีการทำงานเรื่องนี้ให้สำเร็จเพื่อกระตุ้นให้ผู้มาเรียนรู้ในกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็นร่วมกัน โดยกระบวนการประจำกลุ่มย่อยแต่ละกลุ่มแจกบัตรคำสำหรับเขียนคำตอบของคำถามข้อที่ ๑ แล้วให้เขียนบัตรคำเพื่อตอบข้อคำถาม แล้วเก็บบัตรคำเพื่อให้ทีมวิชาการสรุปคำถามข้อที่ ๑ ความเหมือน/ต่างของคำตอบแล้วจัดอันดับ ๓ อันดับ โดยให้ทีมวิชาการประจำกลุ่มย่อยวาดตารางสรุปเพื่อเตรียมสำหรับการสรุปคำตอบจากการระดมความคิดเห็นและบัตรคำ เพื่อเตรียมสำหรับการโหวตคะแนน ๓ อันดับของคำตอบข้อที่ ๑ ดังตารางที่ ๑ และให้นำใช้สรุปในขั้นตอนที่ ๖

ตารางที่ ๑ ตารางสำหรับการโหวตคำถามข้อที่ ๑ ผู้นำต้องทำอะไรเรื่อง.....จึงจะสำเร็จ

ข้อ	รายการ	๑๐๐ สีส้ม	๕๐ สีเขียว	๑๐ สีเหลือง	รวม คะแนน
๑.					
๒.					
๓.					
๔.					
๕.					

ขั้นตอนที่ ๒ ผู้ดำเนินรายการ อธิบายแนวคำถามข้อที่ ๒ คือ คุณลักษณะของผู้นำใน ๑๐ ประการ **ข้อไหนจำเป็นที่สุดในการ...** โดยให้ผู้มาเรียนรู้เลือกคุณลักษณะของผู้นำที่จำเป็นที่สุด ดังนี้

- (๑) คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว
- (๒) ตั้งใจเอาใจใส่รับผิดชอบหน้าที่
- (๓) ชื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้
- (๔) รักษาไว้ซึ่งคุณธรรม มีจริยธรรม ไม่ขัดต่อศีลธรรม ประเพณี

- (๕) ประพฤติตนให้เป็นที่ยอมรับนับถือจากสังคม
- (๖) เรียนรู้และพัฒนางานด้วยข้อมูลและใช้ข้อมูลในการพัฒนางาน
- (๗) คิดริเริ่มสร้างสรรค์หาทางออกให้ชุมชน ท้องถิ่น และไม่หยุดนิ่ง
- (๘) ร่วมสร้างผู้นำชุมชนท้องถิ่นรุ่นใหม่
- (๙) สร้างและสานเครือข่ายในหลากหลายลักษณะ
- (๑๐) ทำงานร่วมกับทุกฝ่าย ทุกภาคส่วน

โดยกระบวนการประจำกลุ่มแจกบัตรค่าและกระตุ้นให้ผู้มาเรียนรู้ระดมความคิดเห็นภายในกลุ่มย่อย และให้เขียนความคิดเห็นลงในบัตรค่า แล้วเก็บบัตรค่าเพื่อให้ทีมวิชาการสรุปคำถามข้อที่ ๒ ความเหมือน/ต่าง และวาดตารางสรุปเพื่อเตรียมสำหรับการสรุปคำตอบจากการระดมความคิดเห็นและบัตรค่า เพื่อเตรียมสำหรับการโหวตคะแนน ๓ อันดับแรกของคำตอบข้อที่ ๒ ดัง ตารางที่ ๒ และให้นำใช้สรุปในขั้นตอนที่ ๖

ตารางที่ ๒ ตารางสำหรับการโหวตคำถามข้อที่ ๒ คุณลักษณะของผู้นำใน ๑๐ ประการข้อไหนจำเป็นที่สุด

ข้อ	รายการ	๑๐๐ สีส้ม	๕๐ สีเขียว	๑๐ สีเหลือง	รวมคะแนน
๑.					
๒.					
๓.					
๔.					
๕.					

ขั้นตอนที่ ๓ กระบวนการประจำกลุ่มย่อยอธิบายสรุปคำถามข้อที่ ๓ การสานพลังชุมชนท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็ง ลดหนี้ มีเงินออม โดยให้วิทยากรประจำกลุ่มย่อย พุดชี้หน้าช่วยกระตุ้นตามข้อคำถาม วิธีการทำงานเรื่องนี้ให้สำเร็จเพื่อกระตุ้นให้ผู้มาเรียนรู้ในกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็นร่วมกัน แล้วให้เขียนบัตรค่าเพื่อตอบข้อคำถาม แล้วเก็บบัตรค่าเพื่อให้ทีมวิชาการสรุปคำถามข้อที่ ๓ ความเหมือน/ต่างของคำตอบแล้วจัดอันดับ ๓ อันดับ โดยให้ทีมวิชาการประจำกลุ่มย่อยวาดตารางสรุปเพื่อเตรียมสำหรับการสรุปคำตอบจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจากบัตรค่า เพื่อเตรียมสำหรับการโหวตคะแนน ๓ อันดับของคำตอบข้อที่ ๓ ดัง ตารางที่ ๓ และให้นำใช้สรุปในขั้นตอนที่ ๖

ตารางที่ ๓ ตารางสำหรับการโหวตคำถามข้อที่ ๓ การสานพลังชุมชนท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็ง ลดหนี้ มีเงินออม ควรเป็นอย่างไร

ข้อ	รายการ	๑๐๐ สีฟ้า	๕๐ สีเขียว	๑๐ สีเหลือง	รวมคะแนน
๑.					
๒.					
๓.					
๔.					
๕.					

ขั้นตอนที่ ๔ กระบวนการประจำกลุ่มย่อยอธิบายสรุปคำถามข้อที่ ๔ ทิศทางการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเพื่อเกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพ มีเงินออม ลดหนี้สิน โดยให้วิทยากรประจำกลุ่มย่อย พุดชี้หน้าช่วยกระตุ้นตามข้อคำถาม วิธีการทำงานเรื่องนี้ให้สำเร็จเพื่อกระตุ้นให้ผู้มาเรียนรู้ในกลุ่มย่อยระดมความคิดเห็นร่วมกัน แล้วให้เขียนบัตรค่าเพื่อตอบข้อคำถาม แล้วเก็บบัตรค่าเพื่อให้ทีมวิชาการสรุปคำถามข้อที่ ๔ ความเหมือน/ต่างของคำตอบแล้วจัดอันดับ ๓ อันดับ โดยให้ทีมวิชาการประจำกลุ่มย่อยวาดตารางสรุปเพื่อเตรียมสำหรับการสรุปคำตอบจากการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และจากบัตรค่า เพื่อเตรียมสำหรับการโหวตคะแนน ๓ อันดับของคำตอบข้อที่ ๓ ดัง ตารางที่ ๓ และให้นำใช้สรุปในขั้นตอนที่ ๖

ตารางที่ ๔ ตารางสำหรับการโหวตคำถามข้อที่ ๔ ทิศทางการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเพื่อเกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพ มีเงินออม ลดหนี้สิน ควรเป็นอย่างไร

ข้อ	รายการ	๑๐๐ สีฟ้า	๕๐ สีเขียว	๑๐ สีเหลือง	รวมคะแนน
๑.					
๒.					
๓.					
๔.					
๕.					

ขั้นตอนที่ ๕ ให้สมาชิกกลุ่มย่อยโหวตเลือก ๓ อันดับของทั้ง ๔ ข้อคำถาม โดยแจกสติ๊กเกอร์ให้จำนวน ๑๒ ดวง โดยใช้สติ๊กเกอร์สีติดให้คะแนน ดังนี้ สีฟ้า เท่ากับ ๑๐๐ คะแนน จำนวน ๓ ดวง สีเขียวเท่ากับ ๕๐ คะแนน จำนวน ๓ ดวง และสีเหลือง เท่ากับ ๑๐ คะแนน จำนวน ๓ ดวง โดยให้แต่ละคนติดสติ๊กเกอร์ลงคะแนน จัดลำดับ ๓ อันดับ

ขั้นตอนที่ ๖ สรุปรวมผลคะแนนทั้ง ๓ กลุ่มย่อยเพื่อรวมเป็นภาพรวมของห้องย่อยในการเตรียมข้อมูลเพื่อประมวลผล ดังนี้

(๑) นำผลการโหวต ๓ อันดับแรกของคำถามข้อ ๑ ในแต่ละกลุ่มย่อยมาเพื่อวิเคราะห์ความเหมือนความต่าง ในข้อที่เหมือนกันให้นำคะแนนมารวมกัน และข้อที่ต่างกันให้นำมาต่อเป็นลำดับถัดไปและจัดลำดับคะแนน ๓ อันดับแรกเป็นภาพรวมของห้องย่อยในคำถามข้อที่ ๑ ผู้นำต้องทำอะไรเรื่องนี้จะสำเร็จ เพื่อนำไปทำสไลด์เตรียมประมวลผลในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ทั้ง ๔ คำถาม

ตารางที่ ๕ ตารางสรุปภาพรวมผลการโหวต ๓ อันดับของคำถามข้อที่ ๑ ผู้นำต้องทำอะไรเรื่องนี้จะสำเร็จ

ข้อ	รายการ	คะแนน				รวมคะแนน	อันดับ
		กลุ่ม ๑	กลุ่ม ๒	กลุ่ม ๓	กลุ่ม ๔		
๑.							
๒.							
๓.							
๔.							
๕.							
๖.							
๗.							
๘.							
๙.							

(๒) นำผลการโหวต ๓ อันดับแรกของคำถามข้อ ๒ ในแต่ละกลุ่มย่อยมาเพื่อวิเคราะห์ความเหมือนความต่าง ในข้อที่เหมือนกันให้นำคะแนนมารวมกัน และข้อที่ต่างกันให้นำมาต่อเป็นลำดับถัดไปและจัดลำดับคะแนน ๓ อันดับแรกเป็นภาพรวมของห้องย่อยในคำถามข้อที่ ๒ คุณลักษณะของผู้นำที่จำเป็นที่สุดเพื่อนำไปทำสไลด์เตรียมประมวลผลในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ ทั้ง ๔ คำถาม

ตารางที่ ๖ ตารางสรุปภาพรวมผลการโหวต ๓ อันดับของคำถามข้อที่ ๒ คุณลักษณะของผู้นำที่จำเป็น

ข้อ	รายการ	คะแนน				รวมคะแนน	อันดับ
		กลุ่ม ๑	กลุ่ม ๒	กลุ่ม ๓	กลุ่ม ๔		
๑.	คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน						
๒.	ตั้งใจเอาใจใส่รับผิดชอบหน้าที่						
๓.	ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้						
๔.	รักษาไว้ซึ่งคุณธรรม มีจริยธรรม ไม่ขัดต่อศีลธรรม ประเพณี						
๕.	ประพฤติตนให้เป็นที่ยอมรับนับถือจากสังคม						
๖.	เรียนรู้และพัฒนางานด้วยข้อมูล และใช้ข้อมูลในการพัฒนางาน						
๗.	คิดริเริ่มสร้างสรรค์หาทางออกให้ชุมชน ท้องถิ่น และไม่หยุดนิ่ง						
๘.	ร่วมสร้างผู้นำชุมชนท้องถิ่นรุ่นใหม่						
๙.	สร้างและสานเครือข่ายในหลากหลายลักษณะ						
๑๐.	ทำงานร่วมกับทุกฝ่าย ทุกภาคส่วน						

(๓) นำผลการโหวต ๓ อันดับแรกของคำถามข้อ ๓ ในแต่ละกลุ่มย่อยมาเพื่อวิเคราะห์ความเหมือนความต่าง ในข้อที่เหมือนกันให้นำคะแนนมารวมกัน และข้อที่ต่างกันให้นำมาต่อเป็นลำดับถัดไปและจัดลำดับคะแนน ๓ อันดับแรกเป็นภาพรวมของห้องย่อยในคำถามข้อที่ ๓ จะทำอย่างไรในการสานพลังชุมชนท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็ง ลดหนี้ มีเงินออม เพื่อนำไปทำสไลด์เตรียมประมวลผลในวันที่ ๒๙ ตุลาคม ๒๕๖๓ กิ่ง ๖ ประเด็นเวลา ๑๔.๐๐ น.

ตารางที่ ๗ ตารางสรุปภาพรวมผลการโหวต ๓ อันดับของคำถามข้อที่ ๓ การสานพลังชุมชนท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็ง ลดหนี้ มีเงินออม

ข้อ	รายการ	คะแนน				รวมคะแนน	อันดับ
		กลุ่ม ๑	กลุ่ม ๒	กลุ่ม ๓	กลุ่ม ๔		
๑.							
๒.							
๓.							
๔.							
๕.							
๖.							
๗.							
๘.							
๙.							

(๕) นำผลการโหวต ๓ อันดับแรกของคำถามข้อ ๔ ในแต่ละกลุ่มย่อยมาเพื่อวิเคราะห์ความเหมือน ความต่าง ในข้อที่เหมือนกันให้นำคะแนนมารวมกัน และข้อที่ต่างกันให้นำมาต่อเป็นลำดับถัดไปและจัดลำดับ คะแนน ๓ อันดับแรกเป็นภาพรวมของห้องย่อยในคำถามข้อที่ ๔ ทิศทางการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเพื่อเกิด การจ้างงาน สร้างอาชีพ มีเงินออม ลดหนี้สิน เพื่อนำไปทำสไลด์เตรียมประมวลผลในวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๓ ทั้ง ๖ ประเด็นเวลา ๑๔.๐๐ น.

ตารางที่ ๘ ตารางสรุปภาพรวมผลการโหวต ๓ อันดับของคำถามข้อที่ ๔ ทิศทางการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเพื่อ เกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพ มีเงินออม ลดหนี้สิน

ข้อ	รายการ	คะแนน				รวม คะแนน	อันดับ
		กลุ่ม ๑	กลุ่ม ๒	กลุ่ม ๓	กลุ่ม ๔		
๑.							
๒.							
๓.							
๔.							
๕.							
๖.							
๗.							
๘.							
๙.							

โซน ๕ แลกเปลี่ยนคำถาม ชีทศึกษาอนาคต “เศรษฐกิจชุมชน”

คำถามที่ ๑ ผู้นำต้องทำอะไรในการรับมือและจัดการกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจของชุมชน

- (๑) คำถามที่ ๑ ทำอย่างไรในการรับมือกับสถานการณ์วิกฤติเศรษฐกิจ การสร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชน
- (๒) คำถามที่ ๒ ทำอย่างไรในการลดหนี้ สร้างเงินออม
- (๓) คำถามที่ ๓ ทำอย่างไรในการบริหารจัดการกองทุนสร้างอาชีพ ลดหนี้

คำถามที่ ๒ คุณลักษณะของผู้นำใน ๑๐ ประการ ข้อไหนจำเป็นที่สุด ในรับมือสถานการณ์วิกฤติเศรษฐกิจ การสร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชน

- (๑) คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
- (๒) ตั้งใจเอาใจใส่รับผิดชอบหน้าที่
- (๓) ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้
- (๔) รักษาไว้ซึ่งคุณธรรม มีจริยธรรม ไม่ขัดต่อศีลธรรม ประเพณี
- (๕) ประพฤติตนให้เป็นที่ยอมรับนับถือจากสังคม
- (๖) เรียนรู้และพัฒนาตนเองด้วยข้อมูลและใช้ข้อมูลในการพัฒนางาน
- (๗) คิดริเริ่มสร้างสรรค์หาทางออกให้ชุมชน ท้องถิ่น และไม่หยุดนิ่ง
- (๘) ร่วมสร้างผู้นำชุมชนท้องถิ่นรุ่นใหม่
- (๙) สร้างและสานเครือข่ายในหลากหลายลักษณะ
- (๑๐) ทำงานร่วมกับทุกฝ่าย ทุกภาคส่วน

คำถามที่ ๓ การสานพลังชุมชนท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็ง ลดหนี้ มีเงินออม

- (๑) ประเด็นที่ ๑ **สานพื้นที่** จะใช้ทุนและศักยภาพอย่างไรในการสร้างเศรษฐกิจชุมชนของพื้นที่ (คน กลุ่ม ชุมชน หน่วยงาน นโยบาย)
 - (๒) ประเด็นที่ ๒ **สานผู้นำ** จะพัฒนาศักยภาพผู้นำในการดำเนินการอย่างไร
 - การพัฒนาข้อมูล พัฒนางาน และ การพัฒนาศักยภาพ
 - (๓) ประเด็นที่ ๓ **สานนวัตกรรม** ควรพัฒนาให้เกิดวิธีการทำงาน เครื่องมือใหม่ๆ อย่างไร
 - เครื่องมือ วิธีการ
 - (๔) ประเด็นที่ ๔ **สานองค์กร** แนวทางการบูรณาการกับภารกิจภายในขององค์กร และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าหนุนเสริมอย่างไร
 - การบูรณาการกับแผนงาน โครงการของหน่วยงานและท้องถิ่นอย่างไร
- คำถามที่ ๔ ทิศทางการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเพื่อเกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพ มีเงินออม ลดหนี้สิน
- สิ่งที่ทำเองได้
 - ที่ต้องทำร่วมกับหน่วยงานอื่น
 - ต้องมีการกำหนดนโยบาย

แผนภาพที่ ๓ แลกเปลี่ยนคำถาม ชีทศึกษาอนาคต “เศรษฐกิจชุมชน”

๕. เรื่องเด่นและการจัดกลุ่มย่อย โชน ๕ ชีตศทางอนาคต “เศรษฐกิจชุมชน”

กิจกรรม	วิทยากร	เรื่องเด่น	ผู้รับผิดชอบ	ข้อมูลประสานงาน
Leader Talk ๑	นายณัฐวุฒิ ใจดี* รองปลัดเทศบาลตำบลไทรย้อย อำเภอนิคมบ่งพร่าง จังหวัดพิษณุโลก	ระบบเศรษฐกิจชุมชนผ่านรากฐานเศรษฐกิจชุมชน		
Leader Talk ๒	นายวิสิทธิ์พนม สุพร นายกเทศมนตรีตำบลฝั่งแดง อำเภอเมือง จังหวัดมุกดาหาร	การจัดการเงินทุนชุมชนด้วยสถาบันการเงิน		
Leader Talk ๓	นายชินวุฒิ อาศน์วิเชียร ผู้อำนวยการกองสวัสดิการและสังคมองค์การบริหารส่วนตำบลท่างาม อำเภออินทรีบุรี จังหวัดสิงห์บุรี	เศรษฐกิจสร้างได้ by ทางาม ด้วยการสร้างอาชีพเสริมเพิ่มรายได้ และใช้ภูมิปัญญาท้องถิ่นในการสร้างเศรษฐกิจชุมชน ผสานกับกลไกของการมีส่วนร่วมและหนุนเสริมของท้องถิ่น ท้องที่ ภาคีเครือข่าย และประชาชน ด้วยการ พัฒนาศักยภาพกลุ่มและพัฒนาผลิตภัณฑ์ การนำใช้เทคโนโลยี ดิจิตอลในระบบการสื่อสารในการเผยแพร่ประชาสัมพันธ์สร้างช่องทางจัดจำหน่ายสินค้า เพื่อการส่งออกจำหน่ายอย่างต่อเนื่อง		
Case กระตุ่น				
Case ๑ กระตุ่น(ช่วยคุย)	นางพิศมัย ชูศักดิ์ สมาชิกสภาองค์การบริหารส่วนตำบลองค์การบริหารส่วนตำบลประดิษฐ์ อ.ลานสัก จ.อุทัยธานี	โรงเรียนแก้หนี้การแก้ไขปัญหานี้		
Case ๒ กระตุ่น(ช่วยคุย)	นายณัฐวุฒิ คำอาณา ปราชญ์เกษตรธรรมชาติ (การสร้างเครือข่ายอาชีพชุมชนตำบลสถาน) เทศบาลตำบลสถาน อ.เชียงของ จ.เชียงราย	การสร้างเครือข่ายอาชีพชุมชนตำบลสถาน		
Case ๓ กระตุ่น(ช่วยคุย)	นายประเสริฐ ไชยสุข	เศรษฐกิจชุมชนตำบลมะเกลือใหม่		

กิจกรรม	วิทยากร	เรื่องเด่น	ผู้รับผิดชอบ	ข้อมูลประสานงาน
	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลเกลือใหม่ อ.มะสูงเนิน จ.นครราชสีมาเกลือใหม่			
Case ๔ กระตุ้น(ช่วยคุย)	นายสุเทพ จาบุญ ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๘ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อ.นามน จ.กาฬสินธุ์	หมู่บ้านต้นแบบเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนน สมบูรณ์หมู่ที่ ๘		
Case ๕ กระตุ้น(ช่วยคุย)	นายอัครัย สุพร ประธานสถานบันการเงินชุมชนบ้านจอม มณีใต้ เทศบาลตำบลผิงแดด อ.เมือง จ.มุกดาหาร	สถาบันการเงินชุมชน		
Case ๖ กระตุ้น(ช่วยคุย)	นางไกร มั่นเพชร ปราชญ์ชาวบ้าน องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดอน อ.อุ ทอง จ.สุพรรณบุรี	ภูมิปัญญาบนผืนผ้าไทยทรงดำ		
Case ๗ กระตุ้น(ช่วยคุย)	นายกนกศักดิ์ บัวประสม กำนันตำบลบ้านไผ่ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านไผ่ อ. ทวาย จ.เพชรบุรี	โรงงานผลิตปุ๋ยเพื่อลดต้นทุนการใช้จ่าย		
Case ๘ กระตุ้น(ช่วยคุย)	นายดิอราเชะ ดิอราเชะ รองประธานกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบล สะเอะ อ.กรงปินัง จ.ยะลา	เกษตรนาแปลงใหญ่		
Case ๙ กระตุ้น(ช่วยคุย)	ดร.ประยงค์ หนูบุญคง นายกองค์การบริหารส่วนตำบลขอนแก่น อ.ชะอำ จ.นครศรีธรรมราช	เศรษฐกิจผลิตภัณฑ์ชุมชนเครื่องจักรสาน		

เรื่องที่ ๑	ระบบเศรษฐกิจชุมชน (การบริหารจัดการหนี้) องค์การบริหารส่วนตำบลประดู่ยืน อำเภอลานสัก จังหวัดอุทัยธานี
วิทยากร	นางพิสมัย ชุศักดิ์
ตำแหน่ง	ประธานกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลประดู่ยืน

๑. ที่มาและเส้นทางการพัฒนา

พ.ศ. ๒๕๑๘ เริ่มต้นงานพัฒนาชุมชนจากปัญหาสู่การรวมกลุ่ม โดยการนำของ อติตกำนันอุดร บุตรสิงห์ และเกิดกลุ่มองค์กรต่างๆ เช่น กลุ่มออมทรัพย์ , กลุ่มเกษตรกร เป็นต้น

พ.ศ.๒๕๔๓ ๑. ผู้นำกลุ่มกิจกรรมต่างๆ ประชาชน หน่วยงานรัฐในพื้นที่ และองค์กรต่างๆ ร่วมกับชุมชนจัดทำแผนแม่บทชุมชน ๒. เกิด “กลุ่มสวัสดิการพัฒนาอาชีพที่ยั่งยืน” รับงบประมาณหนุนเสริมจาก sif มีสมาชิกเริ่มแรก ๑,๒๗๓ คน

พ.ศ.๒๕๔๔ – ๒๕๔๕ พอช. สนับสนุนให้องค์กรการเงินจัดตั้งเป็น”สถาบันพัฒนาองค์กรการเงินและสวัสดิการชุมชนแห่งชาติ (พ.อ.ส.ช.)” เพื่อกระตุ้นความคิดเรื่องกลุ่มออมทรัพย์กับการจัดสวัสดิการในพื้นที่ต่างๆ

พ.ศ.๒๕๔๖ – ๒๕๔๗ เกิดกระบวนการออมวันละ ๑ บาท และได้จัดตั้งเป็น “กองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลประดู่ยืน” เกิดกระบวนการสำรวจข้อมูลหนี้สินของชาวตำบลประดู่ยืน เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขหนี้ของคนในตำบลประดู่ยืน

พ.ศ.๒๕๕๘ – ปัจจุบัน เกิดวิธีการจัดการกระบวนการปลดหนี้ บนฐานคิด “โรงเรียนแก้หนี้ตำบลประดู่ยืน รุ่นที่ ๑ ปลดหนี้นอกระบบได้จำนวน ๕๒ ราย” เดิมหน้า “โรงเรียนแก้หนี้ตำบลประดู่ยืน รุ่นที่ ๒ อยู่ระหว่างการดำเนินการจำนวน ๓๓ ราย

๒. กิจกรรม/งานเด่นที่ทำ

- ๑) จุดประกายความคิด ปรับทัศนคติ ทบทวนตัวเอง ค้นหาสาเหตุของการเป็นหนี้
- ๒) ปฏิบัติการบัญชีรายรับ – รายจ่าย บัญชีครัวเรือน “รู้ตัวเอง”
- ๓) วิเคราะห์เหตุและปัจจัยที่จะทำให้พ้นทุกข์
- ๔) บทเรียนการชำระหนี้นอกระบบ ในช่วงระยะเวลา ๓-๕ ปี ของการเป็นหนี้นอกระบบ ค้นหาหลักเกณฑ์ในการบริหารหนี้ เสนอแนะมาตรการในการป้องกันการกลับไปเป็นหนี้นอกระบบ
- ๕) บทเรียนความสามารถการชำระคืนของคนเป็นหนี้นอกระบบ กับ
 - ใช้ดอกเบียจ่ายนายทุนมา
 - บัญชีครัวเรือนที่ใช้จ่าย

๓. เป้าหมายในการพัฒนางาน

เป้าหมายที่ต้องการ

ส่งเสริมให้สมาชิกตระหนักและเห็นแก่นของปัญหาหนี้สิน กระตุ้นให้คนในชุมชนพัฒนาระบบการออมพร้อมกับสร้างระบบการจัดการหนี้ให้กับคนในชุมชน ด้วยกรพัฒนาระบบการบริหารจัดการกลุ่มออมทรัพย์ประสานแหล่งทุนเพื่อปลดหนี้คนในชุมชน ให้เป็นหนี้ทางเดียว โดยพัฒนาโครงการสินเชื่อเสนอต่อสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน โดยมี “กองทุนปลดหนี้” เป็นเครื่องป้องกันการกู้ยืมนอกระบบซ้ำ

๔. ลักษณะการบริหารจัดการทุนทางสังคม และกระบวนการในการแก้ปัญหาและพัฒนา

ขับเคลื่อนงานในเรื่องเก็บข้อมูล ค้นหาทุนในชุมชน ได้เห็นปัญหา และได้รู้ข้อมูลกลุ่มองค์กรการเงินในตำบลประดู่ยืนมาก จากการที่ไต่ถามเวทีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน จึงมีแบบที่จะแก้ไขปัญหาร่วมกัน มีเวที

ใหญ่ที่จะเชื่อมโยงกับองค์การบริหารส่วนตำบล พัฒนาลังคมและความมั่นคงของมนุษย์จังหวัดอุทัยธานี ในการระดมความคิดที่ผลักดันให้เกิดแผนงานในเรื่องเศรษฐกิจและสังคม สิ่งแวดล้อม มี ๔ แผน ดังนี้

๑) การพัฒนากลุ่มอาชีพ ให้เป็นแหล่งผลิตสินค้าที่มีคุณภาพและจัดตั้งให้เป็น (โอทอป) ของตำบลต่อไป

๒) การแก้ไขหนี้ในระบบภาคประชาชน

๓) การรวมกลุ่มออมทรัพย์ ให้เป็นสถาบันการเงินของชุมชน ตำบลประดิษฐ์

๔) ร่วมคิด วางแผนให้ตำบลประดิษฐ์เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรและเชิงนิเวศเพื่อเข้าสู่ (AEC) ในอนาคตจากการจัดกระบวนการเรียนรู้ คณะทำงานได้เล็งเห็นแผนงานที่จะต่อยอดให้สำเร็จ และแก้ปัญหาให้กับคนในชุมชน ได้เห็นข้อมูลบางสิ่งที่จะต้องแก้ไข คือ ข้อมูลการเป็นหนี้ในระบบของชาวบ้านจึงมีกระบวนการเรียนรู้ร่วมกัน เป็นเป้าหมายของผู้ที่จะเข้าร่วมโครงการและการแก้ไขหนี้ในระบบในขั้นตอนต่อไป การใช้ข้อมูล การสำรวจข้อมูลหนี้สินของชาวตำบลประดิษฐ์ เพื่อจัดทำแผนพัฒนาการแก้ไขของคนในตำบลประดิษฐ์จุดประกายความคิด ปรับทัศนคติ ทบทวนตัวเอง ค้นหาสาเหตุของการเป็นหนี้ ปฏิบัติการบัญชีรายรับ - รายจ่าย บัญชีครัวเรือน “รู้ตัวเอง” วิเคราะห์เหตุและปัจจัยที่จะทำให้พ้นทุกข์ บทเรียนการชำระหนี้ในระบบ ในช่วงระยะเวลา ๓-๕ ปี ของการเป็นหนี้ในระบบ ค้นหาหลักเกณฑ์ในการบริหารหนี้ เสนอแนะมาตรการในการป้องกันการกลับไปเป็นหนี้ในระบบ บริหารจัดการ มีการจัดตั้งกรรมการร่วมบริหารมาจากทุกหมู่บ้าน แบ่งเป็น ฝ่ายตรวจสอบข้อเท็จจริง ฝ่ายส่งเสริม และฝ่ายติดตาม งบประมาณได้รับการสนับสนุน(เงินกู้ยืม) จากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน การมีส่วนร่วม มีการรวมบูรณาการจากทั้งหน่วยงานภาครัฐ ภาคเอกชน ประชาชน

๕. ผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารจัดการ

ผลที่เกิดขึ้นจากระบวนการบริหารจัดการดำเนินงานเกิดการเปลี่ยนแปลงผลลัพธ์ที่เกิดขึ้น

๑) เกิดระบบเศรษฐกิจชุมชนในพื้นที่ที่ส่งเสริมการจัดการหนี้ในพื้นที่ และส่งเสริมการออม โดยเกิดรูปธรรมสามารถจัดการแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบให้กับคนในชุมชน ที่นำมาสู่การจัดการหนี้ในระบบ โดยสามารถจัดการหนี้ให้กับสมาชิกได้ รุ่นแรก จำนวน ๕๒ ราย และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาหนี้ในระบบให้กับสมาชิกรุ่นที่สองอีกจำนวน ๓๓ ราย นอกจากนี้ยังขยายผลการดำเนินงานไปยังพื้นที่ใกล้เคียง

๖. ปัจจัยสนับสนุน

การพัฒนาเชื่อมกับชุมชนทุนในพื้นที่ที่มีความเกี่ยวข้องกับการสร้างผู้นำการเปลี่ยนแปลง

- ทุนทางสังคมหลักคือกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลประดิษฐ์ และสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

- นโยบาย การจัดการหนี้ในระบบ ให้มาเป็นหนี้กับกองทุน มีการจัดเก็บดอกเบี้ยที่ต่ำกว่า และตามที่

กฎหมายกำหนด และป้องกันการกลับมาเป็นหนี้ซ้ำ

- กลไกบริหารจัดการ มีการจัดตั้งกรรมการร่วมบริหารมาจากทุกหมู่บ้าน แบ่งเป็น ฝ่ายตรวจสอบข้อเท็จจริง ฝ่ายส่งเสริม และฝ่ายติดตาม

- งบประมาณ ได้รับการสนับสนุน(เงินกู้ยืม) จากสถาบันพัฒนาองค์กรชุมชน

- การมีส่วนร่วม มีการรวมบูรณาการจากทั้งหน่วยงานภาครัฐ (อาทิเช่น ธกส.) ภาคเอกชน ประชาชน (นายทุน)

เรื่องที่ ๒	การจัดการเศรษฐกิจชุมชนตำบลมะเกลือใหม่ อำเภอสูงเนิน จังหวัดนครราชสีมา
วิทยากร	นายประเสริฐ ไชยสุข
ตำแหน่ง	ปลัดองค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือใหม่
เบอร์โทรศัพท์	๐๙๐-๑๒๔-๕๐๐๓

๑. ที่มาและเส้นทางพัฒนา

ตำบลมะเกลือใหม่ ได้พัฒนาพื้นที่ด้วยการแก้ไขปัญหาหลายด้านทำให้มีการพัฒนากิจกรรมที่สอดคล้องกับความต้องการของชุมชน และนำสู่การจัดการตนเองของชน โดยความร่วมมือของ ๔ องค์กรภาคีร่วมพัฒนา และสามารถลำดับเส้นทางพัฒนาได้ดังนี้

ระยะแรกในปี พ.ศ.๒๕๐๔ - ๒๕๐๙ เริ่มมีแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เกิดขึ้น ซึ่งเป็นแผนชี้แนะในการพัฒนาอย่างเป็นระบบแบบแผนการพัฒนาในยุคนี้รัฐได้มุ่งเน้นไปทางด้านเศรษฐกิจเป็นสำคัญ โดยเฉพาะการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานสำหรับการพัฒนาตำบลมะเกลือใหม่ในสมัยนั้น รัฐบาลได้มีการก่อสร้างถนนทางหลวงแผ่นดินหมายเลข ๒ (ถนนมิตรภาพ) ผ่านพื้นที่ตำบลมะเกลือใหม่ ทำให้ประชาชนตำบลมะเกลือใหม่ ได้มีการเดินทางสัญจรไปมาระหว่างหมู่บ้าน ตำบล อำเภอ จังหวัด ได้รับความสะดวกมากยิ่งขึ้น และคณะกรรมการหมู่บ้านได้ร่วมกับทางราชการก่อสร้างสถานีอนามัยเกิดขึ้นเป็นครั้งแรกที่บ้านมะเกลือใหม่ หมู่ที่ ๒ และสร้างระบบประปาบาดาลประจำหมู่บ้าน ที่บ้านมะเกลือใหม่หมู่ที่ ๒ ทำให้ประชาชนตำบลมะเกลือใหม่ ได้เข้าถึงแหล่งบริการสาธารณสุขจากภาครัฐ และมีน้ำสะอาดใช้ในการอุปโภคบริโภคส่งผลให้ชีวิตความเป็นอยู่ของคนในชุมชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น ต่อมาในปี พ.ศ.๒๕๓๐ รัฐบาลมุ่งพัฒนาประเทศให้เป็นประเทศอุตสาหกรรมใหม่ ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่ตำบลมะเกลือใหม่ ว่างงานได้เข้าสู่โรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมาก

ระยะที่ ๒ การกระจายอำนาจสู่ท้องถิ่น(ปี พ.ศ.๒๕๓๗ - ๒๕๔๘) ในช่วงนี้มีการเปลี่ยนจากภาคเกษตรมาเป็นอุตสาหกรรม เพื่อสร้างงาน สร้างรายได้ด้านอุตสาหกรรม เกิดพระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ ขึ้น และตำบลมะเกลือใหม่ได้ยกฐานะจากสภาตำบลมะเกลือใหม่ ขึ้นเป็นองค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือใหม่ ซึ่งมีฐานะเป็นนิติบุคคล โดยมีอำนาจหน้าที่ในการพัฒนาตำบลทั้งในด้านเศรษฐกิจ สังคมและวัฒนธรรม โดยมีคณะผู้บริหารและสมาชิกสภา เป็นตัวแทนของประชาชน เข้ามาบริหารจัดการในการแก้ไขปัญหาและการพัฒนาพื้นที่ โดยมีพนักงานข้าราชการ เป็นฝ่ายปฏิบัติเปิดโอกาสให้ภาคประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมมากขึ้น เกิดการพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน และการส่งเสริมพัฒนาอาชีพตามอำนาจหน้าที่ ในปี พ.ศ.๒๕๔๐ ได้เกิดวิกฤตเศรษฐกิจครั้งใหญ่ของประเทศ ส่งผลกระทบต่อระบบเศรษฐกิจ มีการอพยพแรงงานภาคอุตสาหกรรมกลับคืนสู่ภาคเกษตรและในปี พ.ศ.๒๕๔๒ พระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจให้แก่องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น โดยกำหนดภารกิจถ่ายโอนและงบประมาณ ตลอดจนถ่ายโอนอัตรากำลังเพิ่มเติม ส่งผลให้ภาระงานในการพัฒนาท้องถิ่น เกิดการจ้างงานในพื้นที่เพิ่มมากขึ้น ในระยะนี้เกษตรกรเริ่มรวมตัวจัดตั้งกลุ่มอาชีพ รัฐบาลมีนโยบายช่วยเหลือประชาชนในระดับรากหญ้า เริ่มสนับสนุนงบประมาณจัดตั้งกองทุนหมู่บ้าน หมู่บ้านละ ๑ ล้านบาททุกหมู่บ้าน เกิดทุนหมุนเวียนในการสร้างอาชีพในด้านต่างๆ ของประชาชน และแหล่งเงินทุนปลอดดอกเบี้ยตามโครงการเศรษฐกิจชุมชน ราษฎรได้รวมตัวจัดตั้งกลุ่มอาชีพผู้ปลูกเบญจมาศ ของหมู่บ้านบุโสณ หมู่ที่ ๙ เป็นการสร้างอาชีพและรายได้ให้กับชุมชนอย่างยั่งยืน

ระยะที่ ๓ การพัฒนาด้วยการใช้ทุนและศักยภาพ (ปี พ.ศ.๒๕๔๙-๒๕๖๓) ในช่วงแรก ในปี พ.ศ.๒๕๔๙ - ๒๕๕๗ เกิดวิกฤตทางด้านการเมือง นโยบายภาครัฐมีการเปลี่ยนแปลง ราษฎรได้มีการรวมตัวกัน จัดตั้งกลุ่มศูนย์ข้าวชุมชนและจัดตั้งโรงสีข้าวชุมชนขึ้นมาเป็นครั้งแรก ต่อมาได้มีการพัฒนากลุ่มฯ ขึ้นเป็นวิสาหกิจชุมชนโรงสีข้าวชุมชน และมีการพัฒนามาอย่างต่อเนื่อง จนเป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชุมชน ระดับอำเภอ และได้รับรางวัลการบริหารจัดการวิสาหกิจชุมชนในระดับจังหวัด

ในช่วงปี พ.ศ. ๒๕๕๗ - ๒๕๖๓ สมัยที่พลเอกประยุทธ์ จันทร์โอชา เป็นนายกรัฐมนตรี ได้ตั้งเป้าหมายให้ประเทศไทยก้าวเข้าสู่ยุค “ไทยแลนด์ ๔.๐” นโยบาย ไทยนิยม ยั่งยืน ผลการพัฒนาในยุคนี้ เทคโนโลยีด้านต่างๆ ซึ่งมีผลกระทบต่อชีวิตความเป็นอยู่ของเกษตรกร ซึ่งจะต้องตื่นตัวอยู่ตลอดเวลา โดยเฉพาะการซื้อขายสินค้าออนไลน์ การพัฒนาเทคโนโลยีการผลิตด้านการเกษตร การแปรรูปสินค้า การถนอมอาหาร และโครงการต่างๆตามนโยบายของรัฐบาล ที่เข้ามาพัฒนาพื้นที่ตำบลมะเกลือใหม่ ก่อให้เกิดการสร้างอาชีพ สร้างรายได้ โดยบูรณาการความร่วมมือของท้องถิ่นและหน่วยงานอื่นๆ เกิดการพัฒนาจัดตั้งศูนย์เรียนรู้การเพิ่มผลผลิตสินค้าด้านการเกษตรเป็นแหล่งเรียนรู้ระดับอำเภอ เป็นการบูรณาการร่วมกันทำงานขับเคลื่อนของหน่วยงานสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และมีการส่งเสริมอาชีพสร้างรายได้ ระยะนี้ยังเกิดอาสาสมัครเกษตรกร เป็นตัวแทนเกษตรกรในหมู่บ้านเพื่อรับข้อมูลข่าวสาร และให้ความรู้แนะนำในด้านการประกอบอาชีพ ให้กับหมู่บ้านได้อย่างรวดเร็วทันท่วงที การพัฒนาในช่วงระยะนี้จะเห็นการเปลี่ยนแปลงได้อย่างชัดเจน โดยรัฐบาลส่งเสริมให้มีการลงทุนเพื่อสร้างรายได้ จัดตั้งตลาดประชารัฐ องค์กรบริหารส่วนตำบลมะเกลือใหม่ ได้เล็งเห็นความสำคัญด้านการตลาด จึงได้จัดสร้างตลาดสดเพื่อจำหน่ายสินค้าผลผลิตของประชาชนในพื้นที่ ส่งผลให้เกิดการกระตุ้นเศรษฐกิจฐานราก สร้างงานให้คนในพื้นที่มีรายได้เพิ่มขึ้น เกิดการรวมกลุ่มพัฒนาอาชีพ ตำบลมะเกลือใหม่จึงเข้าร่วมเป็นสมาชิกเครือข่ายร่วมสร้างสุขภาวะชุมชนขององค์กรบริหารส่วนตำบลอิเซ อำเภอโพธิ์ศรีสุวรรณ จังหวัดศรีสะเกษ ตั้งแต่ปี พ.ศ.๒๕๕๗ ได้รับการสนับสนุนการดำเนินงานพัฒนาหลายด้าน ส่งผลให้เกิดชุมชนที่เข้มแข็ง

ตำบลมะเกลือใหม่ได้กำหนดวิสัยทัศน์ไว้ดังนี้ “เศรษฐกิจมั่นคง สังคมก้าวหน้า พาสู่คุณธรรม” ด้วยการพัฒนาชุมชนตำบลมะเกลือใหม่ให้น่าอยู่เพื่อนำไปสู่การเป็นตำบลสุขภาวะ ยึดหลักการบริหารจัดการตนเองต้องอาศัยความร่วมมือจากองค์กรในชุมชนทุกๆภาคส่วน ประกอบไปด้วย ผู้นำท้องที่ ผู้นำท้องถิ่น องค์กรชุมชน หน่วยงานของรัฐที่อยู่ในพื้นที่ ตลอดจนทั้งประชาชนชาวบ้าน มีการบูรณาการประสานความร่วมมือในการทำงาน เพื่อมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหา และหาแนวทางให้สอดคล้องกับบริบทพื้นที่ และส่งผลต่อการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน โดยมีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้การขับเคลื่อนกระบวนการเสริมสร้างความเข้มแข็งของชุมชนอย่างเป็นพลวัตควบคู่ไปกับการปฏิบัติจริงอย่างต่อเนื่อง

๒. เป้าหมายในการพัฒนางาน

๑) กลุ่มเป้าหมาย จากข้อมูล TCNAP พบว่า

- ประชาชนวัยแรงงาน จำนวน ๔,๒๒๕ คน คิดเป็นร้อยละ ๖๔.๓๔
- จำนวนประชากรที่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จำนวน ๑,๐๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๓๑
- ผู้สูงอายุ จำนวน ๑,๔๐๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๑.๓๙
- ผู้พิการ ๓๕๒ คน คิดเป็นร้อยละ ๕.๙๘

๒) เป้าหมายในการทำงาน

- เพื่อสร้างอาชีพ สร้างรายได้ให้กับประชาชนวัยแรงงาน และเกษตรกร ซึ่งจาก ๑๒๐ เมเฮอาชีพ ทำให้เกิดกลุ่มอาชีพต่างๆได้แก่ วิสาหกิจชุมชนแปรรูปกล้วยทาร์ตพัยเจริญ มีสมาชิก ๑๑ ราย กลุ่มแปรรูปหมอนเบอร์รี่ มีสมาชิกวัยแรงงาน จำนวน ๑๒ ราย ผู้สูงอายุ ๒ ราย เกิดกลุ่มเกษตรกรผสมผสาน เลี้ยงกบ เลี้ยงปลา เลี้ยงไก่ กลุ่มเกษตรอินทรีย์ เกิดอาชีพการทำกอนเชื้อเห็ดและเปิดดอกเพื่อจำหน่าย เป็นต้น ฝึกอบรมอาชีพให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส ทำน้ายาล้างจาน น้ายาอเนกประสงค์ จำหน่ายเป็นรายได้เสริม จำนวน ๘๐ คน

- เพื่อลดรายจ่ายในครัวเรือน ได้แก่ การฝึกอบรมแปรรูปอาหารของกลุ่มสตรี การฝึกอบรมการทำน้ายาล้างจาน น้ายาอเนกประสงค์ สามารถใช้ในครัวเรือนและจำหน่ายเป็นรายได้เสริม และมีการส่งเสริมให้ปลูกผักสวนครัวเพื่อบริโภคในครัวเรือน ได้แก่ หมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียง บ้านใหม่สันติ หมู่ ๕

- เพื่อส่งเสริมการออม โดยตำบลมะเกลือใหม่มีสถาบันการเงินชุมชน ๒ แห่งได้แก่สถาบันการเงินชุมชน บ้านมะเกลือใหม่ หมู่ ๑ และสถาบันการเงินชุมชนต้นแบบบ้านมะเกลือใหม่ หมู่ ๒ โดยมี ครัวเรือนที่มีการออมเงินกับสถาบันการเงิน จำนวน ๒๔๑ ครัวเรือน

- การจัดการกองทุนและเศรษฐกิจชุมชน เป็นแหล่งเงินทุนให้คนในชุมชนได้มีแหล่งเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ สร้างรายได้ และให้ชุมชนได้ดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เรียนรู้การบริหารจัดการทุนชุมชน

ร่วมกันจนสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยตนเอง นำไปสู่การพัฒนาชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างเข้มแข็ง

- การพัฒนาด้านการตลาด มีเป้าหมายเพื่อให้ชุมชนมีแหล่งจำหน่ายสินค้า โดยมีตลาดนัดชุมชนสวนมิตรภาพ หมู่ที่ ๒ ตลาดนัดบ้านวะภูแก้ว หมู่ ๖ ตลาดนัดชุมชนบ้านทุ่งสะแบง หมู่ ๔ และหมู่ ๗ เพื่อเพิ่มช่องทางการจำหน่ายสินค้า โดยส่งเสริมอบรมการจำหน่ายสินค้าออนไลน์ ฝึกทำเว็บไซต์เพื่อประชาสัมพันธ์ และสินค้าจำหน่ายโดยสถาบันพัฒนาฝีมือแรงงาน และในด้านการพัฒนาสินค้า มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ให้การส่งเสริมด้านการออกแบบตราสินค้า และพัฒนาบรรจุภัณฑ์ เพื่อให้สินค้าเพื่อใหสวยงามและทันสมัยยิ่งขึ้น

๓. ลักษณะการบริหารจัดการทุนทางสังคม และกระบวนการในการแก้ปัญหาและพัฒนา

การจัดการกองทุนและเศรษฐกิจชุมชนเป็นกระบวนการพัฒนาระบบเศรษฐกิจและจัดการทุน โดยมีจุดหมายปลายทาง คือ ชุมชนเข้มแข็งประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข ต้องมีกระบวนการการวิเคราะห์ระบบเศรษฐกิจของพื้นที่ และปัจจัยต่างๆที่เกี่ยวข้อง โดยยึดสภาพข้อเท็จจริงของ พื้นที่เป็นตัวขับเคลื่อนสำคัญ มีการขับเคลื่อนโดยกลไกภายในชุมชนท้องถิ่น คือ องค์กรการเงิน และกองทุนต่างๆ กลุ่มองค์กรในพื้นที่ทุกประเภทที่เป็นเจ้าของปัญหา โดยใช้สภาพองค์กร ชุมชนเป็นที่ปรึกษาหารือและเสริมพลังด้วยการเชื่อมโยงกับหน่วยงานท้องถิ่น มีแผนพัฒนาตำบล ที่เป็นทิศทางการพัฒนาของพื้นที่ คือ แผนด้านสังคม แผนด้านสิ่งแวดล้อม และมีแผนเศรษฐกิจที่ชัดเจนประกอบการพัฒนา

การบริหารจัดการกองทุนเกิดจากนโยบายรัฐบาลมีการจัดสรรเงินให้ทุกหมู่บ้าน เพื่อส่งเสริมอาชีพและสร้างรายได้ให้กับสมาชิกของคนในชุมชน ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนเพื่อคนในชุมชนได้มีแหล่งเงินทุนประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน เพื่อให้ชุมชนได้ดูแลช่วยเหลือซึ่งกันและกัน เรียนรู้การบริหารจัดการทุนชุมชนร่วมกันจนสามารถแก้ไขปัญหาของชุมชนได้อย่างมีประสิทธิภาพด้วยตนเอง นำไปสู่การพัฒนาชุมชนเพื่อการพึ่งพาตนเองอย่างเข้มแข็ง สามารถเป็นแหล่งเรียนรู้ให้กลุ่มองค์กรชุมชนในพื้นที่และนอกพื้นที่มาเรียนรู้การบริหารจัดการกองทุนชุมชนได้โดยมีแหล่งเรียนรู้ ๑) กองทุนหมู่บ้าน หมู่ ๑ และ หมู่ ๒ ๒) สถาบันการเงินชุมชนและสถาบันการเงินชุมชนต้นแบบ แหล่งเงินทุนและเงินออมสำหรับคนในชุมชน กุ๋ยมในอัตราดอกเบี้ยต่ำ รวมทั้งและปลดหนี้ให้กับสมาชิกลดการเป็นหนี้นอกระบบ ๓) ศูนย์สาธิตเศรษฐกิจพอเพียงบ้านใหม่สันติ สร้างอาชีพบนพื้นฐานหลักเศรษฐกิจพอเพียง พอกิน พอมี พอใช้ ๔) ศูนย์การเรียนรู้การเพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตร(ศพก.) บ้านริมคลองพัฒนา หมู่ที่ ๑๐ หน่วยงานที่ส่งเสริมด้านองค์ความรู้ นวัตกรรมใหม่ๆ เพื่อลดค่าใช้จ่ายและเพิ่มผลผลิตทางการเกษตร และกองทุนบทบาทสตรี กลุ่มเกษตรตำบล(เกษตรน้อย) กองทุนเพื่อการแก้ไขปัญหาความยากจน(กข.คจ.) กองทุนตลาดนัดบ้านทุ่งสะแบง และกลุ่มเกษตรกรผู้เลี้ยงสัตว์ที่จะช่วยหนุนเสริมให้มีความเข้มแข็ง เพื่อเป็นการช่วยเหลือให้สมาชิกและคนในชุมชนมีชีวิตและความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ซึ่งการดำเนินการของกลุ่มต่าง ๆ มีการจัดการกองทุนและวางแผนพัฒนาการสร้างอาชีพ และรายได้ ส่งผลให้เศรษฐกิจชุมชนเกิดความมั่นคงมีรายได้หมุนเวียนภายในชุมชน มีกิจกรรมสร้างสรรค์ที่ดี มีความเป็นอยู่ที่พอเพียง การมีส่วนร่วมของคนในชุมชนเป็นไปอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน

๓.๑ การใช้ข้อมูล

จากระบบข้อมูล TCNAP พบว่า ชุมชนประกอบอาชีพหลัก จำนวน ๕,๓๙๑ คน คิดเป็น ๙๗.๑๗ ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพพนักงานบริษัท/ธุรกิจเอกชน จำนวน ๑,๕๖๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๒๘.๓๘ รองลงมาประกอบอาชีพเกษตรกรรวมจำนวน ๑,๐๘๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๙.๗๖ รับจ้างทั่วไป/รับจ้างรายวัน จำนวน จำนวน ๗๔๖ คน คิดเป็นร้อยละ ๑๓.๕๔ และอาชีพค้าขาย จำนวน ๓๕๑ คน คิดเป็นร้อยละ ๖.๓๗ ของจำนวนวัยแรงงาน และพบว่าประชากรที่ว่างงานมีจำนวน ๔๙ คน คิดเป็นร้อยละ ๐.๘๘ ครั้วเรือนที่มีภาระหนี้สินเกิดจากการซื้อยานพาหนะ ๔๐๘ ครั้วเรือน คิดเป็น ๕๒.๖๕ รองลงมากู้ยืมลงทุนทำการเกษตร จำนวน ๓๑๗ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๙๐ คือ และลงทุนในการทำธุรกิจ จำนวน ๗๓ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ และจาก ๙.๔๒ ข้อมูล จปฐ.ปี ๒๕๖๑ พบว่าประชากรตำบลมะเกลือใหม่มีรายได้เฉลี่ยต่อครัวเรือน ๒๒๓,๕๕๑.๓๓ บาท/ปี รายได้เฉลี่ยต่อหัวประชากร ๘๖,๐๙๐.๒๒ บาท/ปี มีแหล่งเงินออมที่ประชาชนนิยมใช้บริการมากที่สุด คือ แหล่งเงินออมในชุมชนคือ สถาบันการเงินชุมชน ๑๘๑ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ ๒๗.๘๙ รองลงมาแหล่งเงินออมภายนอก คือ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธกส.) จำนวน ๑๔๖ ครั้วเรือน คิดเป็นร้อยละ

ละ ๒๒.๓๔ จากข้อมูลที่ได้เพื่อนำใช้เป็นแนวทางในการวางแผนให้ความช่วยเหลือ สนับสนุนในด้านต่างๆ ได้แก่การส่งเสริมอาชีพ การพิจารณาให้ความช่วยเหลือด้านเงินทุนเพื่อประกอบอาชีพ

จากปัญหาภาระหนี้สินและปัญหาจากการประกอบอาชีพโดยเฉพาะด้านการทำเกษตรซึ่งประสบกับปัญหา ราคาผลผลิตตกต่ำ องค์กรบริหารส่วนตำบลมะเกลือใหม่จึงมีแนวทางพัฒนาส่งเสริมอาชีพเสริมให้กับประชาชน โดยจัดทำ ๑๒๐ เมนูอาชีพ เพื่อเป็นทางเลือกในการประกอบอาชีพ และดำเนินงานร่วมกับหน่วยงานและภาคที่เกี่ยวข้อง เช่น สำนักงานพัฒนาชุมชนจังหวัด สำนักงานเกษตรอำเภอ สนับสนุนให้เกิดการจัดตั้งกลุ่มอาชีพ การส่งเสริมให้มีการแปรรูปสินค้าทางการเกษตรเพื่อลดปัญหาสินค้าล้นตลาดและเพิ่มมูลค่าสินค้าให้มากขึ้น รวมทั้งการจัดพื้นที่สำหรับจำหน่ายสินค้าของชุมชน เป็นต้น ซึ่งในพื้นที่มีหน่วยธุรกิจใจในชุมชนจำนวน ๑๘๓ หน่วย มีเงินทุนหมุนเวียนมากกว่า ๕๐๐ ล้านบาท และผลผลิตที่สำคัญสร้างรายได้ให้ชุมชน

๓.๒ การพัฒนาสมรรถนะกำลังคน

๑) คณะกรรมการกองทุนและสถาบันการเงิน ต้องมีการฝึกอบรม และแลกเปลี่ยนเรียนรู้วิธีการทำงานอย่างต่อเนื่อง

๒) คณะกรรมการของกลุ่มอาชีพเฉพาะทาง ต้องมีการและเปลี่ยนแปลงเรียนรู้ภายนอกพื้นที่จากแหล่งประสบความสำเร็จ เพื่อนำมาพัฒนาและปรับใช้ในพื้นที่ของตนเองอย่างต่อเนื่อง

๓) สมาชิกกลุ่มต่างๆ ต้องได้รับการถ่ายทอดความรู้จากคณะกรรมการ และร่วมไปศึกษาดูงาน

๓.๓ การจัดการความรู้

๑) มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในและภายนอกพื้นที่ เช่น กองทุนหมู่บ้าน มีธนาคารออมสินเป็นทำหน้าที่ฝึกอบรมด้านการบริหารจัดการกองทุน

๒) มีการจัดกิจกรรมแลกเปลี่ยนรู้งานนอกตำบล และนำเสนอผลงาน จนได้รับรางวัลกองทุนหมู่บ้านดีเด่น และรางวัลสถาบันการเงินชุมชนต้นแบบ นอกจากนี้ยังมีการจัดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในพื้นที่ เข้าร่วมโดยผู้นำจาก ๔ องค์กรหลักในชุมชน และผู้นำกลุ่มต่างๆ

๓) มีการประกวดศูนย์ชาวชุมชนดีเด่นระดับจังหวัด และมีหน่วยงานภายนอกเข้ามาศึกษาดูงานเป็นประจำ กลุ่มโฮมสเตย์ได้ไปศึกษาดูงานแบบวิถีชาวบ้านที่ประสบผลสำเร็จนอกเขตพื้นที่ และอุตสาหกรรมจังหวัดนครราชสีมา ได้เข้ามาจัดรูปแบบการบริหารจัดการกลุ่มบ้านโฮมสเตย์ให้เป็นระบบมากขึ้น และมีหน่วยงานภายนอกมาศึกษาดูงานเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ซึ่งกันและกัน

๓.๔ การพัฒนากลไกการจัดการแบบมีส่วนร่วม

การมีส่วนร่วม ตำบลมะเกลือใหม่มีพื้นที่ขนาดใหญ่ ต้องมีระบบการสื่อสารที่ทั่วถึงเพื่อสร้างการรับรู้พร้อมกับการมีข้อตกลงในการทำงาน จึงใช้หลักการมีส่วนร่วมจากทุกภาคส่วนทั้งภายในและภายนอกพื้นที่ โดยเริ่มตั้งแต่ ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับผิดชอบ และร่วมแบ่งปันผลประโยชน์ เพื่อเปิดโอกาสให้ประชาชนหน่วยงานภาคีที่เกี่ยวข้อง และองค์กรชุมชน ได้มีส่วนร่วมทุกขั้นตอน เช่น จัดให้มีเวทีแลกเปลี่ยนเรียนรู้ในการจัดทำแผนชุมชน แผนพัฒนาท้องถิ่น เพื่อนำไปจัดทำข้อบัญญัติงบประมาณรายจ่ายใช้เป็นแนวทางในการบริหารจัดการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อนของประชาชนในพื้นที่ จัดตั้งโรงเรียนผู้สูงอายุ จัดตั้งโรงเรียนชาวชุมชน จัดตั้งโรงผลิตน้ำดื่มชุมชน จัดตั้งระบบประปาภูเขา เป็นต้น โดยใช้หลักการประชาธิปไตย เป็นกลไกในการขับเคลื่อนให้มีแผนชุมชนเกิดขึ้น และมีธรรมนูญตำบลเพื่อเป็นกลไกในการบริหารจัดการสุขภาวะของคนในชุมชน ซึ่งการดำเนินการดังกล่าวส่งผลให้ประชาชนรู้สึกเป็นเจ้าของ รัก และหวงแหนทรัพยากรในชุมชน

๓.๕ การใช้เงินทุนและงบประมาณ

การใช้เงินทุนในการจัดการเงินทุน และงบประมาณที่ใช้ในการดำเนินงาน มาจากรัฐบาล เช่น นโยบายรัฐสนับสนุน และผลกำไรจากการประกอบการ เป็นต้น

การได้มาของเงินและงบประมาณ มาจากแหล่งเงินและงบประมาณ เช่น การสนับสนุนจากแผนงานรายจ่ายงบประมาณประจำปีของรัฐบาล และงบประมาณตามข้อบัญญัติองค์การบริหารส่วนตำบลมะเกลือใหม่ เป็นต้น

๓.๖ การใช้ทุนทางสังคม

การประชาสัมพันธ์ ๑๒๐ เมนูอาชีพเกษตรกรรมทางเลือกเพื่อให้ประชาชนในพื้นที่ได้มีโอกาสรับทราบข้อมูลด้านการประกอบอาชีพ ประกอบด้วย อาชีพด้านการปลูกพืช เลี้ยงสัตว์ และการแปรรูปผลผลิตทางการเกษตร ซึ่งประชาชนสามารถนำความรู้ที่ได้ไปลงมือปฏิบัติ ก่อให้เกิดรายได้เสริม และสามารถพัฒนาเป็น

อาชีพหลักได้ เช่น กลุ่มวิสาหกิจชุมชนแปรรูปกล้วยทรัพย์เจริญ กลุ่มแปรรูปหม่อนเบอร์ กลุ่มเกษตรผสมผสาน กลุ่มเลี้ยงจิ้งหรีด การแปรรูปอาหาร เป็นต้น ด้านช่องทางการจำหน่ายในชุมชน สามารถนำไปวางจำหน่ายที่ตลาดชุมชน หมู่ ๒ ตลาดนัดบ้านทุ่งสะแบงหมู่ ๔ หมู่ ๗ และตลาดนัดบ้านวะภูแก้ว หมู่ ๖ และตลาดค้าส่งภายในจังหวัด

๓.๗ การทำงานร่วมกับหน่วยงาน และองค์กรภายนอก

๑) กศน.อำเภอสูงเนิน ฝึกอบรมอาชีพเสริมสตรีแม่บ้าน ผู้สูงอายุ ได้แก่ ฝึกทำพรมเช็ดเท้าจากเศษผ้า ฝึกทำกระเป๋าสตรีจากซองกาแฟ ฝึกอบรมทำขนมไทย เป็นต้น

๒) พัฒนาชุมชนอำเภอสูงเนิน ส่งเสริมการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชนและการจำหน่าย

๓) สถาบันพัฒนาฝีมือแรงงานภาค ๕ นครราชสีมา ฝึกอบรมการทำเว็บไซต์ เพื่อประชาสัมพันธ์และจำหน่ายสินค้า

๔) สำนักงานแรงงานจังหวัดนครราชสีมา ฝึกอบรมอาชีพเสริมให้แก่สตรีแม่บ้าน ผู้สูงอายุและประชาชนทั่วไปที่สนใจ ได้แก่ การจัดดอกไม้ในงานพิธี การผูกผ้าในงานพิธี เป็นต้น

๕) กองทุนเพื่อความเสมอภาคทางการศึกษา (กสศ.) ใ้งบประมาณสนับสนุนในการฝึกอบรมอาชีพให้แก่ผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส และเด็กเยาวชน ได้แก่ ฝึกอบรมการทำน้ำยาล้างจาน น้ำยาซักผ้า น้ำยาเอนกประสงค์ และยาหม่อง

๖) สำนักงานเกษตรอำเภอสูงเนิน ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในรูปแบบแปลงใหญ่ ได้แก่ นาแปลงใหญ่ มันสำปะหลังแปลงใหญ่ ข้าวโพดแปลงใหญ่ และไม้ดอกแปลงใหญ่

๗) ปศุสัตว์อำเภอสูงเนิน ส่งเสริมการเลี้ยงและดูแลสัตว์ปีก โคเนื้อและโคนม

๘) ประมงจังหวัดนครราชสีมา ส่งเสริมการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำ

๙) อุตสาหกรรมจังหวัด ส่งเสริมหมู่บ้านอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ และส่งเสริมให้มีการรวมกลุ่มโฮมสเตย์วิถีชาวบ้าน

๑๐) ศูนย์วิจัยข้าวนครราชสีมา ให้ความรู้การผลิตเมล็ดพันธุ์ข้าว

๑๑) ศูนย์ส่งเสริมเทคโนโลยีการเกษตรลดงานอารักขาพืชนครราชสีมา ให้ความรู้ด้านการลิดและใช้สารชีวภัณฑ์ป้องกันโรคและแมลงศัตรูพืชแบบผสมผสาน

๑๒) ศูนย์วิจัยพืชไร่ จังหวัดนครราชสีมา ให้ความรู้เรื่องการผลิตพืชปลอดภัยตามมาตรฐาน Good Agricultural Practice (GAP)

๑๓) วิทยาลัยเกษตรและเทคโนโลยีนครราชสีมา อำเภอสีคิ้ว ฝึกอบรมเรื่องการแปรรูปอาหาร ได้แก่ การดองผักกาด การทำน้ำพริกตาแดง การทำไส้กรอก การทำข้าวโพด การทำเต้าฮู้นมสด เป็นต้น

๑๔) สำนักงานสาธารณสุขอำเภอสูงเนิน สำนักงานสาธารณสุขจังหวัดนครราชสีมา ให้ความรู้ด้านการผลิตอาหารให้สะอาดและถูกหลักอนามัย

๑๕) สำนักงานหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ เขต ๙ นครราชสีมา ส่งเสริมด้านการให้ความรู้เรื่องสิทธิหลักประกันสุขภาพ

๑๖) สำนักงานกองทุนหมู่บ้านและชุมชนเมืองแห่งชาติ สนับสนุนและให้ความรู้ด้านการดำเนินการจัดการกองทุนหมู่บ้าน

๑๗) ธนาคารออมสิน สาขาสูงเนิน สนับสนุนให้มีการจัดตั้งสถาบันการเงินหมู่บ้าน

๑๘) ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร สาขาสูงเนิน สนับสนุนเรื่องแหล่งเงินทุนหมุนเวียนดอกเบี๋ยต่ำ

๑๙) มหาวิทยาลัยราชภัฏนครราชสีมา ส่งเสริมด้านการออกแบบผลิตภัณฑ์ชุมชน

๒๐) อุทยานธรณีโคราช ส่งเสริมและให้ความรู้เรื่องการอนุรักษ์แหล่งธรณีวิทยา จัดฝึกอบรมการเป็นมัคคุเทศก์ท้องถิ่น

๒๑) กรมทรัพย์สินทางปัญญา กระทรวงพาณิชย์ รับรองสิ่งบ่งชี้ทางภูมิศาสตร์

๒๒) สถาบันพัฒนาที่ดินจังหวัดนครราชสีมา ให้การสนับสนุนในด้านการใช้สารพด.๑-๗ เพื่อลดต้นทุนการผลิต และสนับสนุนแหล่งน้ำขนาดเล็กในไร่นาให้กับเกษตรกร

๔. ผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการ การบริหารจัดการ

- ๑) ลดภาระค่าใช้จ่ายในครัวเรือน
- ๒) ลดต้นทุนการผลิตด้านการเกษตร
- ๓) กองทุนหมู่บ้าน ช่วยเหลือสมาชิกที่มีหนี้ในระบบ จำนวน ๒๕ ครัวเรือน
- ๔) สร้างอาชีพและรายได้ให้กับผู้สูงอายุ ผู้พิการ ผู้ด้อยโอกาส จำนวน ๘๐ คน
- ๕) สร้างอาชีพให้วัยแรงงาน ที่ว่างงาน จำนวน ๔๕ คน
- ๖) สร้างการมีส่วนร่วมของประชาชนในการรวมกลุ่มอาชีพเกษตรกรรมทางเลือก
- ๗) สมาชิกมีแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ โดยกองทุนหมู่บ้าน และธนาคารชุมชน

ผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการ การบริหารจัดการ ส่งผลให้ชุมชนเข้มแข็งประชาชนอยู่เย็นเป็นสุข มีแหล่งเงินทุนเพื่อการประกอบอาชีพ มีรายได้ และพัฒนาคุณภาพความเข้มแข็งขององค์กรชุมชนในการจัดการหนี้สินอย่างเป็นระบบ และคนในชุมชนมีงานทำในพื้นที่ไม่ต้องเดินทางไปประกอบอาชีพในเมือง ทำให้ครอบครัวอบอุ่น

๕. ปัจจัยสนับสนุน

สิ่งที่ทำให้การขับเคลื่อนงานของทุนทางสังคม ที่ช่วยหนุนเสริมโดยความร่วมมือจาก ๔ องค์กรหลักในพื้นที่ และหน่วยงานภายนอก เกิดผลดีต่อผู้เกี่ยวข้องได้รับประโยชน์ในการพัฒนาในด้านองค์ความรู้ และงบประมาณในการบริหารงาน

- ปัจจัยด้านทุนทางสังคม ได้แก่ ศักยภาพ และความเชี่ยวชาญของทุนทางสังคม ความร่วมมือกัน และการอาสา รวมถึงระบบสนับสนุนทรัพยากรที่เอื้อการหนุนเสริมจากหน่วยงานภาครัฐ

- ปัจจัยด้านนโยบาย ได้แก่ นโยบายระดับท้องถิ่น นโยบายหน่วยงานภาครัฐ และนโยบายสาธารณะของพื้นที่

- ปัจจัยด้านกลไกการบริหารจัดการ ได้แก่ การขับเคลื่อนกลไกอย่างมีประสิทธิภาพและมีความต่อเนื่อง มีกฎกติกา ข้อตกลงร่วมกันอย่างชัดเจน

- ปัจจัยด้านงบประมาณ ได้แก่ งบประมาณภาครัฐที่ให้การสนับสนุน และการใช้ประโยชน์จากงบประมาณอย่างมีประสิทธิภาพ

- ปัจจัยด้านการมีส่วนร่วม ได้แก่ การมีส่วนร่วมทุกขั้นตอน แสดงถึงความเป็นเจ้าของ การกำหนดบทบาทหน้าที่ในการทำงานร่วมกัน เป็นต้น

ประเด็น
เศรษฐกิจชุมชน

เรื่องที่ ๓	ต้นแบบหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงบ้านโนนสมบูรณ์หมู่ที่ ๘ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์
วิทยากร	นายสุเทพ จาบุญ
ตำแหน่ง	ผู้ใหญ่บ้านหมู่ ๘
เบอร์โทรศัพท์	๐๙๐-๐๑๒-๐๑๑๔๕

๑. ที่มาและเส้นทางการพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ มี จำนวน ๑,๐๖๘ ครัวเรือน ประชากร ๔,๓๗๘ คน ประชากรส่วนใหญ่มีอาชีพทำการเกษตร รับจ้าง ส่งผลให้ประชาชนในพื้นที่มีภาระหนี้สิน คิดเป็นร้อยละ ๕๙.๗๒ มีการกู้ยืมเงินจากแหล่งเงินทุนกองทุนหมู่บ้าน ร้อย ๘๔.๐๒ ซึ่งเป็นแหล่งเงินทุนที่สามารถเข้าถึงได้ง่าย เป็นกองทุนหมู่บ้านที่บริหารจัดการในแต่ละหมู่บ้านและการคิดดอกเบี้ยต่ำ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวได้มองเห็นปัญหาและภาระหนี้สิน ภาระค่าใช้จ่าย ประชาชนไม่มีการเก็บออมเงิน จึงมีแนวคิดและนโยบายการนำพาประชากรในตำบลดำเนินกิจกรรมน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงเน้นการพึ่งพาตนเองการสร้างความปลอดภัย ส่งเสริมให้มีการพัฒนาชุมชนตนเองตามศักยภาพที่มี การสนับสนุนงบประมาณที่เหมาะสม การนำพาชุมชนศึกษาดูงาน การจัดอบรมให้ความรู้เกิดกลุ่มอาชีพในหลายชุมชน

และเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๖๒ องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัวได้ดำเนินการประกวดหมู่บ้านเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อเป็นต้นแบบในระดับตำบลชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์เป็นหมู่บ้านที่ถูกคัดเลือกได้ลำดับที่ ๑ ใน ๘ หมู่บ้าน ในตำบลหนองบัว ซึ่งบ้านโนนสมบูรณ์ มีจำนวน ๑๖๖ ครัวเรือน ต่อมา ปี ๒๕๖๓ ได้เข้าแข่งขันในระดับอำเภอ ก็ได้เป็นตัวแทนระดับอำเภอเข้าประกวดในระดับจังหวัด ได้ลำดับที่ชมเชย แต่ประชาชนบ้านโนนสมบูรณ์หมู่ที่ ๘ ก็มีความภาคภูมิใจมีความรักความสามัคคี รู้จักค่าว่าการสร้างฐานระบบเศรษฐกิจพอเพียงตามรอยพอหลวง และหน่วยงานเข้ามาหนุนเสริมในด้านต่าง ๆ ให้ เช่นการสร้างแหล่งเรียน ในหมู่บ้านได้จำนวน ๑๑ แห่ง ๑) กองทุนหมู่บ้าน ได้รางวัลการบริหารจัดการได้ตามเวลาที่กำหนด ได้ระดับ ๓ ดีจากสำนักงานพัฒนาชุมชนและธกส. อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ ๒) การตั้งกองทุนฌาปนกิจหมู่บ้าน ๓) การส่งเสริมกลุ่มอาชีพพอพรมขีดเท่า ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยเข้าครอบครัว ๓,๐๐๐.- บาท ถึง ๕,๐๐๐.- บาท ต่อเดือน ๔) กลุ่มธนาคารขยะ มีการฝึกอบรมการคัดแยกขยะทุกครัวเรือน การเปลี่ยนขยะเป็นเงิน ๕) กลุ่ม อสม. นักจัดการสุขภาพชุมชนหมู่บ้านโนนสมบูรณ์ ๖) กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ ปลูกผักเพื่อส่งจำหน่ายให้กับศูนย์รับซื้ออำเภอเพื่อจำหน่ายต่อให้กับ ช้างบักชี โลตัส ๗) กลุ่มปลูกหมอนเลี้ยงไหม ๘) ครัวเรือนต้นแบบด้านการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงปรับใช้ในวงจรเกิดโรคระบาด(โควิด -๑๙) ๙) ครัวเรือนต้นแบบในการรักษาสิ่งแวดล้อมโดยทำเป็นระบบธนาคารต้นไม้ ๑๐) กลุ่มปลูกผักบวร ๑๑) ครัวเรือนต้นแบบในการผลิตน้ำอ้อยหวาน ๑๒) หมู่บ้านต้นแบบ ลด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์ บริบทพื้นที่ในชุมชนเกิดการสร้างแรงจูงใจในการสร้าง ๓ ร. คือ รั้วพุดได้ รั้วกินได้ รั้วบูชา ในการขับเคลื่อนงานดังกล่าวมา นั้นมีนายสุเทพ จาบุญ ตำแหน่งผู้ใหญ่บ้าน นายสมบัติ โพธิ์ศรี ตำแหน่ง สมาชิก อบต. (รองประธานสภา อบต.หนองบัว) ผู้นำในการขับเคลื่อนการดำเนินงานต่างๆ ส่งผลให้บ้านโนนสมบูรณ์ หมู่ที่ ๘ มีค่าใช้จ่ายลดลง ๓,๓๐๐ บาท ต่อวัน ๓๘ ล้านบาทต่อปี และมีการเก็บออมทรัพย์โดยนำฝากไว้กับกองทุนหมู่บ้าน นอกจากนั้น องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว และกลุ่มผู้นำท้องถิ่น สำนักงานพัฒนาชุมชน สำนักงานเกษตรอำเภอนามน ได้หนุนเสริมด้านองค์ความรู้ นำสู่การเป็นหมู่บ้านต้นแบบด้านเศรษฐกิจพอเพียงแบบยั่งยืนต่อไป

๒. เป้าหมายในการพัฒนางาน

- ๑) เกิดคณะทำงานด้านส่งเสริมอาชีพในหมู่บ้าน
- ๒) เกิดคณะทำงานด้านส่งเสริมอาชีพในตำบล
- ๓) เกิดต้นแบบการพัฒนา

- ๔) ลดรายจ่าย เพิ่มรายได้ให้เกษตรกร
- ๕) ส่งเสริมการออม และการจัดสวัสดิการของชุมชน
- ๖) การหนุนเสริมขยายผลต่อชุมชนอื่น

๓. ลักษณะการบริหารจัดการทุนทางสังคม และกระบวนการในการแก้ปัญหาและพัฒนา

๓.๑ การใช้ข้อมูล

จากการดำเนินงานที่ผ่านมา บ้านโนนสมบูรณ์ หมู่ที่ ๘ พร้อมด้วยองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว มีการนำใช้ข้อมูลวิจัยชุมชน (RECAP) และจัดทำระบบข้อมูลตำบล (TCNAP) เพื่อวิเคราะห์สถานการณ์ต่างๆในชุมชน โดยเฉพาะด้านการประกอบอาชีพ รายรับ รายจ่าย และภาระหนี้สินต่างๆของประชาชนในพื้นที่ นำไปสู่การสร้างกลไกการทำงานขึ้น โดยเป็นกลไกที่เกิดขึ้นจากความสมัครใจของคณะทำงานโครงการและกลุ่มเป้าหมาย มีความหลากหลายของที่มาเช่นปราชญ์หมู่บ้าน ตัวแทนกลุ่ม หน่วยงาน และผู้นำในหมู่บ้าน มีการหนุนเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับหมู่บ้าน ตำบล อำเภอและจังหวัด มีการสร้างกลไกการทำงานในระดับย่อยคือกลุ่มย่อย ๕-๖ คน ที่คอยดูแลกันในทุกเรื่อง เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน มีการทำงานโดยยึดแผนพัฒนาตำบล เป็นเครื่องมือและแนวทางในการขับเคลื่อนงาน ทำให้การขับเคลื่อนงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

๓.๒ การพัฒนาสมรรถนะกำลังคน

การพัฒนาศักยภาพและทักษะ บ้านโนนสมบูรณ์ และองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ได้มีการบริหารจัดการโดยมอบหมายเจ้าหน้าที่ผู้รับผิดชอบเป็นคณะทำงานร่วมกับภาคีเครือข่ายในตำบล เพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการทำงานที่สะดวกรวดเร็ว การเชื่อมโยงภาคีเครือข่ายภายนอก เช่นสำนักงานเกษตรอำเภอนามน สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอนามน กศน. อำเภอ ในการมาช่วยพัฒนากลุ่มเป้าหมายตามโครงการ จึงทำให้การดำเนินกิจกรรมต่างๆเป็นไปอย่างต่อเนื่อง

๓.๓ การจัดการความรู้

ในด้านการจัดการความรู้ บ้านโนนสมบูรณ์ มีทีมงานที่มีทักษะด้านการจัดการกระบวนการเรียนรู้ที่รับผิดชอบงานจาก องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว โดยศูนย์ประสานงานประเด็นการควบคุมการบริโภคเครื่องดื่มแอลกอฮอล์ตำบลหนองบัว ในการช่วยเหลือการจัดการเรียนรู้ให้กับกลุ่มต่างๆในพื้นที่หมู่บ้านโนนสมบูรณ์ และภาคีเครือข่ายอื่น โดยมีจำนวน ๑๒๐ แห่ง มาเรียนรู้จัดเรียนรู้หมู่บ้านต้นแบบบ้านโนนสมบูรณ์ จึงทำให้เกิดประสบการณ์ด้านต่างๆและสามารถจัดการกระบวนการเรียนรู้ให้กลุ่มต่างๆได้เป็นอย่างดี โดยมีทีมงานนักวิชาการจากพนักงานองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว ทีมงานนักวิชาการจากสำนักงานเกษตรอำเภอ ทีมงานนักวิชาการจากสำนักงานพัฒนาชุมชนเป็นทีมงานหลักในการจัดการกระบวนการ มีคณะทำงานของโครงการที่มาจากผู้รู้ องค์กรความรู้ในการส่งเสริมทักษะอาชีพ การเน้นให้ผู้รู้ในชุมชนมาถ่ายทอดความรู้กลุ่มเป้าหมาย และใช้ทุนทางสังคมในพื้นที่เป็นฐานในการเรียนรู้ ซึ่งได้บทเรียนเกี่ยวกับความคุ้นเคยกันทั้งกลุ่มเป้าหมายและวิทยากร ทำให้การเรียนรู้ไม่ประหม่าไม่เกร็ง สื่อสารกันได้ดี บรรยากาศในการเรียนรู้เป็นไปด้วยความสุข และสิ่งที่วิทยากรและผู้เข้าร่วมอบรมเป็นสิ่งที่เกิดขึ้นได้จริงในพื้นที่ อีกทั้งการเรียนรู้โดยการปฏิบัติการจริงในแปลงผักเป็นระยะเวลาต่อเนื่องทำให้กลุ่มเป้าหมายได้มีการทดลองนำใช้ความรู้ที่ตนเองได้รับจากการฝึกอบรมมาใช้ในการปฏิบัติจริง ทำให้ได้ใช้ความรู้มาใช้จริง เกิดการเรียนรู้เพิ่มเติมจากการลงมือทำ ซึ่งจากการเรียนรู้ผ่านการปฏิบัติจริงทำให้กลุ่มเป้าหมายมีการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และสนุกสนานในการเรียนรู้เนื่องจากมีความรู้ใหม่ๆเกิดขึ้นอย่างต่อเนื่อง

๓.๔ การพัฒนากลไกการจัดการแบบมีส่วนร่วม

การพัฒนาทักษะอาชีพ หลักสูตรต้องมีทั้งทฤษฎีและปฏิบัติ และมีระยะเวลานานพอสมควร ประชาชนในพื้นที่ที่ได้ฝึกปฏิบัติจนเกิดความชำนาญและเกิดทักษะในการประกอบอาชีพจริง โดยโครงการนี้ให้ระยะเวลาให้กลุ่มเป้าหมายฝึกปฏิบัติการจริง ทำให้กลุ่มเป้าหมายได้เรียนรู้ ปรับปรุง แก้ไขการประกอบอาชีพของตนเอง ต่อเนื่องจนเกิดเป็นหมู่บ้านต้นแบบด้านเศรษฐกิจพอเพียงการรวมกลุ่มเกษตรกรในการประกอบอาชีพ เป็นสิ่งจำเป็นเนื่องจากการรวมกลุ่มจะมีการบริหารจัดการผลผลิตและการจำหน่ายมีประสิทธิภาพมากขึ้น

๓.๕ การใช้เงินทุนและงบประมาณ

๑) การสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว	จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท
๒) งบประมาณ และรวมแรงรวมใจ จากชาวบ้าน	จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท

๓.๖ การใช้ทุนทางสังคม

๑) กองทุนหมู่บ้าน ได้รางวัลการบริหารจัดได้ตามเวลาที่กำหนด ได้ระดับ ๓ ดีจากสำนักงานพัฒนาชุมชนและธกส. อำเภอนามน จังหวัดกาฬสินธุ์ โดย นายสุเทพ จาบุญ

๒) การตั้งกองทุนฌาปนกิจหมู่บ้าน โดยนายสมบัติ โพธิ์ศรี

๓) การส่งเสริมกลุ่มอาชีพทอพรหมเช็ดเทา ประชาชนมีรายได้เฉลี่ยเข้าครอบครัว ๓,๐๐๐.- บาท ถึง ๕,๐๐๐.- บาท ต่อเดือน

๔) กลุ่มธนาคารขยะ มีการฝึกอบรมการคัดแยกขยะทุกครัวเรือน การเปลี่ยนขยะเป็นเงิน

๕) กลุ่ม อสม. นักจัดการสุขภาพชุมชนบ้านโนนสมบูรณ์

๖) กลุ่มปลูกผักปลอดสารพิษ ปลูกผักเพื่อส่งจำหน่ายให้กับศูนย์รับซื้ออำเภอเพื่อจำหน่ายต่อไป

๗) กลุ่มปลูกหม่อนเลี้ยงไหม เพื่อสร้างรายได้ให้กับสมาชิกกลุ่ม

๘) ครัวเรือนต้นแบบด้านการนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงไปปรับใช้ในช่วงการเกิดโรคระบายน (โควิด -๑๙)

๙) ครัวเรือนต้นแบบในการรักษาสิ่งแวดล้อมโดยทำเป็นระบบธนาคารต้นไม้

๑๐) กลุ่มปลูกผักบวร

๑๑) ครัวเรือนต้นแบบในการผลิตน้ำอ้อยหวาน

๑๒) หมู่บ้านต้นแบบ สด ละ เลิก เครื่องดื่มแอลกอฮอล์

๓.๗ การทำงานร่วมกับหน่วยงาน และองค์กรภายนอก

๑) การทำงานร่วมกับภาคีเครือข่าย ทางคณะทำงานได้เชื่อมโยงกับภาคีในระดับอำเภอที่จะมาช่วยขับเคลื่อน ทำให้กลุ่มเป้าหมายที่กำลังขับเคลื่อนมีแรงหนุนเสริมจากสำนักงานเกษตรอำเภอ นามน มาช่วยต่อยอดการดูแลปลูกผักอินทรีย์ให้ปลอดภัยจากแมลงและ ส่งเสริมการทำตลาดให้เป็นที่รู้จักการขับเคลื่อนงานมากขึ้นในวงกว้าง ทำให้เป็นผลต่อการจำหน่ายผักของสมาชิกมีมากขึ้นด้วย

๒) สนับสนุนให้ประชาชนรู้จักการออม โดยมีทุนทางสังคมที่ดำเนินการหลักคือกองทุนสวัสดิการชุมชนตำบลหนองหนองบัว ที่ส่งเสริมให้สมาชิกออมเงินวันละบาทเพื่อเป็นกองทุนในการช่วยเหลือเกื้อกูลกัน

๓) การบริหารจัดการทุนและการจัดสวัสดิการ ระดมทุนทุนหมุนเวียนและจัดสวัสดิการให้กับสมาชิกการจัดตั้ง กองทุนฌาปนกิจหมู่บ้านช่วยเหลือเกื้อกูลกันเวลาที่มีการสูญเสียชีวิต

๔. ผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารจัดการ

- ด้านสังคม เกิดกลุ่มที่คอยช่วยเหลือเกื้อกูลกัน ทำให้เกิดความรัก สามัคคี รักใคร่ปรองดองกัน มีความเห็นอกเห็นใจกัน พึ่งพาอาศัยกัน ทำให้เกิดสังคมแห่งความเกื้อกูล ช่วยเหลือกันทั้งในเรื่องอาชีพและเรื่องอื่น ๆ ด้วย จึงเป็นเหมือนการสร้างสังคมแห่งการแบ่งปัน ช่วยเหลือกัน มีการรวมกลุ่ม สร้างเครือข่ายขยายออกไปมากขึ้น

- ด้านสุขภาพ การปลูกผัก ๓ ร. ไร้พุดได้ ไร้กินได้ ไร้บุษบา เป็นการสร้างสุขภาพทั้งทางกาย ทางจิต ทางสังคม และทางปัญญา โดยทางกายเป็นการประกอบอาชีพที่ปลอดภัยต่อตนเองและผู้บริโภคเนื่องจาก การทำผักอินทรีย์จะไม่มีการใช้สารเคมีใด ๆ จึงปลอดภัยจากการมีสารเคมีเข้าสู่ร่างกาย สำหรับทางจิตนั้น กลุ่มเป้าหมายมีความภูมิใจ สุขใจที่ทุกคนในชุมชนและนอกชุมชนได้บริโภคผักที่ปลอดภัย เปรียบเสมือนการทำบุญใหญ่ในการช่วยเหลือให้คนมีสุขภาพที่ดีและราคาผักก็ใกล้เคียงหรือถูกกว่าด้วยซ้ำเมื่อเทียบกับผักทั่วไป เป็นการสร้างการแบ่งปันเสียสละสิ่งดี ๆ ให้ผู้บริโภค เมื่อมารวมกันจึงเกิดสังคมแห่งการช่วยเหลือกันดูแลกันเนื่องจากการทำงานในระบบกลุ่มจำเป็นต้องทำงานเป็นทีมและไปด้วยกันทั้งทีม เกิดการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และทดลองปฏิบัติการจริง ลงมือทำจริงเกิดความรู้ใหม่ ทักษะใหม่ต่อเนื่อง สร้างปัญญาในการประกอบอาชีพอย่างต่อเนื่อง การทำเกษตรอินทรีย์ เป็นการประกอบอาชีพที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมทั้งดิน น้ำ อากาศ และผลผลิต จึงเป็นการพัฒนาที่ควบคุมดูแลทั้งการเติบโตทางเศรษฐกิจและสิ่งแวดล้อมควบคู่กัน สังเกตในแปลงผักสภาพดินจะร่วนมากขึ้น มีไส้เดือนมาอาศัยมากขึ้น แสดงให้เห็นถึงความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรที่ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง

- ด้านเศรษฐกิจชุมชน เป้าหมายที่จะพัฒนารายได้ของประชาชนให้สามารถลดหนี้สินลงได้ภายใน ๓ ปี โดยการเชื่อมโยงภาคีทั้งในและนอกชุมชนมาหนุนเสริมให้การดำเนินงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องยั่งยืน บนทรัพยากรที่มีอยู่ในตำบลหนองบัว เพื่อเป็นสร้างงานสร้างรายได้ให้เกิดขึ้นในตำบลและเป็นการวางรากฐานให้

ลูกหลานหนองบัวได้สืบทอดการประกอบอาชีพเกษตรอินทรีย์ต่อไปในวันข้างหน้า ลดการอพยพแรงงานไปยังต่างจังหวัด เกิดทักษะความเชี่ยวชาญในการทำเกษตรอินทรีย์ ขยายผลไปยังตำบลอำเภออื่น ๆ ต่อไป และสามารถลดรายจ่ายในครัวเรือนจากการซื้อผักสดได้เนื่องจากมีการปลูกผักต่อเนื่อง จำนวน ๓,๓๐๐ บาท/ใน ๑๖๖ ครัวเรือนและสามารถมีรายรับจากการจำหน่ายพรมเช็ดเท้า ขยายผัก ขยายต้นไม้ อื่น ๑,๕๐๐ บาท/วันใน ๑๖๖ ครัวเรือน และเมื่อนำรายได้และรายจ่ายที่ไม่ต้องจ่ายมารวมกันแล้ว กลุ่มเป้าหมายเกิดรายได้ ๗,๗๑๙,๐๐๐ บาท/เดือน ในจำนวน ๑๖๖ ครัวเรือน นอกจากนี้ยังสามารถลดรายจ่ายได้อีกเช่นการลดรายจ่ายในการรักษาสุขภาพเนื่องจากมีการออกกำลังกายอย่างต่อเนื่องในแปลงผัก การได้บริโภคผักทุกวัน ทำให้มีสุขภาพดีลดรายจ่ายในการรักษาการเจ็บป่วยได้อีกทางหนึ่ง รวมทั้งผักอินทรีย์ที่ปลูกมีความคงทนไม่เปื่อยเน่าง่ายทำให้เก็บไว้ได้นาน

- ด้านทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของชุมชน มีการปลูกต้นไม้เป็นป่าชุมชนโดยครอบครัวต้นแบบ ธนาคารต้นไม้ นายทองพูล พลพุทธา การปลูกผักกินเองและจำหน่าย ต้องใส่ปุ๋ยคอกและการใช้จุลินทรีย์บำรุงรักษาพืชผัก ทำให้คุณภาพดินมีคุณภาพมากขึ้นและมีความเหมาะสมในการเพาะปลูกขึ้นไปเรื่อย เช่นเดียวกันกับทรัพยากรน้ำเมื่อไม่ใช้สารเคมีในการเกษตรก็ไม่ทำให้สารเคมีตกค้างในแหล่งน้ำตลอดจนมีอากาศที่บริสุทธิ์ ไม่มีกลิ่นเหม็นของยามาแมลง ดินมีความเหมาะสมในการเพาะปลูกมากขึ้น โดยสังเกตจากมีไส้เดือนมาอยู่อาศัยในแปลงมาก แสดงให้เห็นถึงการมีความสมบูรณ์ของดิน และทางกลุ่มได้นำผักไปตรวจสารเคมีปรากฏว่าไม่เจอสารเคมีตกค้างในผัก

๕. ปัจจัยสนับสนุน

- การสร้างการมีส่วนร่วมของ ๔ องค์กรหลักในพื้นที่
- มีเครือข่ายภายนอกให้การสนับสนุน สิ่งแวดล้อมจังหวัดกาฬสินธุ์ สมาชิก ทสม. สำนักงานเกษตรอำเภอนามน สำนักงานพัฒนาการจังหวัดกาฬสินธุ์ สำนักงานพัฒนาการอำเภอนามน องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบัว โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลหนองบัว

- คณะทำงาน มีความหลากหลายของที่มาเช่นประชาชนชุมชน ตัวแทนกลุ่มเป้าหมาย หน่วยงาน และผู้นำในท้องถิ่น กำหนดผู้ใหญ่บ้าน มีการหนุนเสริมจากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในระดับหมู่บ้านและจังหวัด มีการสร้างกลไกการทำงานในระดับย่อยคือกลุ่มย่อย ๕-๖ คน ที่คอยดูแลกันในทุกเรื่อง เกิดความต่อเนื่องในการดำเนินงาน การใช้แผนพัฒนาตำบลเป็นเครื่องมือและแนวทางในการขับเคลื่อนงาน และกำหนดแนวทางการปฏิบัติตนของคนตำบลหนองบัว ทำให้การขับเคลื่อนงานเป็นไปอย่างรวดเร็วและต่อเนื่อง

เรื่องที่ ๔	สถาบันการเงินชุมชนบ้านจอมมณีใต้ หมู่ ๗ เทศบาลตำบลฝั่งแดง อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร
วิทยากร	นายอุลัย สุพร
ตำแหน่ง	ประธานสถาบันการเงินชุมชนบ้านจอมมณีใต้ หมู่ ๗
เบอร์โทรศัพท์	๐๙๗-๙๗๑-๔๘๙๕

๑. ที่มาและเส้นทางพัฒนา

ด้วยพื้นที่ตำบลฝั่งแดงอำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร แบ่งการปกครองออกเป็น ๑๓ หมู่บ้าน โดยแบ่งเขตการเลือกตั้ง ๒ เขต จากข้อมูลการสำรวจข้อมูลตำบล (TCNAP) มีครัวเรือน ๑,๓๕๐ ครัวเรือน ประชากร ๕,๓๖๘ คน ชาย ๒,๖๓๕ คน หญิง ๒,๖๘๔ คน มีครัวเรือนที่มีหนี้สิน ๗๘๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๖๒.๗๙% ครัวเรือนที่มีการออม ๕๑๓ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๔๒.๔๐% ปี พ.ศ. ๒๕๒๖ เนื่องจากประชาชนบ้านจอมมณีใต้ หมู่ ๗ ได้ประสบปัญหาความยากจนขาดแหล่งเงินทุนที่จะนำมาประกอบอาชีพและใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน ต่อมา นายอุลัย สุพร ผู้ใหญ่บ้านจอมมณีใต้ หมู่ ๗ จึงได้เกิดแนวคิดที่จะช่วยเหลือประชาชนในหมู่บ้านโดยได้จัดประชาคมในหมู่บ้านจอมมณีใต้ หมู่ ๗ ขึ้นโดยชาวบ้านได้ระดมความคิดและพร้อมใจกันจัดตั้งกลุ่มเพื่อออมเงินไว้ใช้ในการประกอบอาชีพและการดำรงชีวิตโดยได้รวมตัวกันระดมทุนกันเพื่อช่วยเหลือสมาชิกโดยการออม และให้กู้ยืมเงินดอกเบี้ยต่ำ ในรูปแบบ “ กลุ่มออมทรัพย์เพื่อการผลิต ” บ้านจอมมณีใต้หมู่ที่ ๗ โดยให้ประชาชนเป็นผู้บริหาร กันเอง ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๔๔ รัฐบาลได้จัดสรรงบประมาณลงสู่หมู่บ้าน/ชุมชน ละ ๑ ล้านบาท เพื่อเป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนให้กับชุมชนเพื่อการลงทุนพัฒนาอาชีพ ซึ่งเป็นการรวมตัวกันจัดตั้งเป็นกลุ่มดำเนินงานโดยมีคณะกรรมการบริหารกองทุนโดยยึดการประชุมประชาคมเป็นหลัก โดยใช้ชื่อกลุ่มว่า กองทุนหมู่บ้าน ตั้งอยู่ที่ ๔๘ หมู่ที่ ๗ ตำบลฝั่งแดง อำเภอเมืองมุกดาหาร จังหวัดมุกดาหาร ในปีต่อมา พ.ศ.๒๕๕๐ และได้แก้ไขเพิ่มเติมระเบียบข้อบังคับ จนถึงปีพ.ศ. ๒๕๖๐ กองทุนหมู่บ้านจอมมณีใต้หมู่ที่ ๗ มีอาคารที่มั่นคงถาวรและได้จดทะเบียนเป็นนิติบุคคล โดยยกระดับเป็นสถาบันการเงินชุมชนบ้านจอมมณีใต้หมู่ที่ ๗ ตำบลฝั่งแดง เมื่อปี ๒๕๖๐

สถาบันการเงินชุมชนบ้านจอมมณีใต้ หมู่ ๗ ก่อตั้งขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อ ๑) เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียน สำหรับการลงทุน ๒) ส่งเสริมและพัฒนาหมู่บ้านและชุมชนให้มีขีดความสามารถ ๓) เสริมสร้างกระบวนการพึ่งพาตัวเองของหมู่บ้านและชุมชน ๔) กระตุ้นเศรษฐกิจในระดับฐานราก ๕) เกิดศักยภาพ/ความเข้มแข็งของประชาชนในหมู่บ้าน

โดยมีการบริหารงานจากคณะกรรมการชุดเดียวกันกับกองทุนหมู่บ้านเป็นหลักในการดำเนินงานมีประธาน มีฝ่ายตรวจสอบ มีเหรียญกษาปณ์ทำหน้าที่บัญชี มีรองประธานและกรรมการเป็นผู้บันทึกข้อมูลต่าง ๆ และมีฝ่ายคอยบริการทั่วไป สถาบันการเงินชุมชนบ้านจอมมณีใต้ หมู่ ๗ ได้จัดฝึกอบรมการบริหารจัดการกองทุนให้กับสมาชิกและคณะกรรมการ จัดทำบัญชี การฝาก การถอนโดยธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรทำหน้าที่เป็นพี่เลี้ยงฝึกอบรมการทำบัญชีโดยใช้ระบบคอมพิวเตอร์เพื่อความสะดวกในการดำเนินงาน

สถาบันการเงินชุมชนบ้านจอมมณีใต้ หมู่ ๗ มีกลุ่มเป้าหมาย คือประชาชนในหมู่บ้านจอมมณีใต้ หมู่ที่ ๗ ซึ่งมีประชากรในพื้นที่ ๕๓๒ ครัวเรือน จำนวน ๑๒๖ ครัวเรือน มีครัวเรือนที่เป็นหนี้ ๗๘ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๗๓.๕๘% ครัวเรือนที่เป็นหนี้ในระบบ ๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๕๐% ครอบครัวที่มีการออม ๓๑ ครัวเรือน คิดเป็นร้อยละ ๓๐.๓๙% (จากระบบข้อมูล TCNAP) สถาบันการเงินชุมชนมีเงินหมุนเวียนของทั้งหมด ๙,๐๐๐,๐๐๐ บาท ปัจจุบันมีสมาชิก ๒๑๔ คน คิดเป็นร้อยละ ๔๐.๒๒% ของประชากรทั้งหมด จัดบริการฝาก-ถอนให้กับสมาชิกสถาบันการเงินชุมชนบ้านจอมมณีใต้ปล่อยเงินกู้ให้กับสมาชิกในอัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๗ บาทต่อเดือน วงเงินกู้เริ่มตั้งแต่ ๒,๐๐๐-๓๐๐,๐๐๐ บาท ต้องมีสมาชิกคู่ประกัน ๒ คน ทั้งนี้ต้องผ่านคณะกรรมการเห็นชอบด้วย การชำระคืนเป็นรายปีเงินต้นพร้อมดอกเบี้ย และมีบริการปล่อยรูปแบบฉุกเฉินส่งคืนภายในระยะเวลา ๓ เดือน ไม่เกิน ๑๐,๐๐๐ บาทคิดดอกเบี้ยร้อยละ ๘ บาทต่อปี

มีการจัดสวัสดิการให้สมาชิก โดยมีชื่อว่ากองทุนสวัสดิการ มีเป้าหมายเพื่อให้สมาชิก มีสวัสดิการค่ารักษาพยาบาล สวัสดิการการเกิด สวัสดิการค่าศพ และสวัสดิการ ป้องกันช่วยเหลือเกื้อกูลกัน แบ่งเป็น ๔ ประเภท

๑) กรณีป่วยต้องนอนโรงพยาบาล กองทุนช่วยเหลือ ๑๐๐ บาทแต่ไม่เกิน ๑๐ คืน

๒) กรณีคลอดบุตร ช่วยเหลือลูก ๕๐๐ บาท แม่ ๑๐๐ บาทแต่ไม่เกิน ๕ คืน

๓) กรณีสมาชิกเสียชีวิต

-กรณีเสียชีวิต ๑๑ เดือนไม่ถึง ๑ ปี ช่วยเหลือรายละ ๕,๐๐๐ บาท

-กรณีเสียชีวิต ๑ ปี ช่วยเหลือรายละ ๑๐,๐๐๐ บาท

-กรณีเสียชีวิต ๒ ปี ช่วยเหลือรายละ ๑๕,๐๐๐บาท

-กรณีเสียชีวิต ๓ ปี ช่วยเหลือรายละ ๒๐,๐๐๐ บาท

-กรณีเสียชีวิต ๔ ปี ช่วยเหลือรายละ ๒๕,๐๐๐บาท,

-กรณีเสียชีวิต ๕ ปี ช่วยเหลือรายละ ๒๐,๐๐๐ บาท

-กรณีเสียชีวิต ๖ ปี ช่วยเหลือรายละ ๒๕,๐๐๐ บาท

-กรณีเสียชีวิต ๗ ปี ช่วยเหลือรายละ ๔๐,๐๐๐บาท,

-กรณีเสียชีวิต ๘ ปี - ๙ ปี ช่วยเหลือรายละ ๔๕,๐๐๐ บาท

-กรณีเสียชีวิต ๑๐ ปีขึ้นไป ช่วยเหลือ ๕๐,๐๐๐ บาท

๔) ช่วยเหลือสมาชิกกรณี อัครภักดิ์รายละไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท วาตภัย รายละไม่เกิน ๒,๐๐๐ บาท อุทกภัย ไร่ละ ๕๐๐ บาท

๒. ขั้นตอนการดำเนินงาน

๑) มีการคัดเลือกหรือแต่งตั้งคณะกรรมการเป็นวาระคราวละ ๑ ปี จำนวน ๑๕ คน ประกอบด้วย ประธานทำหน้าที่ตรวจสอบเหรียญกษาปณ์ทำหน้าที่บัญชี มีรองประธานและกรรมการเป็นผู้บันทึกข้อมูล ต่าง ๆ และมีฝ่ายคอยบริการทั่วไป ประชาสัมพันธ์ ๔ คน ผู้ให้บริการประจำสถาบัน ฝากถอน ๒ คน สินเชื่อ ๓ คน ฝ่ายตรวจสอบ ๔ คน เป็นต้น

๒) การรับสมัครสมาชิก จะเปิดรับสมัครสมาชิก วันจันทร์ - เสาร์ ไม่ระบุเพศและอายุและต้องมีชื่อทะเบียนบ้านในหมู่ ๗ เท่านั้น เริ่มแรกรับสมัครจะต้องจ่ายเงินล่วงหน้า ๓๗๐ บาท ค่าธรรมเนียมค่าสมัคร ๑๐ บาท ค่าบำรุง ๒๐ บาท พร้อมเงินลงทุน ๑๐๐ บาท พร้อมฝากเงินออมสัจจะอย่างต่ำเดือนละ ๒๐ บาท

๓) มีการรับฝาก - ถอน ด้วยระบบคอมพิวเตอร์ มีประเภทรับฝาก ดังนี้

- ประจำ (พิเศษ ๒ ปี) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๓ บาท/ปี

- ประจำ (๑ปี) อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒.๕๐ บาท/ปี

- ประจำ (๖ เดือน) อัตราร้อยละ ๒ บาท/ปี

- ออมทรัพย์ อัตราดอกเบี้ยร้อยละ ๒ บาท/ปี

๔) มีการปล่อยกู้ จะต้องเป็นสมาชิกแล้ว ๑ ปี มีการกู้เป็น ๓ ประเภท

- กู้เพื่อการเกษตร

- กู้เพื่อประกอบอาชีพ

- กู้ฉุกเฉิน

๕) การจัดสวัสดิการ จะมีการพิจารณาภายใน ๑๕ วันโดยพิจารณาจากคณะกรรมการสถาบันการเงินชุมชนฯ

๖) การฝึกอบรมคณะกรรมการ หรือการให้ความรู้แก่สมาชิก ดำเนินการร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จัดทำบัญชี การฝาก การถอน

๗) มีการรายงานผลหรือการประชุม เดือนละ ๑ ครั้ง คณะกรรมการ ๑๕ คน มาช่วยในการประสานงานร่วมกับสมาชิกให้มีการประชุมสามัญประจำปี เพื่อจัดทำระเบียบข้อบังคับใหม่ในการเปิดรับสมาชิก ประกาศให้สมาชิกทราบว่าท่านใดที่มีความประสงค์จะขอกู้เงินกับสถาบันการเงินชุมชนฯ ในการกู้เงินปีแรกตามระเบียบข้อบังคับของกองทุน คิดดอกเบี้ยในอัตราร้อยละ ๕ บาทต่อปี โดยปล่อยกู้ให้กับสมาชิกรายละไม่เกิน ๒๐,๐๐๐ บาท การส่งใช้เงินคืนปีต่อปี เงินต้นพร้อมดอกเบี้ย

๓. ผลการดำเนินงาน

๑) สถาบันการเงินชุมชนบ้านจอมมณีใต้ หมู่ ๗ เป็นต้นแบบในการเป็นแหล่งเงินทุนหมู่บ้าน ให้กับประชาชนในหมู่บ้านที่ชุมชนสามารถเข้าถึงการบริการได้สะดวกและรวดเร็ว

๒) ลดการเป็นหนี้ของระบบของประชาชนในหมู่บ้านซึ่งมีการบริหารจัดการกันเองภายในชุมชน คณะกรรมการบริหารงานบนความยุติธรรม และมีธรรมาภิบาล

๓) ประธานกลุ่มที่มีความรู้ความสามารถในการจัดการได้และยังสามารถถ่ายทอดความรู้ให้กับกลุ่มอื่น ๆ ได้และประชาชนสามารถปรับเปลี่ยนพฤติกรรมการประกอบอาชีพให้เกิดความหลากหลายมีการสร้างรายได้ให้กับครอบครัว และลดจำนวนครัวเรือนที่เป็นหนี้ของระบบได้

๔) เป็นแหล่งเรียนรู้ศึกษาดูงานจากหลายหน่วยงานทำให้สถาบันการเงินชุมชนบ้านจอมมณีใต้เกิดความเชื่อมโยงกับศาสตร์พระราชาเข้าใจ เข้าถึงและพัฒนาชุมชนให้เกิดความเข้มแข็งและมีภูมิคุ้มกัน การช่วยเหลือมีเหตุและผลในการใหญ่ยืมมีความซื่อสัตย์สุจริตต่อตนเองในการสงใช้เงินยืมมาให้กองทุนและ ชุมชนสามารถก้าวเดินไปด้วยกันอย่างมีความสุข

๕) เป็นนวัตกรรมใหม่ที่สถาบันการเงินชุมชนบ้านจอมมณีใต้ใหม่ที่สามารถ ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถช่วยเหลือตนเองได้ด้วยการเริ่มต้นจากข้างใน สู้การกีดกันอยู่ดีและสามารถเป็นแหล่งรู้เรียน เพื่อให้บุคคลอื่นมาศึกษาเรียนรู้เพื่อนำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง

๔. ปัจจัยความสำเร็จ

๑) การมีผู้นำที่เข้มแข็ง (นายอูลัย สุพร ได้รับรางวัลสุดยอดผู้นำท้องถิ่น) นายสุทิน แสงโสม นางภาวิณี สุพร และคณะกรรมการ ที่มีความตั้งใจในการบริหารจัดการกองทุนด้วยความจริงใจ โปร่งใส และมีส่วนร่วม

๒) การมีภาคีเครือข่ายที่ให้ความช่วยเหลือในด้านแหล่งเงินทุนดอกเบี้ยต่ำ อาทิเช่น ธนาคาร ธกส. และธนาคารออมสิน สร้างเงินทุนหมุนเวียนประกอบอาชีพให้ประชาชนเข้าถึงได้ง่าย

๓) สมาชิกมีความสนใจและเขาใจระบบการบริหารจัดการ การสร้างกฎกติกาที่สมาชิกยอมรับ สามารถบริหารจัดการสถาบันการเงินอย่างมีประสิทธิภาพ

๕. การต่อยอดขยายผล

ที่เกิดขึ้นหลังจากประสบผลสำเร็จในการบริหารจัดการสถาบันการเงินบ้านจอมมณีใต้ เป็นแหล่งเงินทุนหมุนเวียนที่ช่วยเหลือชาวบ้านจอมมณีใต้และชาวชุมชนตำบลฝั่งแดงได้เป็นอย่างดี ทำให้ชุมชนมีความเข้มแข็ง สามารถช่วยเหลือตนเองได้ในระดับหนึ่ง ส่งผลให้จากการอยู่รอด สู้การกีดกันอยู่ดีและสามารถเป็นแหล่งรู้เรียนเพื่อให้บุคคลอื่นมาศึกษาเรียนรู้เพื่อนำไปปฏิบัติในพื้นที่ของตนเอง

เรื่องที่ ๕	ภูมิปัญญาบนผืนผ้าไทยทรงดำ องค์การบริหารส่วนตำบลบ้านดอน อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี
วิทยากร	นางไกร มั่นเพชร
ตำแหน่ง	ประธานกลุ่มทอผ้าที่กระตุกบ้านยางลาว
เบอร์โทรศัพท์	๐๙๒-๕๕๓-๕๑๙๑

๑. ที่มาและเส้นทางการพัฒนา

ประชากรชุมชนตำบลบ้านดอน เป็นชาวไทยทรงดำอพยพมาจากเพชรบุรีปลายรัชกาลที่ ๔ เลือกตั้งถิ่นฐานในที่ดอน ลักษณะชนชาติพันธุ์ไทยทรงดำ (ลาวโซ่ง) มีวัฒนธรรมประเพณีเป็นเอกลักษณ์ ได้แก่ การแต่งกายใช้ผ้าฝ้ายทอสีดำ การปักลายผ้าใช้ด้ายหรือไหม ๕ สี ได้แก่ ขาว แดง ส้ม เขียว แสด ชุดแต่งกายสืบทอดผืนผ้าที่ใช้ในชีวิตประจำวันเน้นสีดำเป็นหลัก อีกทั้งมีภาษาพูดภาษาเขียน เป็นของตนเอง ทั้งนี้ตำบลบ้านดอนเป็นพื้นที่ที่มีชาวไทยทรงดำมากที่สุดในจังหวัดสุพรรณบุรี และประชาชนหนึ่งหมู่บ้านเป็นชาวไทยพื้นถิ่นที่อพยพมาตั้งแต่ปลายสมัยกรุงศรีอยุธยา ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ด้วยปี พ.ศ.๒๕๕๑ ที่ผ่าน มาประสบปัญหาหาคาผลผลิตการเกษตรตกต่ำ ขาดรายได้เสริม ประชาชนจึงคิดหารายได้เสริมเพื่อใช้จ่ายในครอบครัว และพบว่าในชุมชนมีผู้มีฝีมือและภูมิปัญญาด้านการทอผ้าและปักผ้า จึงรวมกลุ่มสตรีแม่บ้านที่สนใจและว่างจากการทำงานเกษตร จัดตั้งกลุ่มทอผ้าที่กระตุกบ้านยางลาวขึ้นนำโดยนางไกร มั่นเพชร เป็นประธาน โดยนำภูมิปัญญาและวัตถุดิบที่มีในชุมชนมาสร้างผลิตภัณฑ์งานฝีมือจากผืนผ้าที่ใช้ในชนชาติพันธุ์ไทยทรงดำและจำหน่ายทั้งในและนอกพื้นที่ตำบลบ้านดอน อำเภออุทอง จังหวัดสุพรรณบุรี

ประชากรเทศบาลตำบลบ้านดอน มีทั้งหมด ๗,๖๒๘ คน เพศชาย ๓,๖๔๘ คน (ร้อยละ ๔๘.๔๕) เพศหญิง ๓,๙๘๐ คน (ร้อยละ ๕๑.๕๕) มีครัวเรือน ๑,๙๖๖ ครัวเรือน ประชากรมีรายได้เฉลี่ย ๙๖,๑๙๒ บาท/ปี ครัวเรือนที่มีหนี้สิน ๙๗๗ ครัวเรือน (ร้อยละ ๕๙.๓๖) เป็นครัวเรือนสมาชิกกลุ่ม ครัวเรือน(ร้อยละ) ครัวเรือนที่มีการออม ๘๑๗ ครัวเรือน (ร้อยละ ๔๙.๓๗) ไม่มีอาชีพหลัก ๖๐๗ คน (ร้อยละ๑๒.๐๗) ไม่มีอาชีพเสริม ๕,๑๗๗ คน (ร้อยละ ๗๐.๐๗) ว่างงาน ๑,๒๔๒ คน (ร้อยละ๑๖.๘๑) มีเส้นทางการพัฒนา ดังนี้

ปี พ.ศ.๒๕๕๑ รวมกลุ่มสตรีแม่บ้าน ตั้งกลุ่มทอผ้าที่กระตุกบ้านยางลาว หมู่ ๒ จำนวนสมาชิก ๔๖ ราย

ปี พ.ศ.๒๕๕๗-๒๕๕๑ ได้รับงบประมาณสนับสนุนเพื่อการส่งเสริมการพัฒนางานฝีมือบนผืนผ้าจากเทศบาลตำบลบ้านดอน โดยพัฒนาชุมชนเข้ามาส่งเสริมอีกทางหนึ่งด้านการพัฒนาผลิตภัณฑ์ และเริ่มสมัครเข้ารับการคัดเลือกผลิตภัณฑ์๑ ตำบล ได้ระดับ ๓ ดาว มีการขยายพื้นที่การจำหน่ายและการพัฒนาทักษะและการพัฒนาผลิตภัณฑ์จากผ้าไทยทรงดำที่ตัดเย็บเพื่อจำหน่ายกับชาวไทยทรงดำด้วยกัน พัฒนาขยายกลุ่มไปยังบุคคลทั่วไป

ปี พ.ศ.๒๕๕๓ ได้เป็นสินค้าโอท็อป ๑ตำบล๑ผลิตภัณฑ์ ๕ ดาวของจังหวัดสุพรรณบุรี มีการส่งเสริมการอนุรักษ์วัฒนธรรมบนผืนผ้าโดยผ่านโรงเรียน และหน่วยงานราชการและองค์กรเอกชนต่างๆ ทั้งนี้ทำให้กลุ่มทอผ้าที่กระตุกบ้านยางลาวพัฒนาเป็นแหล่งเรียนรู้ภูมิปัญญาบนผืนผ้าของชาวไทยทรงดำและวิถีชีวิตชาวไทยทรงดำอื่นๆ

๒. เป้าหมายในการพัฒนางาน

-กลุ่มเป้าหมาย

สมาชิกกลุ่ม ๔๖ คน จำนวน ๔๖ ครัวเรือน และสมาชิกครอบครัว จำนวน ๒๒๕ คน และชาวไทยทรงดำตำบลบ้านดอน ๖,๕๐๐ คน

-เป้าหมายที่ต้องการ

เพื่อเพิ่มรายได้-ลดรายจ่ายให้แก่สมาชิกกลุ่มทอผ้าที่กระตุกบ้านยางลาว โดยสนับสนุนให้สมาชิกได้สร้างงานจากภูมิปัญญาและมีอาชีพเสริมเดือนละ ๒,๐๐๐ - ๔,๐๐๐ บาท

๓. วิธีการดำเนินงาน

๓.๑ วิธีการดำเนินงาน

- ๑) รับสมัครสมาชิกรวมกลุ่มโดยการถือหุ้น
- ๒) กำหนดกฎกติกาโดยสมาชิกใช้สิทธิในการลงความเห็นผ่านที่ประชุมสมาชิก กฎ กติกาการดำเนินการกลุ่ม เช่น การรับสมัครสมาชิก การแบ่งบทบาทหน้าที่ ผู้จัดซื้อวัตถุดิบ ผู้ลงมือปฏิบัติ ผู้ทอผ้า ปักผ้า ตัดเย็บและบรรจุภัณฑ์ การแบ่งปันผลกำไร การจัดสรรสวัสดิการให้แก่สมาชิก เช่น กรณีสมาชิกเสียชีวิต ครอบครัวจะได้รับเงินสวัสดิการ เบี้ยขยัน ปันผลรายปี โบนัส แบ่งผลกำไรเพื่อสนับสนุนกิจกรรมต่าง ๆ ของชุมชน เช่น กิจกรรมวันเด็ก การแข่งขันกีฬาชุมชน ครั้งละ ๑,๐๐๐ บาท ฯลฯ
- ๓) ใช้วิธีการเลือกตั้งผู้นำกลุ่มแบบประชาธิปไตยผ่านที่ประชุม
- ๔) จัดหาผู้มีความรู้มาเป็นผู้พัฒนาทักษะงานฝีมือบนผืนผ้าซึ่งส่วนใหญ่เป็นปราชญ์ชุมชนชาวไทยทรงดำทั้งชายและหญิง เจ้าหน้าที่การศึกษานอกโรงเรียนและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) พัฒนาชุมชนเทศบาลตำบลบ้านดอน เข้ามาให้คำแนะนำเรื่องการบริหารจัดการและการผลิต
- ๕) กำหนดหน้าที่ผู้รับผิดชอบงานรูปแบบคณะกรรมการดำเนินงานผ่านการประชุมจำนวน ๑๐ คน ประกอบด้วย ประธานกลุ่ม รองประธานกลุ่ม เลขานุการ เหรัญญิก และกรรมการการเงิน การบัญชี การขาย การประชาสัมพันธ์ ฯ
- ๖) สร้างเครือข่ายการทำงานในพื้นที่และนอกพื้นที่ได้แก่ สภาวัฒนธรรมตำบลบ้านดอน เทศบาลตำบลบ้านดอน หน่วยงานราชการ วัด โรงเรียน
- ๗) รวมกลุ่มทอผ้าตามเวลาที่สมาชิกแต่ละคนจะว่างหรือตามปริมาณงานที่ได้รับการสั่งทอโดยปกติจะทอผ้าทุกวัน ส่วนงานปักสมาชิกสามารถรับไปทำที่บ้านได้ งานตัดเย็บก็เช่นเดียวกัน
- ๘) วางผลิตภัณฑ์จำหน่ายโดยร้านค้าของกลุ่ม ในงานการประชุม งานแสดงสินค้า งานโอทอประดับอำเภอ ระดับจังหวัด และการประชุมของเครือข่ายร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นระดับประเทศ
- ๙) เป็นวิทยากรให้แก่โรงเรียน เป็นวิทยากรแหล่งท่องเที่ยวเชิงอนุรักษ์และเป็นแหล่งเรียนรู้ระดับอำเภอ ร่วมถ่ายทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิตทอผ้า ปักลายผ้า การพัฒนาผลิตภัณฑ์แก่ เด็ก เยาวชน บุคคลทั่วไป ผู้อายุ และผู้ที่สนใจในพื้นที่
- ๑๐) จัดทำบัญชีสรุปรายรับ-รายจ่ายของกลุ่มและนำเสนอในการประชุมสมาชิกกลุ่มทุกเดือน และรายปี มีการตรวจสอบบัญชีจากหน่วยงานราชการปีละ ๑ ครั้ง
- ๑๑) มีการประชุมปรึกษาหารือเกี่ยวกับปัญหา อุปสรรคและความสำเร็จเพื่อพัฒนางานร่วมกันทุกเดือน

๓.๒ บทบาทของผู้นำชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนางานเดิน

ประสานจัดหางบประมาณในการพัฒนาฝีมือ จัดหาพื้นที่ในการจัดแสดงสินค้าของกลุ่มสมาชิก ทั้งในพื้นที่และนอกพื้นที่ ส่งเสริมการจัดตั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ประจำตำบลบ้านดอนรับคณะศึกษาดูงานจากทุกภาคส่วน ส่งเสริมการพัฒนาผลิตภัณฑ์ชุมชนให้สามารถใช้ในชีวิตประจำวันของประชาชนทั่วไปได้

๔. ลักษณะการบริหารจัดการทุนทางสังคมและกระบวนการในการแก้ปัญหาและพัฒนา

๔.๑ การใช้ข้อมูล

ข้อมูลจากฐานข้อมูลตำบล (TCNAP) ข้อมูลด้านเศรษฐกิจ รายได้เฉลี่ยประชากร/คน/ปี รายได้เฉลี่ยครัวเรือน ร้อยละครัวเรือนที่มีหนี้สิน ร้อยละครัวเรือนที่มีการออม คนว่างงาน คนไม่มีอาชีพหลัก คนไม่มีอาชีพเสริม ข้อมูลด้านสภาวะแวดล้อมครัวเรือน ฐานข้อมูล RECAP ทุนทางสังคมกลุ่มอาชีพ ข้อมูลความเชี่ยวชาญ

เครื่องมือในการดำเนินงาน ได้แก่ คณะกรรมการบริหารจัดการ รูปแบบการบริหารและการประชุมประจำเดือน จำนวนเงินทุนหมุนเวียนและกฎ กติกาการดำเนินการกลุ่ม

๔.๒ การพัฒนาสมรรถนะกำลังคน

พัฒนาศักยภาพสมาชิกกลุ่มโดยการฝึกทักษะการทำอาชีพที่สืบทอดมาจากบรรพชนรุ่นสู่รุ่นโดยวิทยากรจากปราชญ์ในชุมชน การศึกษานอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัย (กศน.) พัฒนาชุมชน เทศบาลตำบลบ้านดอน มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต อบรม ปีละ ๓ - ๕ วัน โดยแบ่งเป็นรุ่น รุ่นละ ๓๐-๔๐ คน อย่งน้อยปีละ ๒ รุ่น

๔.๓ การจัดการความรู้

๑) การแลกเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม นอกกลุ่ม การจัดประชุมของสมาชิกเมื่อจ่ายค่าผลิตภัณฑ์หรือปันผล ส่วนภายนอกกลุ่มได้แก่การประชุมสภาวัฒนธรรมไทยทรงดำ การประชุมของเทศบาลตำบลบ้านดอน และโรงเรียน รวมถึงองค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี

๒) การเรียนรู้ภายในตำบล กลุ่มทอผ้าก็กระตุกได้รับการจัดตั้งเป็นแหล่งเรียนรู้ฐานฝีมือทอผ้า ปักผ้า และจำหน่ายผลิตภัณฑ์บนผืนผ้าของตำบลบ้านดอน โดยมีการทำงานร่วมกับเครือข่ายในตำบลบ้านดอน ได้แก่ โรงเรียนในพื้นที่ ๔ แห่ง

๓) การเรียนรู้ภายนอกอาจไปเรียนรู้พื้นที่อื่น หรือพื้นที่อื่นเข้ามาเรียนรู้ ได้รับการสนับสนุนการจัดหาพื้นที่ในการเรียนรู้ภายนอกจากเทศบาลตำบลบ้านดอน ได้แก่การเรียนรู้กับกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ ในเวทีชุมชนท้องถิ่น รวมถึงการสนับสนุนขององค์การบริหารส่วนจังหวัดสุพรรณบุรี มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต ประกอบกับการเข้ามาเรียนรู้จากหน่วยงานต่าง ได้แก่ มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ และเครือข่ายชุมชนท้องถิ่นจากจังหวัดต่างๆ เป็นต้น

๔) การวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลที่เกี่ยวข้อง กลุ่มประชากรที่ได้รับประโยชน์ คือชาวไทยทรงดำในพื้นที่ตำบลบ้านดอน ๗,๐๐๐ คน

๔) การสรุปบทเรียนการส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชน

- สร้างการเรียนรู้การจัดทำบัญชี การรวมกลุ่มแบบสหกรณ์ การใช้สิทธิในการออกเสียง
- สร้างการมีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และสืบทอดภูมิปัญญาบนผืนผ้าของชาวไทยทรงดำ และสร้างความเป็นเจ้าของ

- ส่งเสริมให้เกิดความเกื้อกูลกัน ในชุมชนผ่านการทำกิจกรรมภูมิปัญญาบนผืนผ้า
- สร้างรายได้ ลดรายจ่ายในครัวเรือน โดยผู้ที่เป็นสมาชิกถาส่งชิ้นงานตามที่ได้รับคำสั่งซื้อหรือมีความขยันจะทำให้มีรายได้เพิ่มขึ้นอย่างน้อย ๒,๐๐๐ บาท/เดือน

๖) การลงมือทำ/ปฏิบัติแล้วสรุปผลการดำเนินการเพื่อหาทางออกในส่วนที่ยังเป็นปัญหา เป็นต้นในการประชุมประจำปี หรือเมื่อรับเงินรายได้ประธานจะได้แลกเปลี่ยนกับสมาชิกถึงปัญหาการดำเนินการ เช่น ปัญหาคุณภาพผ้าที่ใช้ปักผ้า หรือการผลิตชิ้นงาน จะทำให้สามารถวางแผนการผลิตให้เพียงพอต่อความต้องการของตลาดได้

๔.๔ การพัฒนาการจัดการจัดการแบบมีส่วนร่วม การประชุมประจำเดือนหรือประจำปี สมาชิกจะได้เสนอข้อมูลปัญหาและร่วมเสนอแนวทางการแก้ไขปัญหาด้วยการลงมติที่ประชุมซึ่งแสดงถึงการมีส่วนร่วมเป็นเจ้าของและรับผิดชอบกลุ่ม

๔.๕ การใช้เงินทุนและงบประมาณมีการมอบหน้าที่ผู้จัดทำบัญชีที่ชัดเจน และเสนอรายงานต่อที่ประชุมกลุ่มพร้อมทั้งการส่งตรวจสอบการจัดทำบัญชีจากหน่วยงานตรวจสอบบัญชีจังหวัดสุพรรณบุรี ปีละ ๑ ครั้งแสดงถึงความรับผิดชอบและการดำเนินงานภายใต้กฎกติกาของกลุ่ม หากต้องการสนับสนุนงบประมาณประธานกลุ่มจะเป็นผู้ประสานหน่วยงานต่างๆ หากเป็นหน่วยงานภายนอกจะประสานผ่านเทศบาลตำบลบ้านดอน

๔.๖ การใช้ทุนทางสังคม

กลุ่มทอผ้าก็กระตุกบ้านยางลาว จะใช้ทุนระดับบุคคลที่เป็นปราชญ์ชุมชนเรื่องการทอผ้า ปักผ้า และผู้นำชนชาติพันธุ์ไทยทรงดำ เช่น หมอเสนา หมอแมมมด เป็นต้น

๔.๗ การทำงานร่วมกับหน่วยงาน และองค์กรภายนอก เป็นการทำงานในเชิงการค้าเพื่อการสร้างรายได้ให้แก่สมาชิก และการเผยแพร่ภูมิปัญญาบนผืนผ้าของชนชาติพันธุ์ไทยทรงดำ รวมถึงการสร้างตัวแทนรุ่นต่อไป ซึ่งเปิดกว้างให้หน่วยงานภายนอกได้เข้ามาเรียนรู้ในพื้นที่ตำบลบ้านดอน และการออกไปแสดงสินค้าภูมิปัญญาในการจัดประชุมและแสดงสินค้าต่างๆ เป็นต้น เช่น การประชุมอำเภอ งานประจำปีของจังหวัดสุพรรณบุรี งานแสดงสินค้าชุมชนที่อิมแพคเมืองทองธานี เวทีงานชุมชนท้องถิ่น เป็นต้น

๕. ผลที่เกิดขึ้น

ผลต่อกลุ่มประชากรเป้าหมาย

- สร้างรายได้ ลดรายจ่าย
- สร้างความร่วมมือความรักความสามัคคี
- สร้างการมีส่วนร่วมสืบทอดอนุรักษ์วัฒนธรรมบนผืนผ้า
- สร้างความเกื้อกูลกันในชุมชน

ผลต่อหน่วยงาน

- เกิดแหล่งเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาที่สามารถกระตุ้นเศรษฐกิจให้เกิดรายได้เสริม
- เกิดเครือข่ายการทำงานภาคประชาชน
- เกิดช่องทางการอนุรักษ์วัฒนธรรมและภูมิปัญญาชุมชน

ผลต่อกลุ่ม องค์กรชุมชน

- เกิดความร่วมมือและความเกื้อกูลกันระหว่างกลุ่ม

ผลต่อชุมชน

- เกิดกลุ่มอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาชุมชน เกิดการกระตุ้นสำนึกรักบ้านเกิด

๖. ปัจจัยสนับสนุน

ปัจจัยทุนทางสังคม

- มีการนำใช้ทุนคนที่มีความรู้ด้านภูมิปัญญาบนผืนผ้า
- เกิดการเชื่อมต่อกันต่างๆในพื้นที่เพื่อการเผยแพร่หรือการติดต่อซื้อขายแสดงสินค้า

ปัจจัยส่วนนโยบาย

- หน่วยงานภาครัฐในพื้นที่และนอกพื้นที่มีการกำหนดนโยบายด้านเศรษฐกิจตรงตามความต้องการของชุมชน และสามารถสร้างผลิตภัณฑ์ชุมชนที่เป็นสินค้าประจำตำบลจากฝีมือของคนในชุมชน

ปัจจัยส่วนงบประมาณ

- กลุ่มสามารถจัดหางบสนับสนุนในด้านต่างๆได้ตรงตามที่สมาชิกเสนอแนะ และสามารถใช้งบประมาณได้คุ้มค่า และถูกวัตถุประสงค์

ปัจจัยส่วนการมีส่วนร่วม

- สร้างความรักความสามัคคีจากกลุ่มสู่ชุมชน และหน่วยงาน

๗. ประสพการณ์ของผู้นำชุมชนท้องถิ่นตามคุณลักษณะผู้นำท้องถิ่น ๑๐ ประการ

๑) คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว

- ใช้เวทีประชุมในการรับฟังปัญหาและการเสนอแนวทางแก้ไข
- ส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กและเยาวชน
- พัฒนาทักษะของตนเองและสมาชิกกลุ่ม

๒) มีความตั้งใจ เอาใจใส่ และรับผิดชอบหน้าที่

- ประสานส่งเสริมการพัฒนาทักษะอาชีพ ผลิตภัณฑ์ การจัดหางบประมาณ การจัดตั้งแหล่งเรียนรู้ การไปจัดแสดงสินค้า

๓) มีความซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส

- มีระบบการบริหารจัดการ การทำบัญชีสามารถตรวจสอบได้
- มีกติกากำหนดการปันผลที่เท่าเทียมตามความสามารถและปริมาณงาน

๔) มีคุณธรรม จริยธรรม

- นางไกร มันเพชร เป็นแบบอย่างการเสียสละเวลาส่วนตนมาส่งต่อความรู้ภูมิปัญญาบนผืนผ้า
- มีการชี้แจงการบริหารจัดการการเงิน การบัญชี การจัดทำบัญชีให้สมาชิกทราบ

๕) มีการเรียนรู้และพัฒนางานด้วยข้อมูลที่เป็นจริงและนำใช้ข้อมูลในการพัฒนางาน

- ใช้ข้อมูล RECAP และ TCNAP เช่น ทุนระดับต่างๆ ปัญหารายได้ รายจ่าย ความเป็นอยู่ จำนวนประชากรที่ว่างงาน

๖) มีรูปธรรมงานเด่น เรื่องเด่น หรือแบบอย่างการทำงานที่เป็นผลดี

- ได้รับคัดเลือกให้เป็นผลิตภัณฑ์โอท็อป ๕ ดาว
- กลุ่มได้รับการจัดตั้งให้เป็นแหล่งเรียนรู้ของตำบลบ้านดอน

๗) มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ หาทางออกแก้ไขปัญหาและพัฒนาไม่หยุดนิ่ง

- สร้างเครือข่ายการพัฒนาผลิตภัณฑ์ให้คนภายนอกชุมชนสามารถนำไปใช้ได้

๘) มีการสร้างผู้นำรวมรุ่นใหม่โดยการปลูกฝังจิตสำนึก การถ่ายทอดความรู้

- เป็นกลุ่มที่เด็กและเยาวชนเข้ามาเรียนรู้งานภูมิปัญญาบนผืนผ้า

๙) มีเครือข่าย การสนับสนุนทั้งจากภายในและภายนอกพื้นที่

- เครือข่ายภายในพื้นที่ เทศบาลตำบลบ้านดอน ฝ่ายปกครอง รพ.สต.บ้านดอน โรงเรียน ๔ แห่ง วัด

สภาวัฒนธรรมตำบลบ้านดอน กศน.ตำบลบ้านดอน กลุ่มองค์กรชุมชนในตำบลทุกระดับ

- เครือข่ายภายนอก องค์กรบริหารส่วนจังหวัด พัฒนาชุมชนจังหวัด สภาวัฒนธรรมไทยทรงดำ แห่งประเทศไทย มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต มหาวิทยาลัยมหิดล มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ กองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ

๑๐) ได้รับการยกย่องจากสังคม

- ได้รับคัดเลือกเป็นผลิตภัณฑ์ ๑ ตำบล ระดับ ๕ ดาว

- ได้เป็นแหล่งเรียนรู้ประจำตำบลบ้านดอน รับคณะศึกษาดูงานจากชุมชนท้องถิ่นอื่น มหาวิทยาลัยหน่วยงานรัฐและเอกชนอื่น รวมถึงองค์กรภายนอกประเทศ

- เป็นผู้สืบทอดวัฒนธรรมการแต่งกายและภูมิปัญญาบนผืนผ้า

เรื่องที่ ๖	การส่งเสริมเศรษฐกิจชุมชนเกษตรนาแปลงใหญ่ องค์การบริหารส่วนตำบลสะเอะ ตำบลสะเอะ อำเภอกรงปินัง จังหวัดยะลา
วิทยากร	นายดีอราเซะ ดีอราเซะ
ตำแหน่ง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล
เบอร์โทรศัพท์	๐๙๗-๙๒๕-๑๖๓๓

๑. ที่มาและเส้นทางการพัฒนา

เหตุการณ์มีจุดเริ่มต้นของนายยูโซะ ดอเลาะบองอ เป็นเกษตรกรมาแต่กำเนิดเนื่องจากพ่อและแม่ประกอบอาชีพและเกษตรนามานับตั้งแต่บรรพบุรุษ และเป็นคนขยันจึงช่วยเหลือพ่อแม่ทำสวนตั้งแต่เรียนหนังสือไม่จบ นอกจากนี้ยังได้ทำงานเป็นลูกจ้างของพ่อแม่ค้าทุเรียน โดยได้ประจำรถตระเวนตัดทุเรียนคัสดูทุเรียนต่างหมู่บ้านต่าง ๆ ส่งพ่อค้าอยู่ ๕ ปี เห็นว่าทุเรียนเป็นเศรษฐกิจที่มีอนาคตเมื่อย่างพาราอยู่มากต้องโค่นเพื่อปลูกใหม่ในปี ๒๕๒๙ จึงมีแนวคิดกับพ่อยากที่จะปรับเปลี่ยนพื้นที่การเกษตรใหม่จำนวน ๘ ไร่ โดยเริ่มทำการปลูกทุเรียนพันธุ์ดี แนนพันธุ์หอมทองและมีพันธุ์กล้วยกับพันธุ์ชะนีบางส่วน จากที่เป็นคนที่มีความขยันและช่างสังเกตก็พบว่ามีพืชหลักๆ ในพื้นที่ ที่สามารถปลูกสร้างรายได้และเกิดการใช้ประโยชน์ของพื้นที่ได้อย่างเต็มที่ จึงได้มีการปลูกไม้ผลตามแนวรั้วอีก ๒ ชนิด หยีและหมาก ซึ่งเป็นพืชเศรษฐกิจที่สร้างรายได้ให้ครอบครัวในปัจจุบัน

ภาคการเกษตรของกลุ่มที่ทำอาชีพเกษตรกรในพื้นที่ตำบลสะเอะ ในปี พ.ศ. ๒๕๔๗ ประสบปัญหามากมายราคาผลผลิต ผลไม้ลองกอง มังคุด ทุเรียน ตกต่ำที่เกิดปัจจัยปัญหาของระบบการตลาด เกิดผลการเสื่อมโทรมจากระบบธรรมชาติ และปัญหาหนี้สินของครัวเรือนเกษตรกรอยู่ในระดับสูง จากสภาพปัญหาของกลุ่มเกษตรกรรายจ่ายย่อยมารวมกลุ่มขยายให้เป็นการกลุ่มเกษตรกรกลุ่มรายใหญ่ และดำเนินการบริหารจัดการผลผลิตรวมกันแต่สิทธิประโยชน์รายได้ยังคงได้กับตัวเอง แต่เพิ่มระบบแผนการจัดการของผลผลิตให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น

จากเหตุการณ์ดังกล่าว ทำให้เกิดสถานการณ์ที่ได้เก็บเกี่ยวประสบการณ์มาต่อยอดการพัฒนาจากความรู้เรื่องการจัดการมาทำสวนผลไม้ และได้เข้าร่วมโครงการพัฒนาคุณภาพผลไม้ตามระบบการจัดการเกษตรที่เหมาะสม (GAP) กับสำนักงานการเกษตรอำเภอกรงปินังในปี ๒๕๕๕ ได้รับการอบรมความรู้เรื่องการผลิตพืชปลอดภัย การใช้สารเคมีป้องกันที่ถูกต้อง จึงได้มีการรวมกลุ่มการพัฒนาคุณภาพทุเรียน และต่อมาก็เปลี่ยนกลุ่มตั้งชื่อกลุ่มเกษตรแปลงใหญ่ (ทุเรียน ดุซงราญอ) ของตำบลสะเอะ

ตำบลสะเอะแนวคิดของการพัฒนาในพื้นที่ให้เกิดความเจริญรุ่งเรือง ให้ประชาชนในพื้นที่อยู่ดี กินดี มีสุข จึงกำหนดวิสัยทัศน์ คือสะเอะน่าอยู่ ประชา มีสุข มีการเชื่อมโยงไปถึงยุทธศาสตร์ของจังหวัดแผนพัฒนาเศรษฐกิจฉบับที่ ๑๑ เน้นของหลักการมีส่วนร่วมในการพัฒนา โดยใช้หลัก ๔ รวม คือ รวมคิด รวมทำ รวมสร้าง รวมพัฒนา จากการดำเนินของแนวคิดดังกล่าวซึ่งนำสู่ของการเกิดความสามัคคี ประชาชนเริ่มเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาชุมชน เกิดความสามัคคี ความเสมอภาค และการนำหลักศาสนานำทางความเป็นสามัคคีของประชาชนที่จะตั้งเข้ามามีส่วนร่วมในการขับเคลื่อนยุทธศาสตร์การพัฒนาให้เป็นไปตามนโยบายจนเกิดความสำเร็จ เพื่อนำสู่ของการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้มีอาชีพ และรายได้ที่ยั่งยืน

ตำบลสะเอะมีปัญหาของการประกอบอาชีพด้านการเกษตร มีปัจจัยที่ส่งผลกระทบเกิดปัญหาของการประกอบอาชีพของประชาชน มี ๒ ปัจจัย ดังนี้

ปัจจัยที่ ๑ เกิดปัญหาพื้นที่ที่ดินใช้สำหรับทำการเกษตร หรือที่เป็นปัญหาของพื้นที่ เนื่องจาก ตำบลสะเอะ อำเภอกรงปินังเริ่มมีการขยายตัวเพิ่มขึ้นทำให้เกิดการบุกป่าเพื่อสร้างพื้นที่ทำเกษตรกรรม และการสร้างที่อยู่อาศัย เกิดการทำลายแหล่งน้ำ และบางพื้นที่ทำการเกษตรใช้สารเคมี จนทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงของระบบ

ธรรมชาติ ที่นำสู่ภัยพิบัติต่างๆ ในพื้นที่ อาทิ เป็นโรคภัยต่อประชาชน และพื้นที่ดินทำการเกษตรเกิดเสื่อมสภาพ เป็นที่การเกษตรเป็นสวนใหญ่ โดยประชาชนทำเกษตรทำสวนยางและสวนผลไม้ เป็นหลัก

ปัจจัยที่ ๒ เกิดจากปัญหาปัจจัยภายในของการเมืองการปกครอง ผู้บริหารประเทศ ที่เชื่อมโยงกับนโยบายของภาครัฐ ที่ไม่ชัดเจนมีการเปลี่ยนแปลงทุกปี ไม่ต่อเนื่อง ทำให้ระบบกลไกของตลาดทำให้พืช ผลผลิตทางการเกษตร มีราคาตกต่ำ และอีกปัญหาพื้นที่ตำบลสะเป็นพื้นที่รอบนอกห่างไกลจากตัวเมือง เกิดพ่อค้าคนกลางเอาเปรียบมาตัดราคาพืชผลทางการเกษตรในราคาที่ถูกลง

จากปัจจัยทั้ง ๒ ประเด็น จึงเกิดความต้องการในการริเริ่มการพัฒนาการรวมกลุ่มให้ศึกษาแนวทางของการแก้ไขปัญหาไปตามความต้องการของประชาชน

๑. การแก้ปัญหาโรครากเน่าโคนเน่าทุเรียน ด้วยเชื้อราไตรโคเดอร์มาผสมปูนแดง
๒. มีการใช้ที่ดินให้เกิดประโยชน์สูงสุดตามโครงการเกษตรทฤษฎีใหม่ของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว โดยขุดบ่อเลี้ยงปลาและกักเก็บน้ำไว้ทำการเกษตรไว้ตลอดปี
๓. มีการนำวัสดุเหลือใช้และเศษผัก ผลไม้ หมักเป็นปุ๋ยหมักชีวภาพไว้ใช้เพื่อลดการขายพันธุ์ของแมลงวัน ผลไม้ และลดการใช้ปุ๋ยเคมีและรวมทั้งปรับปรุงคุณภาพดิน
๔. ทำการเกษตรโดยการทำสวน ปลูกผัก เลี้ยงสัตว์ไว้กินเอง โดยสมาชิกในครอบครัวช่วยการทำเมื่อเหลือจึงนำไปขายเพื่อรายได้ของครอบครัว

ประชาชนในพื้นที่ตำบลสะเอะส่วนใหญ่ จะมีอาชีพหลักในการทำสวน มีผลไม้ที่ออกตามฤดูกาลเข้าสู่ตลาดได้แก่ ทุเรียน เงาะ ลองกอง และอื่น ๆ ส่งผลให้เกิดการกระจายสินค้าผลผลิตของชาวสวนผ่านการตลาดที่มีหลายรูปแบบ ได้แก่ ตลาดนัดในชุมชน ผ่านพ่อค้าคนกลาง ตลาดเมืองใหม่ ส่งห้างสรรพสินค้า ตลาดผลไม้จังหวัดยะลา จากราคาขายที่ไม่ค่อยยุติธรรม และราคาโดนพ่อค้ากดขี่ เกิดการรวมตัวกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ คือ การรวมกลุ่มเกษตรกรทำปลูกไม้ผลมารวมกลุ่มเป็นสมาชิก เพื่อที่จะมีการรวมตัวของกลุ่มพ่อค้ารายย่อยในชุมชนนำผลผลิตทางการเกษตรและผลไม้ตามฤดูกาลมาจำหน่ายให้กับพ่อค้าในพื้นที่รับซื้อในราคาที่ยุติธรรม โดยจะไม่เปิดโอกาสให้พ่อค้าคนกลางจากนอกพื้นที่เข้ามาแย่งตลาดและกดราคาได้ อีกทั้งยังมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่คอยทำหน้าที่ในการหาพ่อค้าจากภายนอกเพื่อมารับซื้อผลผลิตเป็นการกระจายสินค้าที่รับมาจากชุมชน ไปสู่ตลาดภายนอก ซึ่งจะมีการทำข้อตกลงกับพ่อค้าในเรื่องของราคาที่ยุติธรรมและข้อตกลงกับชาวสวนที่จะไม่จำหน่ายผลผลิตที่ด้อยคุณภาพหรือยังไม่สุกเต็มที่ เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในสินค้าและเกิดการยอมรับ และมีการพัฒนากลุ่มเป้าหมาย ขยายโอกาสให้กับชุมชนมีอาชีพ และรายได้ ประกอบด้วย

- ๑) กลุ่มเด็กเยาวชน ตั้งแต่อายุ ๒๕ ปีขึ้นไป ที่สามารถใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์ โทรศัพท์ พัฒนาจำหน่ายการตลาดออนไลน์ เพื่อจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรและชาวสวนโดยจะมีกลุ่มสภาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ตำบลสะเอะคอยช่วยเหลือในการลงรูปสินค้าในเพจ ในเฟสบุ๊ค จนทำให้เกิดช่องทางในการจำหน่ายสินค้ามากขึ้น
- ๒) กลุ่มแม่บ้าน พัฒนาแปรรูป และบรรจุภัณฑ์ เพื่อส่งจำหน่าย พร้อมทั้งการฝึกทำบัญชีครัวเรือน
- ๓) กลุ่มผู้สูงอายุ พัฒนาทักษะการทำบัญชีครัวเรือน และการแพ็คบรรจุภัณฑ์ผลไม้

กลุ่มประชากรเป้าหมายในการพัฒนา

องค์การบริหารส่วนตำบลสะเอะ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น ๖ หมู่บ้าน มีพื้นที่คิดเป็นตารางกิโลเมตรได้ ๖๔.๙๖ ตารางกิโลเมตร คิดเป็นไร่ได้ ๔๐,๖๐๐ ไร่ จำนวนประชากร ของคนในพื้นที่สะเอะ ข้อมูลทั่วไปในด้านเศรษฐกิจของคนในพื้นที่ การประกอบอาชีพในพื้นที่ วางงาน ๑๐.๓๐% มีอาชีพ ๘๙.๗๐% ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ๔๗.๖๘% รองลงมา รับจ้างทั่วไป/รับจ้างรายวัน ๑๒.๕๑% ค่าขาย ๕.๕๒% ข้าราชการ ๔.๕๓% และอื่น ๒๙.๗๖% อาชีพเสริม ไม่มี ๙๔.๗๕% มี ๕.๒๕% รายรับต่อครัวเรือน ๑๘๐,๐๐๐-๓๖๐,๐๐๐ บาท ๓๗.๙๒% ๓๖๐,๐๐๐-๖๐๐,๐๐๐ บาท ๑๘.๒๓% ๑๒๐,๐๐๑-๑๘๐,๐๐๐ บาท ๑๓.๔๘% ๖๐,๐๐๑-๑,๒๐๐,๐๐๐ บาท ๑๒.๔๓% ๖๐,๐๐๐-๑๒๐,๐๐๐ บาท ๑๒.๓๖% ต่ำกว่า ๖๐,๐๐๐ บาท ๓.๕๖% มีที่อยู่เป็นของตนเอง ๙๗.๒๕%เช่าที่อยู่อาศัย ๒.๖๘% พักอาศัยในพื้นที่สาธารณะ ๐.๐๗%

ผลการดำเนินงานเกษตรแปลงใหญ่ พื้นที่ จำนวน ๔๙ แปลง ๑๗๖ ไร่ สมาชิก จำนวน ๔๙ ราย มีเป้าหมายของการจัดการประเภทแปลงทุเรียน รายได้จากผลผลิตประมาณ ๖๓,๙๒๐ บาท /คน/ไร่ ดังนี้

๑) ลดต้นทุนการผลิต ๒๐ % เกิดจากการใช้น้ำตามค่าวิเคราะห์ดิน ใช้น้ำผสมเองสูตร ๘-๒๔-๒๔ ใช้น้ำร่วมกับปุ๋ยหมักชีวภาพ ปุ๋ยอินทรีย์ และลดการใช้สารเคมีกำจัดศัตรูพืช โดยวิธีผสมผสาน กำจัดวัชพืชโดยเครื่องตัดหญ้าแรงงานคน

๒) เพิ่มผลผลิต ๒๐ % ติดตั้งระบบน้ำดูแลรักษาตามแผนการผลิต ใช้น้ำเคมีที่ผสมเองสูตร ๑๓-๑๓-๒๑ ถูกเวลา ถูกปริมาณ ใช้เชื้อราไตรโคเดอร์มาป้องกันโรคจากเชื้อรา ใช้กับดักแสงไฟพยากรณ์หนอนเจาะเมล็ด

๓) พัฒนาคุณภาพการผลิต ๓๐ % กำหนดมาตรการการผลิตให้มีคุณภาพตามระบบ และรับรองแปลง GAP ครบทุกราย จัดบันทึกวันออกดอก

๔) ส่งเสริมการตลาด ๑ แห่ง รวบรวมผลผลิตจากสมาชิกส่งตลาดผู้บริโภคโดยตรง/ส่งผลผลิตยังแหล่งรวบรวม/จำหน่ายในเครือข่ายออนไลน์

๕) จัดการกลุ่ม ๑ แห่ง จัดตั้งกลุ่ม/คณะกรรมการ/ระเบียบประชุม/เงินทุนหมุนเวียน

ผลที่เกิดขึ้นจากการพัฒนาทั้งเชิงผลผลิต และผลลัพธ์

การขยายผลการดำเนินงาน ในปัจจุบันเกษตรแปลงใหญ่ได้รับการยกระดับให้เป็นแปลงเกษตรต้นแบบ และมีการจัดเป็นศูนย์เรียนรู้เรื่องเกษตรให้กับคนในชุมชนและพื้นที่ใกล้เคียง เป็นการรวมกลุ่มของคนในอำเภอกรงปินังขับเคลื่อนและฟื้นฟูคุณภาพด้านการเกษตรผลไม้ที่ออกตามฤดูกาลเข้าสู่ตลาดได้แก่ ทุเรียน เงาะ ลองกอง และอื่น ๆ ส่งผลให้เกิดการกระจายสินค้าผลผลิตของชาวสวนผ่านการตลาดที่มีหลายรูปแบบ ได้แก่ ตลาดนัดในชุมชน ซึ่งจะมีการรวมตัวของกลุ่มพ่อค้ารายย่อยในชุมชนที่จะนำผลผลิตทางการเกษตรและผลไม้ตามฤดูกาลมาจำหน่ายให้กับพ่อค้าในพื้นที่ที่จะคอยรับซื้อในราคาที่ยุติธรรม โดยจะไม่เปิดโอกาสให้พ่อค้าคนกลางจากนอกพื้นที่เข้ามาแย่งตลาดและกดราคาได้ อีกทั้งยังมีกลุ่มวิสาหกิจชุมชนที่คอยทำหน้าที่ในการหาพ่อค้าจากภายนอกเพื่อมารับซื้อผลผลิตเป็นการกระจายสินค้าที่รับมาจากชุมชน ไปสู่ตลาดภายนอก ซึ่งจะมีการทำข้อตกลงกับพ่อค้าในเรื่องของราคาที่ยุติธรรมและข้อตกลงกับชาวสวนที่จะไม่จำหน่ายผลผลิตที่ด้อยคุณภาพหรือยังไม่สุกเต็มที่เพื่อให้เกิดความเชื่อมั่นในสินค้าและเกิดการยอมรับ และยังมีตลาดออนไลน์เพื่อจำหน่ายผลผลิตของเกษตรกรและชาวสวนโดยจะมีกลุ่มสภาเด็กและเยาวชนในพื้นที่ตำบลสะเอะ คอยช่วยเหลือในการลงรูปสินค้าในเพจ ในเฟสบุ๊ค จนทำให้เกิดช่องทางในการจำหน่ายสินค้ามากขึ้น

๒.เป้าหมายในการพัฒนางาน

ส่งเสริมการมีส่วนร่วมและการดำเนินกิจกรรมเกี่ยวกับการสร้างอาชีพ เพิ่มรายได้เสริมจากอาชีพหลักของคนในชุมชน ต้องการให้เป็นเกษตรกรกลุ่มเพื่อบริหารจัดการร่วมกัน นำไปสู่ของการพัฒนาเกษตรให้มีพลังอำนาจในการต่อรองมากขึ้น และเป็นกลุ่มองค์กร มีความเข้มแข็ง สามารถพึ่งพาตนเอง นำไปสู่การพัฒนาเศรษฐกิจยกระดับรายได้ของครอบครัว เกษตรแปลงใหญ่เป็นบทบาทหนึ่งเป็นการพัฒนากลุ่มเกษตรกรที่สำคัญ โดยเข้ามาช่วยของการเพิ่มมูลค่าของผลผลิตทางการเกษตรไม่ได้คุณภาพราคาตกต่ำ และปัญหาด้านการตลาดทางการค้าผลไม้ เป็นกลยุทธ์สำคัญในการสร้างการมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการทุกขั้นตอนหลักที่สำคัญด้านการตลาด และด้านคุณภาพ เพื่อนำไปสู่เป้าหมายดังนี้

๑) เพิ่มผลผลิตต่อปีเพิ่มขึ้น ๒๑ % ต่อปี ผลผลิตมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ๗๐ % ที่ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๑๑ % ต่อปี และลดต้นทุนการผลิต ๒๔ % ต่อปี ผลของการมีการผสมปุ๋ยด้วยตนเอง

๒) เกิดการพัฒนาระบบตลาดออนไลน์ในการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร

๓) มีรายได้เพิ่มขึ้น จากการมีอำนาจในการต่อรองราคา

๓. ลักษณะการบริหารจัดการทุนทางสังคม และกระบวนการในการแก้ปัญหาและพัฒนา

- การใช้ข้อมูล

จากทะเบียนการเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรกร และจากข้อมูล TCNAP TCNAP, RECAP, จปฐ., แผนพัฒนา ท้องถิ่น ๕ ปี, ข้อบัญญัติ มาเป็นข้อมูลในการจัดการแผน ผลการจัดเก็บข้อมูลประชากร จำนวน ๗,๗๖๙ คน ชาย ๓,๙๒๓ คน (๕๐.๕๒%) หญิง ๓,๘๔๖ คน (๔๙.๔๘%) จำนวนครัวเรือน ๑,๕๓๓ ครัวเรือน การประกอบอาชีพในพื้นที่ ว่างงาน ๑๐.๓๐% มีอาชีพ ๘๙.๗๐% ส่วนใหญ่ประกอบอาชีพ เกษตรกรรม ๔๗.๖๘% รองลงมา รับจ้างทั่วไป/รับจ้างรายวัน ๑๒.๕๑% ค้าขาย ๕.๕๒% ข้าราชการ ๔.๕๓% และอื่น ๒๙.๗๖% อาชีพเสริม ไม่มี ๙๔.๗๕% มี ๕.๒๕%

- การพัฒนาสมรรถนะกำลังคน

สมาชิกกลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ (ทุเรียน ดุซงราญอ) จำนวน ๙๖ ราย ได้รับการฝึกอบรมทักษะ ความรู้ ความเข้าใจให้มีทักษะเป็นมืออาชีพ เพิ่มเทคนิควิธีการสร้างผลผลิต การจัดการระบบการตลาด การบริหารจัดการ ต้นทุนการผลิต โดยดีอราเซะ ดีอราเซะ ที่เป็นทั้งผู้นำทรงคุณค่า และสุดยอดผู้นำ ประชาชนชาวบ้าน เป็นบุคคลที่มีความรู้ ประสบการณ์ และเป็นเครือข่ายของกรมพัฒนาที่ดิน ที่ผ่านการอบรม แต่งตั้งให้เป็นหม่อดินของอำเภอ กรงปินัง

ในทางการพัฒนาสมรรถนะกลุ่มสมาชิกเกษตรกรแปลงใหญ่ (ทุเรียน ดุซงราญอ) โดยใช้ลักษณะของการ อบรมให้ความรู้ การแลกเปลี่ยนเรียนรู้การฝึกปฏิบัติจริง แล้วมาสรุปวิเคราะห์เป็นบทเรียนของตนเอง โดย แบ่งกลุ่มการทำงานดังนี้

- ๑) กลุ่มแม่บ้าน สนับสนุนพัฒนาการแปรรูป ผลิตภัณฑ์
- ๒) กลุ่ม ผู้สูงอายุ สนับสนุนสร้างอาชีพโดยการช่วยการบรรจจุบัน
- ๓) กลุ่มเยาวชน สนับสนุนพัฒนาเด็กเยาวชน ๒๕ ปีขึ้น มาพัฒนาความรู้ระบบการตลาดจำหน่ายแบบออนไลน์
- ๔) กลุ่มสมาชิกเจ้าของแปลงใหญ่ สนับสนุนพัฒนาเชิงระบบ

- การจัดการความรู้

ในระบบการจัดการความรู้ กลุ่มเกษตรกรแปลงใหญ่ มีหน่วยงานของเกษตรอำเภอกรงปินัง เป็นหน่วยงานที่เลี้ยงให้การสนับสนุนเกี่ยวกับการส่งเสริมเศรษฐกิจ ในการจัดตั้งกลุ่มและการขับเคลื่อนแผนการดำเนินงาน

- การประชุมวิเคราะห์การเปลี่ยนเรียนรู้ภายในกลุ่ม
- มีหน่วยงานของภาครัฐ และประชาชนชาวบ้าน อบรมให้ความรู้
 - ๑) หลักสูตรการเพิ่มศักยภาพให้ความรู้ หลักทฤษฎีการทำเกษตรพอเพียง
 - ๒) หลักสูตรความรู้เกี่ยวกับดิน
 - ๓) หลักสูตรความรู้เกี่ยวกับการกำจัดศัตรูพืช
 - ๔) หลักสูตรความรู้เกี่ยวกับการจัดทำปุ๋ย
 - ๕) หลักสูตรความรู้เกี่ยวกับการสร้างคุณภาพผลไม้
- มีการวิเคราะห์ ประมวลผลข้อมูลขั้นตอนการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ
- มีการสรุปบทเรียนการบริหารจัดการ

- การพัฒนากลไกการจัดการแบบมีส่วนร่วม

กลไกในการขับเคลื่อน ๕ เสาหลักในพื้นที่ ได้แก่ ท้องที่ ท้องถิ่น หน่วยงานราชการ องค์กรศาสนา ภาคประชาชน เข้ามามีบทบาทในการหนุนเสริม/ ขับเคลื่อนงานในพื้นที่ ส่งผลให้เกิดการบูรณาการในการทำงาน/ภาคี เครือข่ายทั้งในและนอกพื้นที่ ส่งผลเกิดการนำใช้ข้อมูล TCNAP, RECAP, จปฐ., แผนพัฒนา ท้องถิ่น ๕

ปี, ข้อบัญญัติ มาเป็นข้อมูลในการจัดการแผนที่เป็นรูปธรรมและสามารถจัดการปัจจัยเสี่ยงในชุมชนและหนุนเสริม/ผลักดันปัจจัยเสริมให้ตอบโจทย์ประชาชนทุกกลุ่มเป้าหมาย

การบูรณาการสู่งานประจำ เกิดการบูรณาการภายในองค์กร ประกอบด้วย ภายในชุมชน ได้แก่ ปกครองอำเภอ เกษตรอำเภอเขามารวม และจัดทำแผนดำเนินงาน และจัดหาแหล่งสนับสนุนงบประมาณเพื่อให้เกิดนวัตกรรมในชุมชน ส่งผลให้เกิดภาคีเครือข่ายทั้งในองค์กร, ในชุมชน และนอกชุมชน ในการขับเคลื่อนงานในพื้นที่

- การใช้เงินทุนและงบประมาณ

ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เกษตรอำเภอ ศูนย์พัฒนาที่ดิน จังหวัดยะลา สถานีทดลองยางจังหวัดยะลา (Yala Rubber Experiment Station)

- การใช้ทุนทางสังคม

กลไกที่สำคัญในการขับเคลื่อนเกษตรแปลงใหญ่ กลุ่มปราชญ์ชาวบ้าน ของนายดีอราชะ ดีอราชะ เป็นผู้ใหญ่ทรงคุณค่าที่อยู่ในระดับสุดยอดผู้นำ เนื่องจากเป็นผู้ที่องค์ความรู้เกี่ยวกับการทำการเกษตรปลอดสารพิษ ที่เป็นกลไกในการให้ความรู้ในระดับเครือข่ายของอำเภอ ในการแก้ไขปัญหาของดิน ปุ๋ย หรือการดูแลป้องกันเชื้อราที่เป็นโรคติดต่อพืชการเกษตร ซึ่งเป็นทุนทางสังคมที่มีบทบาทสำคัญ

- การทำงานร่วมกับหน่วยงาน และองค์กรภายนอก

ได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานภาครัฐ เกษตรอำเภอ ศูนย์พัฒนาที่ดิน จังหวัดยะลา สถานีทดลองยางจังหวัดยะลา (Yala Rubber Experiment Station)

๔. ผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารจัดการ

- ผลผลิต

๑) สามารถเพิ่มผลผลิตต่อปีเพิ่มขึ้น ๒๑ % ต่อปี ผลผลิตมีคุณภาพเพิ่มขึ้น ๗๐ % ที่ส่งผลให้มีรายได้เพิ่มขึ้นประมาณ ๑๑ % ต่อปี และสามารถลดต้นทุนการผลิต ๒๔ % ต่อปี ผลของการมีการผสมปุ๋ยด้วยตนเอง

๒) เกิดการพัฒนาระบบตลาดออนไลน์ในการจำหน่ายผลผลิตทางการเกษตร

๓) มีรายได้เพิ่มขึ้น จากการมีอำนาจในการต่อรองราคา

- ผลลัพธ์

เกิดจากกระบวนการพัฒนาที่สำคัญภายใต้บริบทพื้นที่ ประชากรส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทางการเกษตรกรรมเป็นส่วนใหญ่ คือ ยางพารา ทุเรียน ลองกอง มังคุด สะตอ พืชไร่พืชผัก สวนการปศุสัตว์มีอยู่บ้างเล็กน้อย พนักงานเอกชน รับจ้างทั่วไป รับราชการ แรงงานสวนมากเป็นแรงงานในครัวเรือน แรงงานในภาคการเกษตร การกรีดยางพารา การทำสวนผลไม้ ส่วนแรงงาน เป็นแรงงานประเภทต่างๆ เช่น รับจ้าง ค้าขาย รับราชการ การพาณิชย์กรรม ในตำบลสะอะ มีร้านจำหน่ายสินค้าอุปโภคบริโภค

๕. ปัจจัยสนับสนุน

ปัจจัยด้านนโยบาย

เป็นนโยบายขององค์การบริหารส่วนตำบลที่มีแผนการพัฒนาด้านการส่งเสริมคุณภาพชีวิตของประชาชนให้มีรายได้ เพิ่มขึ้น และตามนโยบายของภาครัฐ และได้รับการสนับสนุนในการส่งเสริมให้ความรู้ ทักษะการทำเกษตรอย่างเป็นระบบขั้นตอน

ปัจจัยด้านกลไกบริหารจัดการ

- จัดตั้งกลุ่ม มีคณะกรรมการและกำหนดระเบียบข้อตกลง ผ่านการกระบวนการมีส่วนร่วมทุกภาคส่วน เพื่อขยายต่อยอดเข้าเป็นสมาชิกกลุ่มเกษตรแปลงใหญ่เพิ่มขึ้น
- รายได้จากการจำหน่าย ออนไลน์ แบ่ง ๑๐ %
- หัก ๒ เปอร์เซ็นต์ ให้กับเด็กเยาวชนที่จำหน่าย

- หัก ๘ เปอร์เซ็นต์ เป็นกองทุนหมุนเวียน เพื่อพัฒนาความรู้ และสวัสดิการช่วยเหลือสังคม

ปัจจัยด้านงบประมาณ

- ปัจจุบันทุนหมุนเวียน ๑๐๓,๘๗๕ บาท สำหรับประชุมกลุ่มทุกเดือน และเพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้ความการจัดการปัญหา พัฒนาแปลงของสมาชิก

ปัจจัยการมีส่วนร่วม

- ในการด้านการพัฒนาเกษตรแปลงใหญ่ ประชาชนทุกคนทุกครัวเรือนในพื้นที่สามารถเข้ามาเป็นสมาชิก เข้ามาอยู่ในกลุ่มเพื่อพัฒนาทักษะความรู้ด้านการเกษตร และเป็นการเปิดโอกาสการสร้างรายได้ด้วยการลดต้นทุนจ่าย

เรื่องที่ ๗	เศรษฐกิจผลิตภัณฑ์ชุมชนเครื่องจักรสาน องค์การบริหารส่วนตำบลขอนหาด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช
วิทยากร	ดร.ประยงค์ หนูบุญคง
ตำแหน่ง	นายกองค์การบริหารส่วนตำบล

๑. ที่มาและเส้นทางพัฒนา

เดิมส่วนใหญ่ประกอบอาชีพทำนาตามฤดูกาล ทำนาปีละ๒ครั้ง รายได้มาจากการจำหน่ายข้าว ซึ่งไม่พอต่อการดำรงชีพ บางปีผลผลิตเสียหายการดำรงชีพเป็นไปอย่างยากลำบาก เมื่อปี ๒๕๓๖ สมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ ได้เสด็จ ทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่บ้านเนินธัมมัง ตำบลแม่เจ้าอยู่หัว อำเภอเชียรใหญ่ จังหวัดนครศรีธรรมราช ได้มีพระราชเสาวนีย์ให้จัดตั้งโครงการศิลปาชีพบ้านเนินธัมมัง ขึ้นเพื่อส่งเสริมงาน ศิลปาชีพในพื้นที่และหมู่บ้านใกล้เคียงได้ริเริ่มจัดตั้งกลุ่มทอผ้าเพื่อเป็นอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้กับราษฎรที่ และเพื่ออนุรักษ์งานศิลปาชีพท้องถิ่นให้คงอยู่ ต่อมาได้มีพระราชเสาวนีย์ให้ก่อสร้างศาลาศิลปาชีพหลังใหม่ ในหมู่ที่ ๔ บ้านตรอกแค ตำบลขอนหาด อำเภอชะอวด จังหวัดนครศรีธรรมราช ขึ้น เพื่อฟื้นฟูการทอผ้าพื้นเมืองในภาคใต้ที่มีลักษณะเฉพาะของภาคใต้อยู่เดิม ปี ๒๕๓๗ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ได้เสด็จทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ภาคใต้ ได้มีพระราชเสาวนีย์ให้ก่อสร้างศาลาศิลปาชีพบ้านตรอกแค สำนักงานพระราชวังได้ขอความร่วมมือจากกองทัพภาคที่ ๔ (ทภ.๔) ให้ดำเนินการก่อสร้างอาคารศิลปาชีพ ตามพระราชเสาวนีย์ของสมเด็จพระนางเจ้าสิริกิติ์ พระบรมราชินีนาถ และเพื่อให้การก่อสร้างอาคารศิลปาชีพฯ ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อย จึงให้หน่วยทหารช่างกองพันทหารช่างที่ ๔๐๒ รับผิดชอบในการก่อสร้างอาคารศิลปาชีพฯ ถึงเก็บน้ำ ห้องน้ำ และห้องส้วม ตั้งแต่วันที่ มกราคม ๒๕๓๙ และได้ดำเนินการก่อสร้างเสร็จเรียบร้อยเมื่อวันที่ ๑๓ มีนาคม ๒๕๓๙ทางมูลนิธิส่งเสริมศิลปาชีพได้ส่งเสริมให้สมาชิกทอผ้าใหม่ เพื่อให้เป็นเอกลักษณ์เมืองนครศรีธรรมราช โดยเฉพาะฝ่ายทอซึ่งเป็นผ้าที่มีความงดงาม และมีชื่อเสียงในอดีต และเปิดใช้อาคารเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๒ เมื่อสมาชิกกลุ่มทอผ้าสมัครเข้าร่วมโครงการศูนย์ศิลปาชีพบ้านตรอกแคแล้ว ได้มีการจัดส่งครูจากกองศิลปาชีพ สอนจัดรถลดา และพระตำหนักทักษิณราชเวศน์มาเป็นวิทยากรฝึกสอน พร้อมจัดอุปกรณ์ฝึกอบรม

กลุ่มทอผ้าบ้านเนินม่วง โดยนางมนต์ทา กันนิดา ประธานกลุ่มทอผ้าบ้านเนินม่วง เป็นผู้รวมกลุ่มผู้ที่รักงาน ถักทอผืนผ้ามา กลุ่มทอผ้าบ้านเนินม่วงเริ่มต้นเป็นรูปเป็นร่างด้วยการจับตัวเป็นกลุ่มภูมิปัญญาท้องถิ่นประดิษฐ์งานฝีมือพื้นบ้านโบราณโดยได้รับแรง สนับสนุนจากพัฒนาชุมชน และ กศน.นครศรีธรรมราช องค์การบริหารส่วนตำบลขอนหาดขอนหาด เมื่อ ๙ พฤษภาคม ๒๕๒๘ กระทั่งกลายเป็นกลุ่มทอผ้าบ้านเนินม่วง จนถึงทุกวันนี้ ผ้าทอบ้านเนินม่วงได้สืบสานวัฒนธรรมการทำผ้าทอยกดอกเมืองคอนไว้เพื่อเป็นมรดกสืบทอดถึงรุ่นลูกรุ่นหลานต่อไปด้วยความ ภาคภูมิใจ สำหรับผ้าทอยกดอกจะมีจุดเด่น ในเรื่องสีสันทและลวดลายที่สะดุดตา โดยผ้าทอยกดอกเมืองนคร เป็นการทอโดยเพิ่มลวดลายให้ พิเศษสวยงามขึ้นตามอัตลักษณ์ท้องถิ่นที่โดดเด่นของผ้าทอยกดอกเมืองนคร อาทิเช่น ลายกียมมนต์ทา ลายกระดุมทอง ลายหยดน้ำ ลายดอกกระจุต เป็นต้น การทอผ้ายกเมืองนครเพื่อจัดจำหน่าย เป็นทุนทางสังคมได้มีการร่วมตัวของประชากรภายในชุมชน โดนมี นางมณฑา กันนิดา เป็นผู้ริเริ่มในการจัดตั้งกลุ่ม เพื่อทำการทอผ้าและจำหน่ายและยกระดับสินค้าจนเกิดเป็นสินค้า OTOP เกิดขึ้นภายในชุมชน และได้เล็งเห็นถึงปัญหาของประชากรในหมู่บ้านจะมีการทำนาและสามารถทำได้ปีละครั้ง และเมื่อเสร็จจากการทำนา ชาวบ้านก็จะเกิดการว่างงานจนต้องออกไปหางานทำในต่างจังหวัด เป็นต้องทิ้งลูกไว้กับผู้เฒ่า ชรา เลยเริ่มมีการฝึกฝนการทอผ้าและบอกต่อกันในชุมชนจนมีผู้คนร่วมกันสมัครใจในการมาทอผ้า

และทำเป็นอาชีพเสริมบ้างอาชีพหลักบ้านในการทำงาน เป้าหมายในการทำงานเพื่อที่จะรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีหลักการเพื่อที่จะยกระดับตำบลให้มีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น ปัญหาหรือความต้องการของกลุ่มประชากร มักจะไม่มีปัญหาเพราะมีการจัดการบริหารกลุ่มที่ดี

กลุ่มทอผ้าบ้านเนินมวง ได้รวมกลุ่มกันเริ่มต้นมีสมาชิกกลุ่ม มีจำนวน ๒๓ คน มีทั้งเพศชายและเพศหญิง มีอายุตั้งแต่ ๑๐ - ๗๘ ปีการได้มาของสมาชิกกลุ่มคือ ความสมัครใจของแต่ละคนที่เข้ามา สมาชิกแต่ละคนไม่ได้มีประสบการณ์มาก่อนแต่ก็มีการส่งอบรมและฝึกทักษะการทอผ้าจนเกิดเป็นความเชี่ยวชาญมีการพัฒนาฝีมือในการนำมาเพื่อสร้างให้เกิดมูลค่า ทั้งการทอผ้าไหม และผ้าฝ้าย และได้รับการฝึกฝนพัฒนาฝีมือ การทอผ้าพื้นเมือง ทั้งผ้าทอยกดอกฝ้ายยกเมืองนคร และการนำผ้าทอมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อการสร้างรายได้ และการพึ่งพาตนเองของกลุ่มชุมชน และได้แต่งตั้งคณะกรรมการ มอบหมายหน้าที่การรับผิดชอบงานตามความชอบและความถนัด กำหนดกฎระเบียบที่ชัดเจน มีการออมทรัพย์ และสวัสดิการให้แก่สมาชิกปี ๒๕๕๐ องค์การบริหารส่วนตำบลขอนหาด ได้สร้างอาคารสำหรับให้สมาชิก ต่อมาปี๒๕๕๕มีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช หน่วยงานให้การสนับสนุนงบประมาณและวิจัยพัฒนาผลิตภัณฑ์ แปรรูป ให้ขึ้นทะเบียนวิสาหกิจชุมชน เนื่องจากผ้าทอเป็นงานฝีมือที่ทอด้วยความประณีตบรรจง สีสันลวดลายสวยงาม เนื้อแน่น ดูแลรักษาง่ายทนทาน ใช้กับเครื่องซักผ้าได้สีไม่ตก นำกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดมาสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มผ้าทอพื้นเมืองโดยใช้ชื่อว่า “วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าบ้านเนินมวง” ปัจจุบัน มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น ๓๔ ราย มีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณ ๕,๐๐๐ - ๒๐,๐๐๐ บาท ซึ่งปัจจุบันเป็นรายได้หลักให้แก่ครอบครัว

๒. เป้าหมายในการพัฒนางาน

กลุ่มเป้าหมายในการพัฒนา เพื่อสร้างรายได้ให้กับประชากรในชุมชนได้มีงานทำและเพื่อเป็นการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ เริ่มมีการจัดตั้งกลุ่มผ้าทอในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เนื่องจากนางมนทา กันนิดา ได้เล็งเห็นถึงปัญหาของประชากรในหมู่บ้านจะมีการทำนาและสามารถทำได้ปีละครั้ง และเมื่อเสร็จจากการทำนา ชาวบ้านก็จะเกิดการว่างงานจนต้องออกไปหางานทำในต่างจังหวัด เป็นต้องทิ้งลูกไว้กับผู้เฒ่า ชรา เลยเริ่มมีการฝึกฝนการทอผ้าและบอกต่อกันในชุมชนจนมีผู้คนร่วมกันสมัครใจในการมาทอผ้า และทำเป็นอาชีพเสริมบ้างอาชีพหลักบ้านในการทำงาน เป้าหมายในการทำงานเพื่อที่จะรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นและมีหลักการเพื่อที่จะยกระดับตำบลให้มีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น โดยมีศูนย์เรียนรู้ในการพัฒนาฝีมือการทอผ้าและมีการพัฒนาลวดลายแบบใหม่อยู่ตลอดเวลา เนื่องจากในปี พ.ศ. ๒๕๓๗ สมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ในรัชกาลที่ ๙ ได้เสด็จทรงเยี่ยมราษฎรในพื้นที่ภาคใต้ ได้มีพระราชเสาวนีย์ให้ก่อสร้างศาลาศิลปะบ้านตรอกแค สำนักงานพระราชวังได้ขอความร่วมมือจากกองทัพภาคที่ ๔ (ทภ.๔) ให้ดำเนินการก่อสร้างอาคารศิลปะ นอกจากนี้ยังไม่รับสนับสนุนงบประมาณจากพัฒนาชุมชน และ กศน.นครศรีธรรมราช องค์การบริหารส่วนตำบลขอนหาด เมื่อ ๙ พฤษภาคม ๒๕๒๘ กระทั่งกลายเป็นกลุ่มทอผ้าบ้านเนินมวง จนถึงทุกวันนี้

๓. ลักษณะการบริหารจัดการทุนทางสังคม และกระบวนการในการแก้ปัญหาและพัฒนา

ตำบลขอนหาดมีการทอผ้ายกเมืองนครอย่างแพร่หลายโดยเป็นภูมิปัญญาที่ได้รับการถ่ายทอดมารุ่นสู่รุ่น กระทั่งเริ่มมีการจัดตั้งกลุ่มผ้าทอในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ เนื่องจากนางมนทา กันนิดา ได้เล็งเห็นถึงปัญหาของประชากรในหมู่บ้านจะมีการทำนาและสามารถทำได้ปีละครั้ง และเมื่อเสร็จจากการทำนา ชาวบ้านก็จะเกิดการว่างงานจนต้องออกไปหางานทำในต่างจังหวัด เป็นต้องทิ้งลูกไว้กับผู้เฒ่า ชรา เลยเริ่มมีการฝึกฝนการทอผ้า และบอกต่อกันในชุมชนจนมีผู้คนร่วมกันสมัครใจในการมาทอผ้า และทำเป็นอาชีพเสริมบ้างอาชีพหลักบ้านในการทำงาน เป้าหมายในการทำงานเพื่อที่จะรักษาภูมิปัญญาท้องถิ่นและมีหลักการเพื่อที่จะยกระดับตำบลให้มีความน่าสนใจเพิ่มมากขึ้น

กลุ่มทอผ้าบ้านเนินม่วงได้รวมกลุ่มกันเริ่มต้นมีสมาชิกกลุ่ม มีจำนวน ๒๓ คน มีทั้งเพศชายและเพศหญิง มีอายุตั้งแต่ ๑๐ - ๗๘ ปีการได้มาของสมาชิกกลุ่มคือ ความสมัครใจของแต่ละคนที่เข้ามา สมาชิกแต่ละคนไม่ได้มีประสบการณ์มาก่อนแต่ก็มีการส่งอบรมและฝึกทักษะการทอผ้าจนเกิดเป็นความเชี่ยวชาญ มีการพัฒนาฝีมือในการนำมาเพื่อสร้างให้เกิดมูลค่า ทั้งการทอผ้าไหม และผ้าฝ้าย และได้รับการฝึกฝนพัฒนาฝีมือ การทอผ้าพื้นเมือง ทั้งผ้าทอยกดอกฝ้ายกเมืองนคร และการนำผ้าทอมาแปรรูปเป็นผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ เพื่อการสร้างรายได้ และการพึ่งพาตนเองของกลุ่มชุมชน และปี ๒๕๕๐ องค์การบริหารส่วนตำบลขอนหาด ได้สร้างอาคารสำหรับให้สมาชิก ต่อมาปี ๒๕๕๕ มีมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช หน่วยงานให้การสนับสนุนงบประมาณและวิจัยพัฒนา ผลิตภัณฑ์ แปรรูป ให้ขึ้นทะเบียนวิสาหกิจชุมชน เนื่องจากผ้าทอเป็นงานฝีมือที่ทอด้วยความประณีตบรรจง สีล้น ลวดลายสวยงาม เนื้อแน่น ดูแลกร้าง่ายทนทาน ใช้กับเครื่องซักผ้าได้สีไม่ตก นำกลยุทธ์ส่วนประสมทางการตลาดมาสร้างความเข้มแข็งให้แก่กลุ่มผ้าทอพื้นเมืองโดยใช้ชื่อว่า “ วิสาหกิจชุมชนกลุ่มทอผ้าบ้านเนินม่วง ” ปัจจุบัน มีสมาชิกเพิ่มขึ้นเป็น ๓๙ ราย มีรายได้โดยเฉลี่ยประมาณ ๕,๐๐๐ -๒๐,๐๐๐ บาท ซึ่งปัจจุบันเป็นรายได้หลักให้แก่ครอบครัว รวมถึงเป็นศูนย์เรียนรู้ในการพัฒนาฝีมือการทอผ้า และมีการพัฒนาลวดลายผ้าในแบบรูปใหม่ มีลักษณะการทำงานแบบกลุ่มมีขั้นตอนการทำงานคือการทอลวดลายใหม่ๆ การเลือกสีของเส้นด้าย เพื่อให้มีความกลมกลืน สวยงาม ความโดดเด่น และสะดุดตา ลวดลายมีความละเอียดประณีต เส้นด้ายเลือกใช้เส้นฝ้ายเมื่อสวมใส่ทำให้สบายตัวมีการนำใช้เครื่องมือ คุ่มือ อุปกรณ์คือ กรอ ด้ายเข้าหลอด เดินด้าย เก็บด้าย สอดพันหวี หวี ด้ายเข้าขอน ด้ายเข้ากี่ ทรจด้าย คัดลาย เก็บตะกอก ผูกเท้าเหยียบ กรอกระสวยทอ การทอ สืบด้าย (ต่อด้าย) วัตถุประสงค์ที่ใช้เส้นด้าย โดยมีการสั่งจากโรงงานเพราะท้องถิ่นไม่สามารถทำเองได้ เพื่อสร้างลวดลายที่มีความสวยงามสลบซับซ้อนและมีมาตรฐานในชิ้นงานสูงขึ้น จากนั้นทางกลุ่มจะมีการทดลองขายสินค้าในงานต่างๆ และดูแลตอบรับ พร้อมนำมาพัฒนาลวดลาย และมีการจัดเก็บผลิตภัณฑ์ที่ผู้บริโภคเข้าถึงได้ง่าย เช่น กระเป๋า กระเป๋า รูปทรงต่าง ๆ กระเป๋าอบรมสัมมนา ของชำร่วย เป็นต้น

กลุ่มทอผ้าบ้านเนินม่วงได้รับสนับสนุนจากกรมพัฒนาชุมชน กรมการเกษตร กรมอุตสาหกรรม เป็นผู้สนับสนุน มีกรมพัฒนาชุมชนเป็นตัวเชื่อมโยงในการส่งคนเข้าร่วมการอบรมการทอผ้ายกเมืองนครทำให้สมาชิก ได้มีความรู้ความสามารถ เพิ่มความเชี่ยวชาญในการทอผ้าและพัฒนาประสิทธิภาพในการทอผ้าให้ดียิ่งขึ้นโดยมีนางมณฑา กันนิตดา เป็นผู้เผยแพร่โดยการออกบูธตามงานต่าง ๆ และนำลวดลายใหม่ๆในการนำมาพัฒนาผ้าทอภายในกลุ่มต่อไป ซึ่งทางกลุ่มมีความต้องการที่จะเผยแพร่ความรู้และทักษะการทอผ้ายกเมืองนครให้กับกลุ่มต่างๆในชุมชน โดยการอบรมที่ผ่านไปแล้วได้แก่ ถ่ายทอดความรู้ ถ่ายทอดความรู้การทอผ้าแก่เด็กนักเรียนในตำบล และตำบลใกล้เคียง กลุ่มส่งเสริมอาชีพ ฯลฯ เพื่อทำเป็นอาชีพเสริมหรืออาชีพหลัก

สมาชิกของกลุ่ม มีนางมณฑา กันนิตดา เป็นแกนนำกลุ่ม เพราะมีคุณลักษณะการจัดการกลุ่มที่ดีและมีความเป็นผู้นำในการบริหารกลุ่มที่ดี โดยมีคณะกรรมการกลุ่ม ๑๐ คน จากจำนวนสมาชิกกลุ่ม ๒๓ คน มีทั้งเพศชายและเพศหญิง มีอายุตั้งแต่ ๑๐ - ๗๘ ปีการได้มาของสมาชิกกลุ่มคือ ความสมัครใจของแต่ละคนที่เข้ามา สมาชิกแต่ละคนไม่ได้มีประสบการณ์มาก่อนแต่ก็มีการส่งอบรมและฝึกทักษะการทอผ้าจนเกิดเป็นความเชี่ยวชาญ

กลุ่มทอผ้าบ้านเนินม่วง มีกำหนดให้ สมาชิกทุกคนจะต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า จำนวน ๑๐๐ บาท โดยมีการออมทรัพย์อย่างเป็นระบบ เดือนละ ๕๐ บาท ปัจจุบันมีเงินออมทรัพย์ ๑๒๘,๐๐๐ บาท นอกจากนี้ยังมีการจัดสวัสดิการ เช่น ค่ารักษาพยาบาล ครั้งละ ๕๐๐ บาท เงินสาธารณะประโยชน์ ๒% ของกำไรในแต่ละครั้งที่จำหน่าย และแบ่งเงินปันผล ๕% ของกำไรในแต่ละครั้งที่จำหน่าย ซึ่งแบ่งเป็น

ประเภทที่ ๑ ส่งผ้าทอให้กองศิลปอาชีพ สวนจิตรลดา โดยกองศิลปอาชีพฯ จัดส่งฝ้ายมาแจกจ่ายให้แก่สมาชิกปีละประมาณ ๒-๓ ครั้ง เมื่อทอตามลายที่กำหนดแล้วเสร็จ ชุดประสานงานจะเป็นผู้รวบรวมผลิตภัณฑ์

ทั้งหมดไปยังกองศิลปอาชีพ โดยมีสมาชิกเมื่อทอผ้าได้ประมาณ ๓๐-๔๐ เมตร จะได้รับค่าตอบแทนเมตรละ ๕๐ บาท ทำให้สมาชิกมีรายได้เฉลี่ย คนละ ๓,๕๐๐-๔,๐๐๐ บาท

ประเภทที่ ๒ เมื่อสมาชิกมีเวลาวางจากการทอผ้าของศิลปอาชีพ แล้ว ได้รวมตัวเป็นสมาชิกกลุ่มทอผ้า เพื่อการจำหน่าย โดยสมาชิกร่วมลงทุนซื้อไหมประดิษฐ์จากตำบลเกาะยอ จังหวัดสงขลา และยังได้รับการสนับสนุนจากองค์การบริหารส่วนตำบลยอนหาด เพื่อทอจำหน่ายในเขตพื้นที่และจังหวัดใกล้เคียงราคาหลาละ ๑๕๐-๒๐๐ บาท สามารถสร้างรายได้เพิ่มขึ้นเฉลี่ยคนละ ๓,๐๐๐-๓,๕๐๐ บาทต่อเดือน

๔. ผลที่เกิดขึ้นจากกระบวนการบริหารจัดการ

การดำเนินงานของกลุ่มทอผ้าบ้านเนินม่วง มีทั้งส่วนที่เป็นการส่งเสริมการสืบทอดภูมิปัญญาโดยการถ่ายทอดไปยังกลุ่มผู้สนใจและกลุ่มเด็กและเยาวชนในชุมชน ซึ่งจะมีวิทยากรในกลุ่มเป็นผู้ถ่ายทอดข้อมูลความรู้ การทอผ้าและการแปรรูปผลิตภัณฑ์ ซึ่งมีทั้งผู้ที่สนใจเข้ามาศึกษาที่กลุ่ม ผู้ที่มาศึกษาเดี่ยว นักศึกษามาทำวิจัย รวมทั้งได้รับเชิญให้ไปเป็นวิทยากรตามสถานที่ต่างๆเช่นโรงเรียน มหาวิทยาลัย หน่วยงาน อีกด้วย นอกจากนี้ยังได้รับการสนับสนุนจากหน่วยงานในท้องถิ่นจัดการฝึกอบรมด้านการส่งเสริมอาชีพให้กับคนในชุมชน เช่น องค์การบริหารส่วนตำบลยอนหาด จัดให้มีการฝึกอบรมเพื่อส่งเสริมอาชีพโดยให้ผู้สนใจเข้ามาฝึกทอผ้า ศูนย์การศึกษา นอกโรงเรียนส่งเสริมการฝึกอาชีพให้กับนักเรียนนักศึกษาโดยให้เด็กเข้ามาเรียนรู้ดูงานที่กลุ่มทอผ้า เป็นต้น

กลุ่มทอผ้าเนินม่วง ทอด้วยก๊กระตุกวดลายสีสันทหลากหลายสวยงาม จนถึงปี พ.ศ. ๒๕๓๗ ปัจจุบันมีลวดลายต่างๆ มากมายกว่า ๕๐-๘๐ ลายเป็นที่นิยมใช้กันมาก ไม่ว่าจะเป็นข้าราชการ สำนักงาน องค์กรต่าง บุคคลทั่วไปสวมใส่แล้วดูดีมีสง่าราศี ลวดลายที่ชื่นชอบใช้กันมากในปัจจุบัน เช่น ลายดอกพิกุล ลายดอกกระจุต ลายมณฑาทิพย์ ลายสร้อยดอกหมาก ลายกระดุมทอง ลายเบญจพิกุล ฯลฯ ผ้าทอยกดอกเมืองนคร ทอด้วยก๊กระตุก ผ้าทอของกลุ่มคุณภาพมาตรฐาน ผลิตภัณฑ์ผ้าทอยกดอกเมืองนคร กลุ่มทอผ้าบ้านเนินม่วง ได้ผ่านการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน มพช. และวิสาหกิจชุมชน และได้รับรางวัล OTOP การคิดสรรคดาวมาตั้งแต่ พ.ศ. ๒๕๔๗ ระดับ ๕ ดาว มา ๑๖ ปี ช้อน และรางวัลอื่นๆอีกมากมาย การันตีได้ว่าผ้าทุกชิ้นที่ผลิตที่กลุ่มทอผ้าบ้านเนินม่วงผ่านการรับรองมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชนทุกชิ้นได้มีการรวบรวมสินค้าและผลิตภัณฑ์ไปแสดงสินค้าและจำหน่ายสินค้าที่ศูนย์ศึกษาและพัฒนาชุมชนนครศรีธรรมราช ทางสรรพสินค้าที่เซ็นทรัลพลาซ่านครศรีธรรมราช ชั้น ๓ โดยมีกฎกติกาข้อตกลงของสมาชิกกลุ่ม คือ

- ๑.สมาชิกทุกคนจะต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า จำนวน ๑๐๐ บาท
- ๒.สมาชิกที่ถูกไล่ออกจะไม่ได้รับการใช้สิทธิในการสมัครใหม่
- ๓.สมาชิกใหม่จะต้องได้รับการยินยอมจากสมาชิกเก่า
- ๔.เงินค่าธรรมเนียม ให้ถือเป็นเงินทุนของกลุ่ม จะไม่มีการคืนให้กับสมาชิก
- ๕.สมาชิกทุกคนจะต้องออมเงินอย่างน้อยเดือนละ ๕๐ บาท
- ๖.เวลาในการทอผ้า เริ่มตั้งแต่ ๐๗.๐๐ น. เป็นต้นไป
- ๗.เวลาพักและเวลาเลิกงาน ขึ้นอยู่กับความเหมาะสมของการทำงานของสมาชิก
- ๘.สมาชิกจะต้องผลิตงานแต่ละชิ้นอย่างต่อเนื่องจนกระทั่งงานเสร็จจะทิ้งงานไม่ได้
- ๙.ค่าตอบแทนในการทอผ้า เมตรละ ๕๕ บาท
๑๐. การกู้เงินจะต้องมีการทำสัญญา
- ๑๑.การกู้ยืมเงินต้องมีผู้ค้ำประกัน ๓ คน
- ๑๒.จะมีการปล่อยเงินกู้ทุกวันที่ ๖ ของเดือน
- ๑๓.รับชำระหนี้เงินกู้ทุกวันที่ ๖ ของเดือน
๑๔. ถ้าผิดสัญญาเงินกู้ห้ามกู้เงิน ๑ ครั้ง

๑๕. ถ้าส่งเงินหลังกำหนดปรับตามอัตราดอกเบี้ย ๒บาท/เดือน มีเงินทุน รายรับ-รายจ่ายการจัดสรรงบประมาณจากการผลิตสินค้า นอกจากนี้ ยังมีการจัดระบบสวัสดิการที่ดีสำหรับสมาชิกและชุมชน ดังนี้
๑. สมาชิกทุกคนจะต้องชำระค่าธรรมเนียมแรกเข้า จำนวน ๑๐๐ บาท
 ๒. มีการออมทรัพย์อย่างเป็นระบบ เดือนละ ๕๐ บาท ปัจจุบันมีเงินออมทรัพย์ ๑๒๘๐๐๐ บาท
 ๓. มีค่ารักษาพยาบาล ครั้งละ ๕๐๐ บาท
 ๔. เงินสาธารณะประโยชน์ ๒% ของกำไรในแต่ละครั้งที่จำหน่าย
 ๕. เงินปันผล ๕% ของกำไรในแต่ละครั้งที่จำหน่าย

การดำเนินงานของกลุ่มทอผ้าเนินมวง เป็นกิจกรรมเพื่อการสืบทอดภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งถ่ายทอดมาจากครูภูมิปัญญาด้านการทอผ้า ได้มีการพัฒนาเป็นผลิตภัณฑ์ชุมชนที่สร้างมูลค่าและสร้างรายได้ให้กับคนในชุมชน สร้างงานสร้างอาชีพให้คนในชุมชน มีการบริหารจัดการเพื่อให้มีการกระจายรายได้ให้กับคนในชุมชน ตั้งแต่ขั้นตอนการหาวัตถุดิบ การแปรรูป การผลิตเป็นผลิตภัณฑ์ และการจำหน่าย

๕. ปัจจัยสนับสนุน

ปัจจุบันอาชีพเกษตรกรเป็นอาชีพที่มีรายได้ไม่แน่นอน ราคาผลผลิตค่อนข้างตกต่ำแปรผันตลอดเวลา การที่เกษตรกรยึดอาชีพหลักเพียงอย่างเดียว ทำให้รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย จึงจำเป็นต้องสร้างอาชีพเสริมให้แก่ครอบครัว โดยเฉพาะอาชีพที่เป็นภูมิปัญญาท้องถิ่นที่มีเอกลักษณ์ซึ่งในปัจจุบันจะสูญหายไป เกษตรกรจึงได้ฟื้นฟูภูมิปัญญาท้องถิ่นให้อยู่คู่กับชุมชนเพื่อให้สืบทอดไปยังรุ่นต่อไปอย่างยั่งยืน

๑. การสร้างการมีส่วนร่วม โดย สร้างทีมในการดำเนินงานแกนนำภาคประชาชนผู้นำท้องที่ผู้นำท้องถิ่น และหน่วยงานในพื้นที่ร่วมคิด ร่วมทำ ร่วมรับประโยชน์ ร่วมเป็นเจ้าของเช่นกระบวนการพัฒนาการมีส่วนร่วมของกลุ่มทางสังคม การปรึกษาหารือสมาชิกกลุ่มอาชีพเรื่องการระดมทุนสวัสดิการ เพิ่มทักษะพัฒนาศักยภาพ พัฒนาเทคนิค ส่งเสริมภูมิปัญญาตลอดทั้งการใช้เทคโนโลยีใหม่ การใช้ทักษะดั้งเดิม สร้างกระบวนการพัฒนาเพื่อเพิ่มทักษะ เช่น การอบรมสมาชิกทำผ้าพื้นเมืองให้สามารถออกแบบลวดลายผ้าเพิ่ม ใหม่จากา และการส่งเสริม และสนับสนุนให้มีแหล่งทุนหรือกองทุน ในการประกอบอาชีพ

๒. การสร้างการเรียนรู้ด้วยการจัดทำข้อมูล เก็บเองวิเคราะห์เองและนำใช้เองสร้างความเป็นเจ้าของ การปลูกฝังวินัย มีข้อมูล ในประกอบอาชีพในรูปแบบวิถีพอเพียง มีข้อมูลการผลิต การตลาด สามารถวิเคราะห์และวางแผนได้สามารถพึ่งตนเองได้ มีการสร้างจิตสำนึก จำกัดการผลิตให้เหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของชุมชน พัฒนากลุ่มทางสังคมให้เกิดการสร้างการเรียนรู้

๓. การสร้างการเปลี่ยนแปลงจัดทำแผนงานโครงการพัฒนาเพื่อแก้ไขปัญหาและพัฒนาวัฒนธรรม พัฒนาผู้นำการเปลี่ยนแปลงเปลี่ยนแนวทางการทำงานเป็นการรวมกลุ่มกันและ สร้างข้อตกลง ในการจัดการทรัพยากร จัดการเงินทุนของชุมชนการรวมกลุ่มคนเพื่อพัฒนางานทางด้านอาชีพ ค้นหาและพัฒนาช่องทาง การตลาด เช่น ตลาดชุมชน ร้านค้าชุมชนการจัดการท่องเที่ยวชุมชน มีการบริหารจัดการน้ำเพื่อส่งเสริมกิจกรรมการประกอบอาชีพของชุมชน เป็นต้น

โดยหน่วยงานที่เข้ามาสนับสนุนมีดังนี้

๑. ด้านการมีส่วนร่วมกับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

(๑) อปท. มีแผนงาน งบประมาณที่ส่งเสริมและสนับสนุน สนับสนุนด้านอาคารสถานที่ โดยการสร้างอาคารเอนกประสงค์ เพื่อให้เป็นสถานที่ในการดำเนินงานภายในกลุ่ม

(๒) อปท. ให้การสนับสนุนด้านการพัฒนาความรู้แก่ เช่น จัดฝึกอบรม ศึกษาดูงาน ฝึกอบรมวิทยากร แหล่งเรียนรู้

(๓) อปท. มีการประชาสัมพันธ์ผลงาน สร้างชื่อเสียงให้เป็นที่รู้จัก ประกาศยกย่องเชิดชูให้คุณค่าแก่ วิสาหกิจชุมชน โดยจัดให้กลุ่มทอผ้าเงินมวงเป็นหนึ่งในแหล่งเรียนรู้ด้านภูมิปัญญาท้องถิ่น และผลิตภัณฑ์ชุมชน โดยการถ่ายทอดองค์ความรู้และจำหน่ายสินค้าให้กับคณะศึกษาดูงานและนักท่องเที่ยวที่เข้ามาในพื้นที่อย่างต่อเนื่อง

(๔) อปท. สนับสนุนให้กลุ่มกระจายงาน รายได้สู่ชุมชน โดยการให้วิทยากรกลุ่มทอผ้าถ่ายทอดความรู้ให้กับคนในชุมชน

๒. ด้านการมีส่วนร่วมกับมหาวิทยาลัยราชภัฏนครศรีธรรมราช มหาวิทยาลัยฯ มาร่วมพัฒนาผลิตภัณฑ์ และออกแบบลวดลายใหม่ เพื่อให้มีรูปแบบที่ทันสมัย

๓. กศน. นครศรีธรรมราช

๔. สำนักงานพัฒนาชุมชนอำเภอชะอวด ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์

๕. กรมการค้าภายใน ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์

๖. ประชาสัมพันธ์จังหวัดนครศรีธรรมราช ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์

๗. อุตุสหกรรมจังหวัดนครศรีธรรมราช ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์

๘. กรมพัฒนาธุรกิจการค้ากระทรวงพาณิชย์ ส่งเสริมและประชาสัมพันธ์ผลิตภัณฑ์

คณะกรรมการและบทบาทหน้าที่
 เวทีสุดยอดผู้นำชุมชนท้องถิ่น วาระ: ทศวรรษร่วมสร้างชุมชนท้องถิ่นน่าอยู่
 (A Decade of Togetherness in Co-Creating Healthy Communities)
 โซนที่ ๕ วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓
 ณ ห้องจูบิเตอร์ ๑๑ - ๑๓ ศูนย์แสดงสินค้าและการประชุม อิมแพ็ค เมืองทองธานี

(๑) คณะทำงานฝ่ายอำนวยการ

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน	อำเภอ	จังหวัด	ตำแหน่ง	เบอร์โทร	บทบาท
๑	นางธัญญา แสงอุบล	ศวก.อีสานกลาง	เมือง	สุรินทร์	นักวิชาการ	๐๘๑-๗๑๘๔๒๒๐	บริหารจัดการภาพรวม
๒	นางพวงผกา อยู่ดีรัมย์	ศวก.อีสานกลาง	เมือง	สุรินทร์	นักวิชาการ	๐๙๙-๖๔๐๙๐๕๙	เวทีและบริหารจัดการกลุ่มย่อย
๓	นายปรีสพงษ์ ภูเกิดพิมพ์	ศวก.อีสานกลาง	เมือง	ขอนแก่น	นักวิชาการ	๐๘๒-๕๓๘๘๗๖๓	เครื่องเสียงและบริหารจัดการกลุ่มย่อย
๔	นางสาวกนกพิชญ์ พันธมณี	ศวก.อีสานกลาง	เมือง	สุรินทร์	นักวิชาการ		บันทึกและบริหารจัดการกลุ่มย่อย
กลุ่มที่ ๑							
๕	นายวิชัย เทียงจิต	ทต.นาอาน	เมือง	เลย	ผอ.กองสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อม	๐๘๑-๒๖๑๑๕๗๘	นักวิชาการชั้นนำกลุ่ม
๖	นางสาววาสนา วรพันธ์	ทต.นาอาน	เมือง	เลย	นักวิชาการศึกษา	๐๖๓-๘๑๔๗๗๕๓	นักวิชาการบันทึก ประมวลและสรุป
๗	นางจรรุดา วิพายา	ทต.นาอาน	เมือง	เลย	นักวิชาการสุขาภิบาล	๐๙๔-๒๙๖๔๑๖๓	นักวิชาการสนับสนุนกระบวนการ
กลุ่มที่ ๒							
๘	นางสาวฤทัยรัตน์ สุพร	ทต.ฝั่งแดง	เมือง	มุกดาหาร	พนักงานจ้างเหมา	๐๙๕-๑๘๖๓๖๕๓	นักวิชาการชั้นนำกลุ่ม
๙	นางสาวอุมาพร นามบุตร	ทต.ฝั่งแดง	เมือง	มุกดาหาร	พนักงานจ้างทั่วไป	๐๖๔-๗๕๖๐๐๙๐	นักวิชาการบันทึก ประมวลและสรุป
๑๐	นางปิยะมาศ เศรษฐนันท์	ทต.ฝั่งแดง	เมือง	มุกดาหาร	ลูกจ้างประจำ	๐๖๔๙๐๒๗๔๓๘	นักวิชาการสนับสนุนกระบวนการ
กลุ่มที่ ๓							
๑๑	นายชัยวุฒิ คารมหวาน	ทต.วาปีปทุม	วาปีปทุม	มหาสารคาม	นักบริหารงานทั่วไป	๐๘๒-๘๒๙๖๙๐๙	นักวิชาการชั้นนำกลุ่ม
๑๒	นางสาวธัญญลักษณ์ ภูแฮมโชติ	อบต.เหล่าดอกไม้	ชื่นชม	มหาสารคาม	หัวหน้าส่วนสวัสดิการ	๐๘๐-๐๑๓๘๘๗๓	นักวิชาการบันทึก ประมวลและสรุป
๑๓	นางสาวภรชนก วิชัยวงษ์	อบต.เหล่าดอกไม้	ชื่นชม	มหาสารคาม	ผู้ช่วยเจ้าพนักงานสาธารณสุข		นักวิชาการสนับสนุนกระบวนการ
กลุ่มที่ ๔							
๑๔	นางสาวปริญมนิ วชิระเสนีย์กุล	อบต.มะเกลือใหม่	สูงเนิน	นครราชสีมา	จพง.จัดเก็บรายได้	๐๘๗-๘๑๐๖๖๘๑	นักวิชาการชั้นนำกลุ่ม
๑๕	นางสุภา ลาละคร	อบต.มะเกลือใหม่	สูงเนิน	นครราชสีมา	นักวิชาการศึกษา	๐๘๙-๒๘๒๘๒๖๖	นักวิชาการบันทึก ประมวลและสรุป
๑๖	นางสาวอารีรัตน์ ผินงูเหลือม	อบต.มะเกลือใหม่	สูงเนิน	นครราชสีมา	พนักงานจ้างตามภารกิจ	๐๙๐-๕๙๐๙๙๙๐	นักวิชาการสนับสนุนกระบวนการ
กลุ่มที่ ๕							

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน	อำเภอ	จังหวัด	ตำแหน่ง	เบอร์โทร	บทบาท
๑๗	นายไวพจน์ บรรจง	อบต.มะเกลือใหม่	สูงเนิน	นครราชสีมา	ผอ.กองส่งเสริมการเกษตร	๐๘๙-๘๔๗-๘๗๔๑	นักวิชาการชั้นนำกลุ่ม
๑๘	นางสาวทศวรรณ เหมหาญ	อบต.โนนยาง	หนองสูง	มุกดาหาร	พนักงานจ้างตามภารกิจ	๐๘๖-๒๒๐๗๓๒๔	นักวิชาการชั้นนำกลุ่ม
๑๙	นางสาวณัฐวรา คนชื้อ	อบต.โนนยาง	หนองสูง	มุกดาหาร	พนักงานจ้างเหมา	๐๙๗-๓๕๑๐๑๐๒	นักวิชาการบันทึกประมวลและสรุป
กลุ่มที่ ๖							
๒๐	นายอดิเรก โคตรบัวตุม	อบต.ขุนทอง	บัวใหญ่	นครราชสีมา	นักพัฒนาชุมชน	๐๘๖-๙๐๔๔๐๑๔	นักวิชาการชั้นนำกลุ่ม
๒๑	นางสุวิชัย โขมรคา	อบต.ทุ่งกระเต็น	หนองกี่	บุรีรัมย์	นักพัฒนาชุมชน	๐๘๑-๗๒๓๓๔๙๒	นักวิชาการบันทึกประมวลและสรุป
๒๒	นางสาวดุษฎิ ศิริฤทธิ์	อบต.ขุนทอง	บัวใหญ่	นครราชสีมา	พนักงานจ้างทั่วไป	๐๙๐-๒๗๘๓๒๙๒	นักวิชาการสนับสนุนกระบวนการ
กลุ่มที่ ๗							
๒๓	นางกาญจนา หนองหว้า	อบต.ลำโรงตาเจ็น	บุขันธ์	ศรีสะเกษ	จนท.วิเคราะห์นโยบายแผน	๐๘๗-๔๔๕๕๒๔๑	นักวิชาการบันทึกประมวลและสรุป
๒๔	นางพรเพ็ญ พลรัมย์	อบต.ลำโรงตาเจ็น	บุขันธ์	ศรีสะเกษ	หน. สป.	๐๘๕-๗๗๔๑๒๘๑	นักวิชาการบันทึกประมวลและสรุป
๒๕	นายชลิต ประกอบเสียง	อบต.ลำโรงตาเจ็น	บุขันธ์	ศรีสะเกษ	พนักงานจ้างเหมา	๐๖๔-๙๕๔๖๔๒๔	นักวิชาการสนับสนุนกระบวนการ
กลุ่มที่ ๘							
๒๖	นางสาววิภาวรรณ หงษ์มรงค์	อบต.ทุ่งกระเต็น	หนองกี่	บุรีรัมย์	ผ.อ.กองการศึกษา	๐๙๓-๓๒๗๔๖๗๖	นักวิชาการชั้นนำกลุ่ม
๒๗	นายศรศักดิ์ บุญทวี	อบต.ห้วยแก่ง	กุดชุม	ยโสธร	ผู้ช่วยผู้ใหญ่บ้าน	๐๘๑-๒๕๔๐๕๑๒	นักวิชาการบันทึกประมวลและสรุป
๒๘	นางสาวพัชรียา ราชมาลา	อบต.ห้วยแก่ง	กุดชุม	ยโสธร	พนักงานจ้างเหมา	๐๘๒-๗๗๘๕๖๓	นักวิชาการสนับสนุนกระบวนการ
กลุ่มที่ ๙							
๒๙	นายมาหาเยะ มะกะ	อบต.สะเอะ	กรงปินัง	ยะลา	นักวิเคราะห์นโยบายแผน	๐๘๙-๙๗๗๒๖๓๔	
๓๐	นางสาวมิถิรา ดีสะเอะ	อบต.สะเอะ	กรงปินัง	ยะลา	พนักงานจ้างทั่วไป	๐๘๐-๘๖๗๕๕๘๔	นักวิชาการบันทึกประมวลและสรุป
๓๑	นางพวงเพชร ราชีสวย	อบต.หนองกระทุ่ม	เมือง	นครราชสีมา	จพง.พัฒนาชุมชน		
กลุ่มที่ ๑๐							
๓๒	นางมยุรี เกกิงผล	อบต.หนองสนิก	จอมพระ	สุรินทร์	นักบริหารงานนโยบายแผน	๐๘๕๗๖๘๔๙๖๓	นักวิชาการชั้นนำกลุ่ม
๓๓	นางสาวธัญจิรา ชารัมย์	อบต.หนองสนิก	จอมพระ	สุรินทร์	พนักงานจ้างเหมา	๐๖๑๐๙๕๑๘๘๔	นักวิชาการบันทึกประมวลและสรุป
๓๔	นางนุชนาถ บุญยุทธกลาง	อบ.หนองกระทุ่ม	เมือง	นครราชสีมา	ผอ.กองสาธารณสุข	๐๘๙-๒๘๒๘๙๕๘	นักวิชาการสนับสนุนกระบวนการ

(๒) พิธีกร

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน	อำเภอ	จังหวัด	ตำแหน่ง	เบอร์โทร	หน้าที่
๑	นางพรทิพย์ วรรณทวี	อบต.ยางซึก	เขื่อนใน	อุบลราชธานี	รองปลัด อบต.	๐๙๑-๘๒๘๑๗๒๗	พิธีกรห้องใหญ่/ห้องย่อย
๒	นายบรรจบ เสนาะ	อบต.ลำโรงตาเจ็น	บุขันธ์	ศรีสะเกษ	นักพัฒนาชุมชน	๐๘๖-๔๖๑๕๑๘๔	พิธีกรห้องใหญ่/ห้องย่อย
๓	วาทีร้อยโท มิตชานนท สีส้ม	อบต.ห้วยแก่ง	กุดชุม	ยโสธร	นักวิชาการสุขาภิบาล	๐๖๑-๑๗๙๓๕๙๔	ห้องย่อย
๔	นางชัญญาภัก สุวรรณดี	ทต.ผึ้งแดด	เมือง	มุกดาหาร	หัวหน้าสำนักปลัดเทศบาล	๐๘๘-๕๖๓๔๘๔๒	ห้องย่อย

(๓) ทีมสร้างสุข

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน	อำเภอ	จังหวัด	ตำแหน่ง	เบอร์โทร	หน้าที่
๑	นายกองภพ กองเวหา	ทต.หนองฮีบุตร	ห้วยผึ้ง	กาฬสินธุ์	พนักงานจ้างทั่วไป	๐๙๐-๓๔๘๓๗๕๙	หัวหน้าทีม
๒	นางสาวนงคราญ สุพร	เทศบาลตำบลผึ้งแดด	เมือง	มุกดาหาร	ครู	๐๙๗-๑๑๖๐๙๕๔	ทีมงาน
๓	นางสุนิษา เทพศรี	เทศบาลตำบลผึ้งแดด	เมือง	มุกดาหาร	ครู	๐๙๓-๕๖๗๖๐๙๖	ทีมงาน
๔	นางสาวศิริพร ธงศรี	อบต.ยางซึ่นก	เขื่องใน	อุบลราชธานี	ครู ศพด.	๐๙๙-๑๗๓๔๓๗๔	ทีมงาน
๕	นางรุ่งทิวา ผดาศรี	อบต.ยางซึ่นก	เขื่องใน	อุบลราชธานี	ครู ศพด.	๐๘๕-๖๓๕๙๑๔๙	ทีมงาน
๖	นางสาววิญญา ทองกุล	อบต.ยางซึ่นก	เขื่องใน	อุบลราชธานี	ครู ศพด.	๐๖๕-๒๓๖๕๕๗๘	ทีมงาน
๗	นางสาวธิดารัตน์ พรรณศิลป์	ทต.วาปีปทุม	วาปีปทุม	มหาสารคาม	พนักงานจ้างเหมา	๐๘๕-๗๕๗๐๙๖๒	ทีมงาน
๘	นางเพ็ญประภา บัตตานี	ทต.วาปีปทุม	วาปีปทุม	มหาสารคาม	พนักงานจ้างเหมา	๐๙๕-๖๙๘๖๔๙๗	ทีมงาน
๙	นายพิศาลศักดิ์ ทิบุตร	ทต.นาอาน	เมืองเลย	เลย	นักวิชาการศึกษา	๐๙๓-๐๖๒๓๕๗๙	ทีมงาน
๑๐	นางสาวนิศรา ชัชวาล	ทต.นาอาน	เมืองเลย	เลย	ครูผู้ดูแลเด็ก	๐๙๓-๕๑๕๕๕๐๕	ทีมงาน

(๔) ทีมลงทะเบียนและใบประกาศ

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน	อำเภอ	จังหวัด	ตำแหน่ง	เบอร์โทร	ห้องย่อย
๑	นางจรัสศรี บุรณะกิจ	ศวก.อีสานตอนกลาง	เมือง	สุรินทร์	เจ้าหน้าที่การเงินการบัญชี	๐๘๗-๔๕๑๗๓๒๓	ห้องใหญ่
๒	นางสาวธิดิพร บุเจริญพันธ์	ศวก.อีสานตอนกลาง	เมือง	สุรินทร์	ผู้ประสานงาน	๐๖๔-๐๙๐๕๖๗๘	ห้องใหญ่
๓	นางสาวจรรยา แซ่เล	ศวก.อีสานตอนบน	เมือง	ขอนแก่น	ผู้ประสานงาน	๐๙๔-๓๑๐๒๓๓๓	ห้องใหญ่
๔	นางสาวกมลวรรณคน แมนธนู	ศวก.	เมือง	ขอนแก่น	ผู้ประสานงาน	๐๘๒-๓๗๗๑๔๕๔	ห้องใหญ่
๕	นางสาวไหม กาละจักร	อบต.ห้วยแก่ง	กุดชุม	ยโสธร	พнг.จ้างเหมา		ห้องย่อย โซน ๕
๖	นายวัฒน์ศิลป์ เชื้อคมตา	อบต.ห้วยแก่ง	กุดชุม	ยโสธร	ผู้ประสานงาน		ห้องย่อย โซน ๕
๗	นางสาวมุกิตา แก้วจินดา	อบต.หนองกระทุ่ม	เมือง	นครราชสีมา	พнг.จ้างเหมา		ห้องใหญ่
๘	นางสาวกรณิการ์ ศรีเพชร	อบต.หนองสนิท	จอมพระ	สุรินทร์	ผู้ประสานงาน		ห้องใหญ่
๙	นางสาวศศิมา ทองนรินทร์	อบต.หนองสนิท	จอมพระ	สุรินทร์	พнг.จ้างเหมา		ห้องใหญ่
๑๐	นางสาวรัชนิกรณ ชนะพรอง	อบต.หนองสนิท	จอมพระ	สุรินทร์	พнг.จ้างเหมา		ห้องใหญ่
๑๑	นางสาวเกวลิน เปลวเฟื่อง	ทต.วาปีปทุม	วาปีปทุม	มหาสารคาม	พнг.จ้างเหมา	๐๘๙-๙๙๕๕๓๕๗	ห้องใหญ่
๑๒	นางสาวณัฐธิกานต์ มาเมือง	ทต.วาปีปทุม	วาปีปทุม	มหาสารคาม	พнг.จ้างเหมา	๐๘๘-๖๗๕๕๕๓๓	ห้องใหญ่
๑๓	นางสาวจินตนา จันใส	ทต.บ้านแฮด	บ้านแฮด	ขอนแก่น	พнг.จ้างเหมา	๐๙๕-๗๑๗๙๔๔๑	ห้องย่อย โซน ๔
๑๔	นางสาววิภาพันธ์ เดชผล	ทต.นาป่าแซง	ปทุมราช	อำนาจเจริญ	พнг.จ้างเหมาบริการ	๐๙๐-๒๕๘๘๑๖๐	ห้องย่อย โซน ๔

(๕) การเงิน อาหาร สถานที่

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน	อำเภอ	จังหวัด	ตำแหน่ง	เบอร์โทร	ห้องย่อย
๑	นางจรัสศรี บุรณะกิจ	ศวก.อีสานตอนกลาง	เมือง	สุรินทร์	เจ้าหน้าที่การเงินการบัญชี	๐๘๗-๔๕๑๗๓๒๓	
๒	นางสาวฐิติพร บุเจริญพันธ์	ศวก.อีสานตอนกลาง	เมือง	สุรินทร์	ผู้ประสานงาน	๐๖๔-๐๙๐๕๖๗๘	
๓	นางสาวรัชดาพร โควินทะสุด	ศวก.อีสานตอนบน	เมือง	ขอนแก่น	เจ้าหน้าที่การเงินการบัญชี	๐๙๕-๐๖๔๕๕๐๐	
๔	นางสาวจรรยา แซ่เล	ศวก.อีสานตอนบน	เมือง	ขอนแก่น	ผู้ประสานงาน	๐๙๔-๓๑๐๒๓๓๓	

(๖) ทีมการจัดการ

ลำดับ	ชื่อ-สกุล	หน่วยงาน	อำเภอ	จังหวัด	ตำแหน่ง	เบอร์โทร	ห้องย่อย
๕	นางสาวคณินนิตย โยธาศรี	ทต.นาขา	เมือง	อุดรธานี	หัวหน้าฝ่ายบริหารงานอำนวยการ	๐๘๙-๒๕๕๕๕๖๕	
๖	นางสาวณิราภรณ์ พงษานิล	ทต.นาขา	เมือง	อุดรธานี	พนัก.จ้างตามภารกิจ	๐๘๖-๘๕๕๑๔๑๔	
๗	จ.ส.ต.สัญญา ไพธิศรี	ทต.บ้านแฮด	บ้านแฮด	ขอนแก่น	เจ้าพนักงานธุรการ		
๘	นางสาวจุฑามาศ อางอนงค์	อบต.หนองกระทุ่ม	เมือง	นครราชสีมา	จพง.พัฒนาชุมชน	๐๘๕-๖๓๑๗๔๓๗	
๙	นางสาวพานทอง พูลศรี	ทต.โนนฆ้อง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	นักวิชาการ	๐๘๖-๑๗๘๔๑๘๙	
๑๐	นางสาวทักษิณี สีสองเมือง	ทต.โนนฆ้อง	บ้านฝาง	ขอนแก่น	นักวิชาการสาธารณสุข	๐๖๓-๖๖๒๙๑๖๙	

บทบาทหน้าที่ : ประสานศูนย์ประชุมเรื่องอาหาร สถานที่ และ การจ่ายเงินค่าที่พักและค่าเดินทางส่วนที่เบิกกับ ศวก.

โซน ๕ วันที่ ๒๘ ตุลาคม ๒๕๖๓ เวลา ๐๙.๐๐-๑๒.๐๐ น.

“ชีวิตทางอนาคต : เศรษฐกิจชุมชน”

คำถามที่ ๑ ผู้นำต้องทำอะไรในการรับมือและจัดการกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจของชุมชน

ประเด็นที่ ๑ ทำอย่างไรในการรับมือกับสถานการณ์วิกฤติเศรษฐกิจ การสร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ ๒ ทำอย่างไรในการลดหนี้ สร้างเงินออม

.....

.....

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ ๓ ทำอย่างไรในการบริหารจัดการกองทุนสร้างอาชีพ ลดหนี้

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำถามที่ ๒ คุณลักษณะของผู้นำใน ๑๐ ประการ ข้อไหนสำคัญที่สุดในการรับมือกับสถานการณ์วิกฤติเศรษฐกิจ การสร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชน

- (๑) คำนึงถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตน
- (๒) ตั้งใจเอาใจใส่รับผิดชอบหน้าที่
- (๓) ซื่อสัตย์ สุจริต โปร่งใส ตรวจสอบได้
- (๔) รักษาไว้ซึ่งคุณธรรม มีจริยธรรม ไม่ขัดต่อศีลธรรม ประเพณี
- (๕) ประพฤติตนให้เป็นที่ยอมรับนับถือจากสังคม
- (๖) เรียนรู้และพัฒนางานด้วยข้อมูลและใช้ข้อมูลในการพัฒนางาน
- (๗) คิดริเริ่มสร้างสรรค์หาทางออกให้ชุมชน ท้องถิ่น และไม่หยุดนิ่ง
- (๘) ร่วมสร้างผู้นำชุมชนท้องถิ่นรุ่นใหม่
- (๙) สร้างและสานเครือข่ายในหลากหลายลักษณะ
- (๑๐) ทำงานร่วมกับทุกฝ่าย ทุกภาคส่วน

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

คำถามที่ ๓ การสานพลังชุมชนท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็ง ลดหนี้ มีเงินออม

ประเด็นที่ ๑ ฐานพื้นที่ จะใช้ทุนและศักยภาพอย่างไรในการสร้างเศรษฐกิจชุมชนของพื้นที่ (คน กลุ่ม ชุมชน หน่วยงาน นโยบาย)

.....

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ ๒ ฐานผู้นำ จะพัฒนาศักยภาพผู้นำในการดำเนินการอย่างไร

-การพัฒนาข้อมูล พัฒนางาน และ การพัฒนาศักยภาพ

.....

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ ๓ ฐานนวัตกรรม ควรพัฒนาให้เกิดวิธีการทำงาน เครื่องมือใหม่ๆ อย่างไร

-เครื่องมือ วิธีการ

.....

.....

.....

.....

.....

ประเด็นที่ ๔ ฐานองค์กร แนวทางการบูรณาการกับภารกิจภายในขององค์กร และ ประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าหนุนเสริมอย่างไร

-การบูรณาการกับแผนงาน โครงการของหน่วยงานและท้องถิ่นอย่างไร

.....

.....

.....

คำถามที่ ๔ ทิศทางการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเพื่อเกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพ มีเงินออม ลดหนี้สิน

- สิ่งที่ทำเองได้

.....

.....

.....

.....

.....

- ที่ต้องทำร่วมกับหน่วยงานอื่น

.....

.....

.....

.....

.....

- ต้องมีการกำหนดนโยบาย

.....

.....

.....

แบบบันทึกการจับประเด็น

การสรุปประเด็น ให้นักวิชาการใช้ตารางดังกล่าวในการสรุปประเด็น

หัวข้อ/กิจกรรม (ระบุ).....

วัน-เวลา (ระบุ).....

ผู้สรุปประเด็น (ระบุ).....

ผู้พูด/นำเสนอ	ประเด็น	ข้อมูลสนับสนุน
ชื่อ-สกุล.....	-	- - -
ชื่อ-สกุล.....	-	- - -
ชื่อ-สกุล.....	-	- - -
ชื่อ-สกุล.....	-	- - -

การจัดส่งงาน/ข้อมูล

โดยเมื่อนักวิชาการผู้รับผิดชอบได้ทำการบันทึกหรือสรุปข้อมูลในรูปแบบ MS-Word แล้วให้จัดทำเป็น Folder โดยตั้งชื่อตามหัวข้อ/กิจกรรมนั้น ๆ (หากในหัวข้อ/กิจกรรมใดมีนักวิชาการผู้รับผิดชอบหลายชุด ให้มีคนรวบรวมหลัก) และจัดส่งให้ทาง E-mail : esanhealth@gmail.com ภายในวันของกิจกรรมนั้น ๆ

แบบบันทึกข้อมูลละเอียด

การบันทึกข้อมูลละเอียด (ข้อมูลดิบ) ให้นักวิชาการใช้ตารางดังกล่าวในการบันทึกข้อมูล
หัวข้อ/กิจกรรม (ระบุ).....
วัน-เวลา (ระบุ).....
ผู้บันทึก (ระบุ).....

ผู้พูด/นำเสนอ	เนื้อหา-รายละเอียด	ช่วงเวลาการบันทึกเสียง (กรณีบันทึกไม่ทัน)
ชื่อ-สกุล.....	(เนื้อหา).....	นาทีที่ ถึง

การจัดส่งงาน/ข้อมูล

โดยเมื่อนักวิชาการผู้รับชอบได้ทำการบันทึกหรือสรุปข้อมูลในรูปแบบ MS-Words แล้วให้จัดทำเป็น Folder โดยตั้งชื่อตามหัวข้อ/กิจกรรมนั้น ๆ (หากในหัวข้อ/กิจกรรมใดมีนักวิชาการผู้รับผิดชอบหลายชุด ให้มี คนรวบรวมหลัก) และจัดส่งให้ทาง E-mail : esanhealth@gmail.com ภายในวันของกิจกรรมนั้น ๆ

สคริปวิทยากรเวที (Leader talk)

ห้องโซนที่.....

๑.ชื่อเรื่อง/ระบบเด่น

๒.วิทยากรหลัก(สุดยอดผู้นำชุมชนท้องถิ่น The Top (Ultimate) Leader)

ชื่อ..... นามสกุล.....อายุ.....เบอร์โทร.....

หมายเหตุ ระยะเวลา ๗ นาที (มุ่งเน้นการนำเสนอว่าผู้นำจะทำงานนี้สำเร็จต้องจัดการอย่างไรบ้าง มิใช่นำเสนอแหล่งเรียนรู้)

● เนื้อหาการนำเสนอคนละ ๗ นาที ประกอบด้วย

- ๑.ผู้นำทำอะไรจึงสามารถ ลดหนี้ มีเงินออม สร้างงาน สร้างอาชีพ ให้ชุมชนได้
- ๒.คุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำในการดำเนินการ
- ๓.มีการใช้ทุนทางสังคม การประสานกับหน่วยงานภายในและภายนอกอย่างไรให้สามารถดำเนินการได้
- ๔.นวัตกรรมและรูปธรรมความสำเร็จที่เกิดขึ้น

ประเด็น	รายละเอียดการนำเสนอ	เวลาการนำเสนอรวม (นาที)
แนะนำตัวเอง		๓๐ วินาที
ความเป็นมาและเป้าหมายของการทำงานนี้	-เริ่มต้นทำได้อย่างไร ทำไมถึงทำ -อยากเห็น(เป้าหมาย)ของสิ่งที่ทำอย่างไร	๑ นาที
วิธีการดำเนินงาน	-ต้องเตรียมผู้นำที่ทำเรื่องนี้อย่างไร (๑) พัฒนาศักยภาพให้สามารถทำได้อย่างไร (๒) พัฒนารูปแบบ/ออกแบบงานนี้อย่างไร	๒ นาที
มีการใช้ทุนทางสังคม การประสานกับหน่วยงานภายในและภายนอกอย่างไรให้สามารถดำเนินการได้	-ร่วมกับทุนทางสังคมอื่นเพื่อพัฒนางานนี้อย่างไร -บทบาทของท้องถิ่น/ท้องที่ทำอะไร -ร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกอย่างไร	๒ นาที
นวัตกรรมและรูปธรรมความสำเร็จที่เกิดขึ้น	-สิ่งที่ทำแล้วเกิดความสำเร็จ -ความภูมิใจในการทำเรื่องนี้ -ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จ	๑.๓๐ นาที

สคริปวิทยากร (Case กระตุ้น)

กลุ่มย่อยที่.....

๑. ชื่อเรื่อง/ระบบเด่น

๒. วิทยากรหลัก (Care กระตุ้น)

ชื่อ..... นามสกุล..... อายุ..... เบอร์โทร.....

หมายเหตุ ระยะเวลา ๗ นาที (มุ่งเน้นการนำเสนอว่าผู้นำจะทำงานนี้สำเร็จต้องจัดการอย่างไรบ้าง มีผู้นำเสนอแหล่งเรียนรู้)

เนื้อหาแนะนำเสนอประกอบด้วย

๑. ผู้นำทำอะไรจึงสามารถ **ลดหนี้ มีเงินออม สร้างงาน สร้างอาชีพ** ให้ชุมชนได้
๒. คุณลักษณะที่สำคัญของผู้นำในการดำเนินการ
๓. มีการใช้ทุนทางสังคม การประสานกับหน่วยงานภายในและภายนอกอย่างไรให้สามารถดำเนินการได้
๔. นวัตกรรมและรูปธรรมความสำเร็จที่เกิดขึ้น

นำพูดครั้งที่ ๑

คำถามที่ ๑ ผู้นำต้องทำอะไรในการรับมือและจัดการกับสถานการณ์ด้านเศรษฐกิจของชุมชน

ประเด็นที่ ๑ ทำอย่างไรในการรับมือกับสถานการณ์วิกฤติเศรษฐกิจ การสร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชน

ประเด็นที่ ๒ ทำอย่างไรในการลดหนี้ สร้างเงินออม

ประเด็นที่ ๓ ทำอย่างไรในการบริหารจัดการกองทุนสร้างอาชีพ ลดหนี้

ประเด็น	รายละเอียดการนำเสนอ	เวลาการนำเสนอรวม (นาที)
แนะนำตัวเอง	- ตำแหน่งในหน่วยงาน - ตำแหน่ง/บทบาทในชุมชน	๓๐ วินาที
ความเป็นมาและเป้าหมายของการทำงานนี้	- เริ่มต้นทำได้อย่างไร ทำไมถึงทำ - อยากเห็น(เป้าหมาย)ของสิ่งที่ทำอย่างไร	๑ นาที
วิธีการดำเนินงาน	- ต้องเตรียมผู้นำที่ทำเรื่องนี้อย่างไร (๑) พัฒนาศักยภาพให้สามารถทำได้อย่างไร (๒) พัฒนารูปแบบ/ออกแบบงานนี้อย่างไร	๒ นาที
	- วิธีการลดหนี้/สร้างเงินออม	
	- วิธีการสร้างงาน/สร้างอาชีพ	
มีการใช้ทุนทางสังคม การประสานกับหน่วยงานภายในและภายนอกอย่างไรให้สามารถดำเนินการได้	- ร่วมกับทุนทางสังคมอื่นเพื่อพัฒนางานนี้อย่างไร - บทบาทของท้องถิ่น/ท้องที่ทำอะไร - ร่วมมือกับหน่วยงานภายนอกอย่างไร	๒ นาที
นวัตกรรมและรูปธรรมความสำเร็จที่เกิดขึ้น	- สิ่งที่ทำแล้วเกิดความสำเร็จ - ความภูมิใจในการทำเรื่องนี้ - ปัจจัยที่ทำให้เกิดความสำเร็จ	๑.๓๐ นาที

ชวนพูดครั้งที่ ๒ เวลา ๕ นาที

คำถามที่ ๒ คุณลักษณะของผู้นำใน ๑๐ ประการ ข้อไหนสำคัญที่สุด ในการรับมือกับสถานการณ์วิกฤติเศรษฐกิจ การสร้างงาน สร้างอาชีพในชุมชน

ประเด็น	รายละเอียดการนำเสนอ	เวลาการนำเสนอรวม (นาที)
คุณลักษณะของผู้นำในการดำเนินงานของพื้นที่	-เทียบคุณลักษณะ ๑๐ ประการและอธิบาย	๒ วินาที
การพัฒนาศักยภาพผู้นำ	-กิจกรรม/การพัฒนาศักยภาพผู้นำทำอย่างไร	๒ นาที
รางวัลและความสำเร็จของผู้นำ	-รางวัลในพื้นที่/การยอมรับในพื้นที่ -รางวัล/การยอมรับจากภายนอก	๑ นาที

ชวนพูดครั้งที่ ๓ เวลา ๕ นาที

คำถามที่ ๓ การสานพลังชุมชนท้องถิ่นเพื่อขับเคลื่อนเศรษฐกิจชุมชนสู่ความเข้มแข็ง ลดหนี้ มีเงินออม

ประเด็นที่ ๑ **สานพื้นที่** จะใช้ทุนและศักยภาพอย่างไรในการสร้างเศรษฐกิจชุมชนของพื้นที่ (คน กลุ่ม ชุมชน หน่วยงาน นโยบาย)

ประเด็นที่ ๒ **สานผู้นำ** จะพัฒนาศักยภาพผู้นำในการดำเนินการอย่างไร

- การพัฒนาข้อมูล พัฒนางาน และ การพัฒนาศักยภาพ

ประเด็นที่ ๓ **สานนวัตกรรม** ควรพัฒนาให้เกิดวิธีการทำงาน เครื่องมือใหม่ๆ อย่างไร

- เครื่องมือ วิธีการ

ประเด็นที่ ๔ **สานองค์กร** แนวทางการบูรณาการกับภารกิจภายในขององค์กร และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าหนุนเสริมอย่างไร

- การบูรณาการกับแผนงาน โครงการของหน่วยงานและท้องถิ่นอย่างไร

ประเด็น	รายละเอียดการนำเสนอ	เวลาการนำเสนอรวม (นาที)
สานพื้นที่	-การใช้ทุนและศักยภาพอย่างไรในการในการสร้างเศรษฐกิจชุมชนของพื้นที่ (คน กลุ่ม ชุมชน หน่วยงาน นโยบาย)	๑ วินาที
สานผู้นำ จะพัฒนาศักยภาพผู้นำในการดำเนินการอย่างไร	-การพัฒนาข้อมูล พัฒนางาน และ การพัฒนาศักยภาพ	๒ นาที
สานนวัตกรรม ควรพัฒนาให้เกิดวิธีการทำงาน เครื่องมือใหม่ๆ อย่างไร	-เครื่องมือ วิธีการ	๑ นาที
สานองค์กร แนวทางการบูรณาการกับภารกิจภายในขององค์กร และประสานหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเข้าหนุนเสริมอย่างไร	-การบูรณาการกับแผนงาน โครงการของหน่วยงานและท้องถิ่นอย่างไร	๑ นาที

ชวนพูดครั้งที่ ๔ เวลา ๕ นาที

คำถามที่ ๔ ทิศทางการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเพื่อเกิดการจ้างงาน สร้างอาชีพ มีเงินออม ลดหนี้สิน

- สิ่งที่ทำเองได้
- ที่ต้องทำร่วมกับหน่วยงานอื่น
- ต้องมีการกำหนดนโยบาย

ประเด็น	รายละเอียดการนำเสนอ	เวลาการนำเสนอรวม (นาที)
ทิศทางการพัฒนาชุมชนท้องถิ่นเพื่อการจัดการอาหารชุมชนให้พอเพียงและปลอดภัย	-งานที่ชุมชนทำเองได้มีอะไรบ้าง	๒ นาที
	-งานที่ต้องรวมกับหน่วยงานอื่นจึงจะสำเร็จ	๑.๓๐ นาที
	-งานที่ต้องมีนโยบายเข้ามาหนุนเสริม	๑.๓๐ นาที